

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 35 (1542) 1979 RUGPJUTIS-AUGUST 30

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

30 ct.

Nuolat gaivinti

Š. m. rugsėjo 1 — 2 dienomis Toronte įvyks Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas. Ta proga mūsų visuomenės dėmesys, ypač Kanadoje, bus nukreiptas į lietuvių gydytojus, juoba, kad kaikiuriose programose dalyse kviečiama dalyvauti ir visuomenė. Į gydytoją esame įpratę žiūrėti kaip į profesionalą, kuriam turėti fizinės žmogaus ligos, jų gydymas ir atlyginimas. Bet tai kasdieninė pažūra, kuri mato tik dalį gydytojo profesijos. Iš esmės žmonių gydymas nėra mechaninio pobūdžio profesija — jis yra drauge ir pašaukimas padėti žmogui krizių momentais. Tiesa, visų pirma reikalingas profesinis pasiruošimas, paremtas ilgomis studijomis, tačiau jis toli gražu neišsėmia gydytojo veiklos. Gydytojas neišvengiamai susiduria su gyvu žmogumi, kuriam reikalinga ne tik fizinė, biologinė, bet ir dvasinė pagalba. Ligonis atsiremia į gydytoją ne tik kaip profesionalą, specialistą, bet ir kaip humanišką žmogų, galintį stiprinti ne vien vaistais, bet ir savo širdimi. Ypač tai pasakytina apie psichologinių sričių gydytojus, kurių žodis, laikysena, paslaugumas, patarimas daug reikškia ligoniui, įsiekiančiam atramos. Dėlto naujaisiais laikais gydytojo figūra iškilo kaip asmenis, moksliskai pasiruošusio padėti žmogui ne tik kūno, bet ir dvasios negalėse.

IS TO plaukia gydytojo pašaukimo kilnumas: jis visą savo gyvenimą skiria humanistinei tarnybai, kuri niekad nealkina, negiauna, nerdo, bet nuolat stato, gaivina, stiprina. Tai nesibaigianti geroji samarijiečio tarnyba, susilaukianti visuotinio pripažinimo. Dėlto kiekvienas krizės momentais kreipiasi į gydytoją pagalbos. Juk jo rankose yra medicina, per ilgus šimtmečius sukaupusi didelę patirtį ir galinti žmogui daug padėti. Kad gydytojo pagalba visiems būtų prieinama, pažangios valstybės įveda sveikatos draudas, palengvinančias kelią pas gydytoją, nes be jo mūsų civilizacijos žmogus negali apsieiti. Tai kartu yra ir visuotinis gydytojo pašaukimo įvertinimas bei pripažinimas. Mūsų laikų gydytojas galėtų padėti žmonėms žymiai daugiau, jeigu jie daugiau paklustų gydytojo patarimams. Paprastai žmogus kreipiasi į gydytoją tada, kai prispaudžia kuri nors liga, dažnai jau pavėluota. Gydytojo tarnyba būtų dar sėkmingesnė, jeigu žmonės ryžtųsi radikaliau reformuoti visą savo gyvenimo būdą, kreipdami pagrindinį dėmesį ne į savo pomėgius, viliojančius nuodus, o į sveikatos reikalavimus. Sukurti sveiką gyvenimo būdą turėtų būti modernių laikų gydytojo užmojis. Tuomet gydytojas taptų daugiau žmonių auklėtoju, mažiau ligų gydytoju. Aišku, ligos niekad nepranyks, bet sveikatingumo lygis tuo atveju pakiltų žymiai augščiau.

ŠALIA humanistinės bei samarijietinės paskirties, lietuvis gydytojas turi dar ir visuomeninio pobūdžio misiją. Jis yra pasiruošęs nuolat gaivinti, stiprinti ne tik paskirus žmones, individus, bet ir savąją tautą. Konstruktyvinis jo nusiteikimas yra svarbus tautai, ypač tada, kai ima reikštis joje visuomeninio pobūdžio negalavimai, ligos, krizės. Tada reikia žmogaus, pajėgiančio kreipti tautos gyvenimą kūrybina, konstruktyvine linkme, nugalėti griauinančius, ardančius elementus. Galbūt kitose tautose ši gydytojo misija yra neryški ar net visai neegzistuojanti, bet lietuvių tautos gyvenime ji yra labai ryški. Juk pvz. didieji tautos žadintojai buvo gydytojai — dr. J. Basanavičius, dr. V. Kudirkas, dr. V. Pietaris, dr. A. Vileišis ir kt. Tai tik ryškieji pavyzdžiai, apie kuriuos telkiasi daugybė kitų, nors ir mažesnio masto. Atrodo, kad ir išeivijos lietuvių gydytojai nėra pamiršę tos misijos. Per savo organizaciją jie puoselėja tą tradicinę dvasią ir kartu skatina gydytojus neužsidaryti profesiniame gete, dalyvauti lietuviškoje veikloje. Vyresnioji karta gyvai jaučia tą savo misiją, bet ar ją taip gyvai jaus ir jaunoji mūsų gydytojų karta? Jei vyresnioji karta pajęgs perteikti tą tradicinę lietuvių gydytojų dvasią jaunesiems, užtikrins lietuvišką tęstinumą, kuris yra labai reikšmingas mūsų tautos gyvenime. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Mokestinės nuolaidos?

Kanados Prekybos Rūmų atstovai Otavoje turėjo tradicinį susitikimą su finansų ministru J. Crosbie, finansinių naujųjų biudžetą, kuris bus paskelbtas šį rudenį. Jis verslininkų organizacija patarė atidėti rinkiminiam vajuje premjero J. Clarko pažadėtą vadinamąjį mirtigųjų planą iki 1980 m. Pagal tą planą namų savininkams būtų leista atskaityti iš pajamų mokesčio \$5.000 už mirtigiuos mokamų palūkanų ir iki \$1000 nuosavybės mokesčių miesto savivaldybėms. Jei tokie atskaitymai būtų įtraukti į Kanados biudžetą ir įsigaliojotų dar šiais metais, verslininkų nuomone, leistų atskaitymai turėtų būti labai nežymūs. Priešingu atveju susidarytų per daug didelis biudžeto deficitas. Verslininkai taipgi pataria neįtraukti į biudžetą jokių kitų didesnių finansinių nuolaidų kanadiečiams. Finansų ministeris J. Crosbie teigimu, sprendimas

mortgicijų klausimu dar nėra padarytas. Jis taipgi konstatavo, kad per šiu met pirmuosius tris mėnesius, lyginant juos su pernykščiais metais, valdžios deficitas paauogo net 26,2% ir pasiekė \$5,62 bilijono. Pajamų mūro turėta tik \$7,39 bilijono, o išlaidų \$13,01 bilijono. Su tokia proporcija deficitas iki metų galo peržengtų \$20 bilijono.

Kanados provincinių premjerų konferencija Kvebeke pasisakė prieš šios provincijos premjero R. Levesque peršamą nepriklausomą Kvebeko sandraugą su Kanada, kurią sekančiais metais turės patvirtinti ar atmeti kvebekiečiai specialiu referendumu. Devyniems angliškųjų provincijų premjerams ši premjero R. Levesque idėja yra per daug panaši į pilną Kvebeko nepriklausomybę su ekonomine Kanados parama. Albertos premjeras P. Lougheedas parei-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Ketvirtąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai įteikia sveikinimą popiežiui JONUI-PAULIUI II Romoje audienčios metu. Iš kairės: ONUTĖ VERRICKAITĖ, PLJS pirmininkė GABJA JUOZAPAVICIŪTĖ, DANGUOLĖ JUOZAPAVICIŪTĖ, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. PAULIUS KURAS Nuotr. Felici

Didžiavomės esą lietuviai

Žvilgsnis į praėjusį jaunimo kongresą — įspūdingieji momentai bei renginiai

GABJA JUOZAPAVICIŪTĖ, buvusi PLJS pirmininkė

Ilgalauktas Ketvirtasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas prasidėjo oficialiai 1979 m. liepos 11 d. St. Mary's kolegijoje, Strawberry Hill, netoli Londono, Anglijoje. Tai didelio ploto patalpos, kuriose tilpo beveik visi 450 stovyklautojų iš trylikos kraštų. Kiti buvo apgyvendinti pas netoliese esančias anglų šeimas ir galėjo kasdien ateiti į stovykloje vykstančią programą. Patalpos stovyklavimui buvo puikios: didelės sporto aikštės lauke, geras įrengimas, salės bei patalpos įvairių būrelių darbiui, didžiulė valgykla, kurioje, deja, teko valgyti dviem pamainom. Patalpos tikrai buvo puikios, tačiau netoli Londono miestas nevena stovyklautojų gundė vykti apsidairyti. Nepaisant tokios didelės pagundos, stovyklos programoje kasdien dalyvavo arti 300 asmenų, o vakarop susirinkdavo ir daugiau.

Pirmosios kregždės

Anglijos jaunimas ir pagalbinis Britanijos komitetas, kuriam vadovavo Aleksas Vilčinskas, vyriausias kongreso organizatorius Anglijoje, kartu su talkininke iš JAV — Viktorija Lenkauskaitė, — stovyklavietėje triūsė jau nuo savaitės pradžios. Stovyklautojai pradėjo rinktis nuo pirmadienio ir antradienio, taigi, valgi bei nakvyne teko parūpinti dvi dienas anksčiau. Nakvynei patalpos puikios: privatus arba pusiau privatus užrakinami kambarėliai bendrbutyje bei atskiruose senoviško angliško stiliaus namuose. Visur įrengtos mažos virtuvėlės, kur betkurią valandą buvo galima pasigaminti tradicinės angliškos arbatos bei kavos.

Daugiausia jaunimo suvažiavo trečiadienį: autobusai vežiojo iš Gatwick ir Heathrow aerodromų be sustojimo pamainomis visą dieną. Prie registracijos kambario laukė ilgos eilės iki visi buvo paskirstyti į savo kambarius. Kanadiečiai ir amerikiečiai po nemigo nakties kelionėje iš S. Amerikos įsėjo kuo greičiau savo kambarių, kad galėtų numigti. Visų veidai išblyškę, nuvargę. Pietų amerikiečiai, atvykę jau anksčiau ir praleidę kiek laiko Britanijos lietuvių globoje Londone, jau po 24 valandų kelionės atrodė atsigaivę, gyvesni, judresni. Bū-

relis Anglijos jaunimo su A. Vilčinsku priekyje vikriai bėgiojo, tvarkė. Kongreso ruošos komiteto nariai tvarkėsi su įvairių kraštų valiuta. Australijos jaunimo 25 asmenų grupė taip pat jau apsipratusi nuo savo dviejų dienų ilgumo kelionės. Visi dalinosi kelionės įspūdziais. Įdomu ir džiugu buvo klausytis, kaip visi, nors su įvairiausiais akcentais, kalbėjo lietuviškai, nes tai buvo vienintelis visus jungiantis kalba. Tikiuosi, nevienas atvykęs galų gale suprato kongreso rengėjų raginimą prieš atvykstant į jaunimo kongresą išmokyti lietuviškai susikalbėti.

Istorinis plaktukas

Vakarop susirinko visi vėliau aikštėje, kur ant baltų stiebvų plevėsavo trylikos kraštų vėliavos. Paskelbus pagrindinius stovyklos vadovus, vėliavos nuideistos, giedant "Marija Marija" ir Lietuvos himną. Tada visi rinkosi valgyklon prie papuoštų stalų, kur prieš vakariene įvyko oficialus kongreso atidarymas. Pagal prigyjusį jaunimo kongresų tradiciją, IV PLJK pirmininkui Andriui Šmitui iš V. Vokietijos buvo įteiktas III PLJK pirmininko Antano Saulaičio ir II PLJK pirmininko Romo Sakadolskio plaktukas. Juo stukteldamas, Andrius Šmitas oficialiai pasklebė IV PLJK Jaunimo Kongreso pradžią. Plaktuko perdavimo apeigas sugalvojo ir jas įvedė Pirmojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso pirm. Algis Zaprackas. Ant plaktuko galvos įrašytos

Originali paskaita

Po iškilmingos vakarienės, kurią paruošė bei salę išpuošė anglai virtuvės tarnautojai, auditorijoje prasidėjo atidarymoji paskaita, kurią skaitė dr. R. Rymanas Petrasauskas, psichologas iš Toronto, Kanados. Tema: "Dabartinė jaunimo padėtis". Tai buvo analizė lietuvių kalbos mokėjimo, įsijungimo į lietuvišką gyvenimą bei veiklą, pažiūrų religiniais, politiniais bei visuomeniniais klausimais ir t.t. Paskaitininkas savo analizę padarė, remdamasis 500 surinktų anketų, kurios buvo renkamos visuose kraštuose ir kurioms talkino Lietuvių Jaunimo Sąjungų valdybos. Savo paskaitą kalbėtojas iliustravo skaidrėmis. Ir vėl išryškėjo tęstinumas nuo praėjusių jaunimo kongresų. Per šį IV PLJK buvo galima padaryti palyginamąsias analizes su buvusių trijų jaunimo kongresų anketomis bei jų rezultatais. Pirmasis kongresas įvyko 1966 m., taigi palyginimams galima buvo daryti dešimties metų laikotarpio. Per trumpą laiką buvo sunku perduoti (Nukelta į 2-rą psl.)

Jaunimo kongreso stovyklos dalyviai Britanijoje klausia pranešimų — A. Vilčinsko (kairėje) ir G. Aukštuolio Nuotr. R. Kyno

Pasaulio įvykiai

JUNGTINIŲ TAUTŲ SAUGUMO TARYBA ATIDEJO NERIBOTAM LAIKUI arabų valstybių papildą rezoliucijai nr. 242, kuris jom būtų įtraukęs palestiniečių teisę į laisvą apsisprendimą ir nepriklausomą valstybę. Minėtoji rezoliucija oficialiai pripažįsta Izraelio egzistenciją, reikalauja jo pasitraukimo į prieškarines sienas, bet nepasisako už palestiniečių nepriklausomą valstybę. Balsavimo atidėjimas buvo asmeninis atstatydinusio JAV ambasadoriaus A. Youngo triumfas. Ir PLO palestiniečių organizacija, ir arabų valstybės pabrėžė, kad balsavimo buvo atsisakyta vien dėl pagarbos A. Youngui, kuriam būtų tekę prez. J. Carterio vyriausybės vardu vetuoti rezoliucijos papildą. Ambasadorius A. Youngas atsištydino prieš porą savaitių dėl turėto susitikimo su PLO organizacijos atstovu Z. Terziu Kuwai-

to ambasadoriaus A. Bisharos rezidencijoje, kai apie šį susitikimą prez. J. Carterį painformavo Izraelio žvalgyba. A. Youngas rugpjūčio mėnesį ėjo JT saugumo tarybos pirmininko pareigas. Savo paskutinį žodį jis paskyrė Artimųjų Rytų problemoms, teigdamas, kad yra visiškai absurdiška vengti ryšių su PLO organizacija ir kad panašiu absurdu laikytinas kaikiurių arabų valstybių užsispyrimas nesuteikti diplomatinio pripažinimo Izraeliui. Dėl A. Youngo incidento įdomų vedamąjį parašė dienraštis "The Toronto Sun", išryškindamas prez. J. Carterio silpnynes. Šis kanadiečių dienraštis J. Carteriui prikiša nepateisinamą bailumą: atsidūręs politinėje krizėje, jis pareikalavo visų savo ministerių atsistatydinimo ir, juo pasinaudodamas, kelis savo bendradarbius pakeitė naujais asmenimis. Oficialu atsistatydinimu iš pareigų buvo pašalintas ir ambasadorius A. Youngas, kai tuo tarpu tvirtas politikas šiuos pakeitimus galėjo ir turėjo atlikti viešu ty asmenų atleidimu, prisiimdamas pilną atsakomybę. Pasak dienraščio "The Toronto Sun", prez. J. Carteris kadaise drąsiai stoji ginti žmogaus teisių Sovietų Sąjungoje, bet dabar ir šiame fronte spėjo nutilti. Esą tikrai liūdina, kad Amerika stokoja vadovo su tvirtesniu politiniu nugarakauliu, kurio šiomis kritiškoms dienomis taip reikia laisvajam Vakarų pasauliui.

Sukilimas

Afganistane plečiiasi kovos tarp komunisto prez. M. Tarakio, 5.000 sovietų patarėjų ir sukilėlių, nepritariančių komunistinei diktatūrai. Afganistano sostinė Kabulas yra apsupta iš trijų pusių. Sukilėlių neįstengia palaužti net ir į kautynes metami sovietų "MIG" naikintuvai. Centriniam Afganistane revoliucinę vyriausybę sudarė trys politikai, pasižymėję karaliaus M. Saho valdymo laikais — buvęs planavimo min. M. Sahas buvęs pramonės min. I. Lalis ir buvęs parlamento narys S. Alamšahis. Ši vyriausybė savo kontroliuojamos srityse skiria provincijų gubernatorius, renka mokesčius. Pietiniame Afganistane sukilėliams vadovauja buvęs parlamento narys W. Bargas. Kovos taip pat vyksta ir rytiniame Pakistane. Komunistinis prez. M. Tarakio režimas Pakistana buvo padaręs Sovietų Sąjungos satelitu.

Iškrausto sovietus

Nigerija, šimtą milijonų turinti Afrikos respublika, po 12 metų karinės diktatūros oficialiais rinkimais pasuko demokratijos linkme. Krašto apsaugos ministerijos pranešimu, Maskov yra išsiunčiami kariniai patarėjai. Vien tik karo aviacija turėjo 40 sovietų instruktorių, mokiusių Nigerijos lakūnus skraidyti "MIG-21" naikintuvais. Sekančiais metais Nigerijai jū bus palikti tik penki. Nigerija turi didžiausią kariuomenę Afrikoje ir pietus nuo Saharo dykumos.

Mirties bausmė

Penkias dienas trukęs liaudies teismas Kambodijos sostinė Phnom Penhe paskyrė mirties bausmę komunistų vadui P. Potui ir jo užsienio reikalų min. I. Sariui už masinių mastu vyk-

Šiame numeryje:

- Nuolat gaivinti
- Lietuvio gydytojo misija praeityje ir dabartyje
- Didžiavomės esą lietuviai
- Buvusi jaunimo sąjungos pirmininkė apie kongreso renginius
- Pas lietuvių kilmės profesorų
- Mūsų bendradarbis pokalbis su E. Foldatu Veneculoje
- Trys dienos tarp ukrainiečių Brazilijoje
- Kun. V. Pupinis žvelgia į ukrainiečių gyvenimą
- Sudegintas kryžius
- Legenda, kurios autorius yra P. Amerikos tautietis
- Brazilijos lietuvių padangėje
- Dabartiniai mūsų tautiečių rūpesčiai ir užmojai
- Popiežiaus kelionės
- Naujos kelionės, kurias tvarko vysk. P. Marcinkus
- Viešnage pas Šveicarijos lietuvių
- Alpių krašto įdomybės ir ten gyveną tautiečiai
- Kovos su totoriais
- Lietuvoje išleistas jauno istoriko R. Batūros veikalas
- Naujas leidinys — Bučio "Eilėraščiai"
- Recenzento žvilgsnis į Britanijoje gyvenantį poetą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

* **KARD. ANTONIO MARIA BARBIERI**, 86 m., mirė Montevideo mieste, Urugvajuje. Kunigu įšventintas 1921 m., vyskupu konsekruotas 1936 m. Steigėjas Katalikų Akcijos Sąjūdžio, kunigų seminarijos. 1940 m. paskirtas Montevideo arkivyskupu, o 1958 m. kardinolu. 1976 m. atsistatydino iš arkivyskupijos vadovo pareigų.

* **KARD. JAMES FRANCIS MCINTYRE**, 93 m., mirė Los Angeles mieste. Kunigu įšventintas 1921 m., vyskupu konsekruotas 1941 m. Los Angeles arkivyskupu paskirtas 1948 m., kardinolu — 1953. Jis vadovavo arkivyskupijai sparčiausiu jos augimo metu. 1970 m. jis pasitraukė iš pareigų ir paskutiniu metu gyveno katalikiškoje prieglaudoje.

* **KARD. ALFREDO OTTAVIANI**, 88 m., mirė Vatikane. Buvo gimes Romoje, kunigu įšventintas 1916 m. Kurį laiką dėstė K. Bendrijos telse, 1926 m. buvo paskirtas čekoslovakų kolegijos Romoje rektorium. 1928 m. Pijus XI jį paskyrė dabar vadinamosios Viešųjų Reikalų Tarybos paskretoriu, vėliau — Vatikano valstybės sekretoriumi pavaduotoju. Nuo 1935 m. iki 1952 m. jis buvo dabar vadinamosios Doktrinų kongregacijos patarėju, 1952 m. pakeltas kardinolu ir Doktrinų kongregacijos prefektu. 1962 m. konsekruotas titulinis Berrea arkivyskupu. 1968 m. atsistatydino iš Doktrinų kongregacijos prefekto pareigų ir gyveno Vatikane. Paskutiniu metu buvo visiška apakęs. Per visą savo gyvenimą pasižymėjo labai aiškiu protu ir nepaprasta ištikimybe šv. Sostui. II Vatikano santaryboje buvo pagrindinis konservatyviųjų pažiūrų gynėjas.

* **KARD. JOHN J. WRIGHT**, 70 m., mirė Cambridge, Mass. Kunigu įšventintas 1935 m., vyskupu 1947 m. Worcester vyskupas nuo 1950, o nuo 1959 m. iki 1969 m. vadovavo Pittsburgho vyskupijai. 1969 m. pakeltas kardinolu ir paskirtas Kunigų kongregacijos prefektu. Pareigas ėjo iki mirties, nors paskutiniu metu labai negalavo ir vaikščioti negalėjo.

* **KARD. JOHN F. DEARDEN**, 71 m., Detroito arkivyskupas, mirė Detroit. Kunigu įšventintas 1932 m., vyskupu — 1948 m. 1950 m. paskirtas Pittsburgho vyskupu, 1958 m. — Detroito arkivyskupu. JAV vyskupai 1966 m. jį išrinko savo pirmuoju vyskupų konferencijos pirmininku. Tas pareigas jis ėjo iki 1971 m. Paulius VI 1969 m. jį pakėlė kardinolu.

* **UKRAINIEČIŲ KATALIKAI** ruošiasi švęsti savo tautoje krikščionybės įvedimo 1,000 metų sukaktį 1988 m. Praėjusį rudenį kard. Josyf Slipij privočioje audiencijoje šį reikalą priminė Jonui-Pauliui II. Popiežius parasė ukrainiečiams specialų laišką, paremdamas tą mintį. Laiške apžvelgiamas visas krikščionybės laikotarpis Ukrainoje ir nuolatinės pastangos išlikti vienybėje su Roma, kai jų pritimųjų apeigų tiesioginė vadovybė Konstantinopolyje nuo Romos atsiskyrė. Laiške primenami bendri Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos istoriniai bei geografiniai ryšiai, kurie tiems kraštams sudarė sąlygas būti tarpininkais tarp Rytų ir Vakarų krikščioniškosios Bendrijos. Popiežius laišką prisimena, tikėjimo kankinius Ukrainoje iki dabartinių laikų, iškelia ukrainiečių K. Bendrijos religinių tradicijų savitumus, kurie išiečiams ukrainiečiams kiekviename svetime krašte sukuria dvasinę savosios tėvynės aplinką. Laišką pabrėžiama Jungtinių Tautų priimtoji Žmogaus Teisių Deklaracija, kurioje svarbią vietą užima religinė laisvė. Pasak popiežiaus, dabar ta deklaracija randama visų valstybių konstitucijose. Tuo remdamasis, jis nurodo, jog yra teisėta kiekviename krašte "tikinčiam laisvai išpažinti savo tikėjimą ir aktyviai priklausyti savajai tikinčiųjų bendruomenei". Kadangi Ukrainiečių Katalikų Bendrija oficialiai Sov. Sąjungoje yra panaikinta, tai šie žodžiai yra ypatingai svarbūs katalikams Ukrainoje.

* **RUMUNIJOJE ŠIA VASARA LANKESI Vatikano ATSTOVAI:** arkiv. Luigi Poggi ir kun. John Bukowsky, SVD. Jų kelionės Vatikanas neskelbė, tačiau paklaustas Vatikano atstovas spaudai kun. Romeo Panciroli žinlą patvirtino. Arkiv. Poggi yra popiežiškasis nuncijus specialiems Bendrijos uždaviniams.

Kun. Bukowsky yra dažnas jo palydovas į R. Europą. Jiedu lankėsi Rumunijoje ir pernai vasarą. Pokalbiui Vatikano su Rumunija prasidėjo 1975 m. K. Bendrijos padėtis Rumunijoje yra viena iš sunkiausių R. Europoje. Tik viena iš penkių lotynų apeigų vyskupijų turi savo vyskupą. Perna daug žadančių ženklų buvo laikomas komunistų sutikimas vienoje vyskupijoje paskirti kunigą ordinaru be vyskupų jėgų galiu. Rumunijoje yra apie 1,300,000 lotynų apeigų katalikų ir apie 1,600,000 Rytų apeigų katalikų.

* **POPIEŽIUS JONAS-PAULIUS II**, grįžęs iš Lenkijos į Romą, viename Europos vyskupų susirinkime pareiškė protestą sovietinėm valdžiom, kurios nedavė leidimo Čekoslovakijos, Rumunijos, Latvijos ir Lietuvos vyskupams atvykti į Lenkiją popiežiaus vizito metu. Jisai sakė: "Jų neišleidimas negali būti nutylėtas arba bendrybėmis pateisinamas". Vokiečių laikraštis "Rheinische Post" birželio 22 d. rašė: "Lietuvos katalikams rusai neleido atvykti Varšuvon ir pasveikinti popiežiaus. Neveltui Čekoslovakijos valdžia turi žiauriausiu persekiotojų vardą. Kuria stengsis, kaip skelbiama, rasti priemones tokią gedimą vizų varžymui sušvelninti. Ipratintis paguodos, kad neišleistų, jis vyskupai savo dvasia buvo drauge su popiežiumi, K. Bendrijai nebeužtenka".

* **VALENTYN MOROZ**, ukrainietis disidentas išleistas iš Sov. Sąjungos, turėjo privačią audienciją pas popiežių Joną-Paulių II. Jo susitikimas turėjo būti neskelbiamas, tačiau įvyko Vatikano spaudos agentūroje klaida, ir buvo atspausdinti, bet vėliau sunaikinti lapeliai, kuriuose tarp audiencijos dalyvių jis buvo pažymėtas. Nei Vatikano radijas, nei "L'Osservatore Romano" tos žinios neskelbė. Sekančią dieną spaudos konferencijoje Morozas buvo paklaustas apie audienciją ir apie jo pavardės išbraukimą iš audiencijos dalyvių tarpo. Jis atsakė, kad tai nesvarbu, ir parodė savo nuotrauką su popiežium. Jis pareiškė, kad popiežius yra palankus atskirom ukrainiečių katalikų patriarchato įsteigimo iniciacijai. Jis taipgi nurodė, kad popiežius pokalbįje pritarė jo nuomonei, jog Vakarai nesupranta sovietinių valdovų psichologijos ir todėl JAV prez. J. Carteris po pasitarimų su Brežnevu Austrijoje grįžo pralaimėtoju. Popiežius pokalbįje ypatingai domėjėsis religine Ukrainos jaunimo padėtimi.

* **EUROPOS BAPTISTŲ FEDERACIJOS KONGRESE** dalyvavo 17 asmenų delegacija iš Sov. Sąjungos. Pusę atstovų sudarė rusai, taipgi stipriai buvo atstovaujami rumunai ir lenkai. Buvo atstovai iš Vengrijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos ir R. Vokietijos. Diskusijose apie žmogaus teises sovietų baptistų sąjungos gen. sekr. A. Byčkovas atliko savo užduotį ir nurodė, kad kiekvienam žmogui priklausanti teisė dirbti, o su ta teise Vakarų pasaulis prasilenkia, nes ten daug bedarbių. Visdėlto iš komunistinių kraštų atstovai pripažino, kad pas juos atskyrimas Bendrijos nuo valstybės reiškia, jog Bendrija neturi jokios teisės komentuoti ar protestuoti politiniais ar socialiniais klausimais, o taipgi, kad Sov. Sąjungos ir Vengrijos tikintieji negali būti mokyklose mokytojais. Buvo užsiminta apie neseniai nugalėtoją 25,000 Sv. Rašto egzempliorių siuntą Sov. Sąjungon. Byčkovas pareiškė, kad lengvai būtų galima ten ir 1,000,000 egz. išplatinti, jei būtų gautas leidimas jų daugiau įvežti arba vietoje spausdinti. Dabar Sv. Rašto mokyklą Maskvoje. Buvo pasiūlyta, kad pernai Sov. Sąjungoje buvo pakrikštyta 10,000 naujų baptistų narių.

* **MONS. JOZEF TOMKO**, 55 m. amžiaus čekoslovakas, paskirtas nauju Pasaulio Vyskupų Sinodo generaliniu sekretoriumi. Tas pareigas iki šiol ėjo lenkas kard. Ladislav Rubin. Mons. Tomko kunigu buvo įšventintas Romoje 1949 m. ir kurį laiką buvo čekoslovakų kolegijos Romoje vicerektoriumi. Vėliau jis darbavosi Vatikano Doktrinų ir Vyskupų kongregacijose ir paskutiniu metu buvo Vyskupų kongregacijos paskretoriu. **KUN. J. STS.**

Pasikalbėjimas su Simu Kudirka Rosario miesto televizijos studijoje, Argentinoje, birželio 14 d. Iš kairės: Argentinos Lietuvių Centro pirm. J. Mičiūdas, S. Kudirka, Hugo Mario Mello, kun. J. Margis, MIC, ir Rosario LB pirm. J. Papeckys.

Didžiavomės esą lietuviai

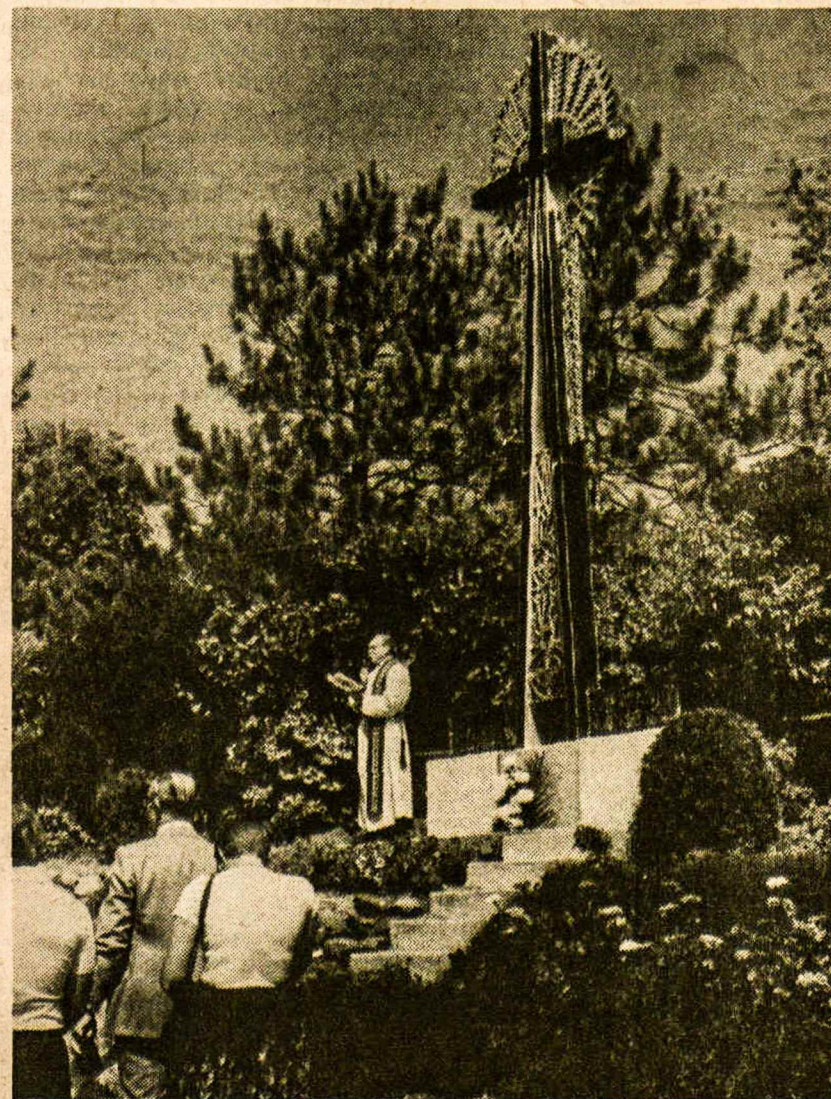
(Atkelta iš 1-mo psl.)

visą detalią analizę, todėl pasikaitininkas ribojosi įdomesnių momentų paryškinimu. Publikai paprašius, sutiko po kongreso tęsti analizę ir paruošti išsamesnę studiją spaudai. Didelio dėmesio susilaukė palyginamosios analizės jaunimo: a. pagal amžių, b. pagal lytį, c. pagal profesijas, d. pagal kraštus. Tikimės, kad bus sudarytos galimybės ir plačiai visuomenei įvairiuose miestuose pateikti anketos duomenis, kurie tikrai sudomins ne tik tai jaunimą, bet ir vyresnius, ypač psichologus, sociologus, visuomenės veikėjus, tėvus.

Stovyklos programa

Kasdien stovykloje vyko pasikaitos, kurios nagrinėjo dabartinės Lietuvos padėtį: mene, moksle, literatūroje, gyvenimo sąlygose, ekonomijoje ir t.t. Pasikaitas skaitė: dr. A. Stromas iš Bradfordo, Anglijos, Ichokas Meras iš Izraelio, dr. Šilbajoris iš JAV, Violeta Rakauskaitė iš V. Vokietijos. Popietinėje programos dalyje buvo pasirinkimas pratybinių būrelių, kuriuose stovyklautojai galėjo išmokyti lietuviškų tautinių šokių, groti skudučiais, liaudies dainų, audimo, lietuviškų valgių paruošimo. Teko paragauti skanaus meduolio su krupniku! Tikslas buvo supažindinti įvairių kraštų jaunimą su lietuviška tautodaina, kad grįžę į savo kraštus galėtų savo jaunimo stovyklose bei susibūrimuose tęsti stovykloje pradėtą darbą. Stovykloje taip pat buvo progos tobulintis lietuvių kalboje arba būti mokyti iš pagrindų, susipažinti su tautosaka, liaudies menu, architektūra. Išėjo net šeši numeriai stovyklos laikraščio, kuris atspindėjo kasdieninius stovyklos įvykius.

Elenutės Bradūnaitės iš JAV skoningai ir įdomiai paruoštos vakarinės programos įjungė

Lietuvos kankinių kryžius prie Kanados kankinių šventovės Midlande, Ont. Kasmet čia rengiama lietuvių maldininkų kelionė. Nuotraukoje prie kryžiaus — kun. A. Prakapas, OFM

daug stovyklautojų — dažnai buvo matyti merginos, pinančios vainikus iš gėlių ar šiaudų kuriai nors liaudies motyvais paruoštai vakaro programos daliai. Didysis stovyklos laukas vaizdavo Joninių naktį su raganomis (Kanados atstovai atliko tikrai kurybingą vaidinimą apie raganas, keikė kaip tik virš stovyklavietės kas ant tą dieną pakylančius ir nusileidžiančius didžiuosius lėktuvus). Vakariinių programų viršūnė buvo paskutinį vakarą surengtos lietuviškos vestuvės su pirmu, sročia, tėvais, pamergėm, Fausto Strolis vestuvinėm dainom ir t.t. Manau, neviensas stovyklautojas, kuris kada nors ateityje planuos savo vestuves, turės daug medžiagos pritaikyti liaudies motyvus.

Lietuviškas koncertas

Liepos 14, šeštadienį, visa stovykla autobusais vyko į iškilmingą koncertą Queen Elizabeth Hall, National Arts Centre Londone. Čia susirinko 1,500 asmenų, kurie tilpo saleje. Daug kas liko už durų be bilietų šnekučiuotis, laukdami susitikimo su jaunimu bei pažįstamais po koncerto.

Koncertas pavyko puikiai, tikrai buvo iškilmingas ir lietuviškas. Programa atliko "Volungė" iš Toronto, Raminta Lampsatytė, pianistė iš V. Vokietijos, ir Petras Odinis, fleitistas iš V. Vokietijos. Jie atliko pirmosios dalies programą. Antrąją dalį atliko Montrealio "Gintaro" ansamblis, publiką sudomines savo įdomiais lietuviškais instrumentais: rageliais, trimitais, kanklėmis, skudučiais ir kt., lietuviška daina, deklamacijomis ir tautiniais šokiais. Visi iš koncerto išėjo patenkinti, kad yra kuo didžiulius lietuviškame mene. Koncertas buvo augsto lygio, vertas parodyti betkuriai tarptautinei publikai. Koncerto paruošimu rūpinosi Alekso Vilčinsko žmona latvė Mara.

Žygis per miestą

Po koncerto tūkstantinei miniai pasipylus iš salės, jos jau laukė Britanijos pagalbinių komiteto nariai, kurie ją rikiavo pagal kraštus eitynėms per centrinės Londono miesto gatves prie Nežinomojo Kareivio kapo netoli Westminster Abbey ir parlamento rūmų. Tautinių drabužiais pasipuošę Anglijos jaunuoliai ir Toronto "Volungės" narės ėjo priekyje, nešdami Lietuvos ir Anglijos vėliavas, taipgi plakatą, lietuviškai ir angliškai skelbiantį, kad čia žygiuoja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Po jų sekė: Europos lietuvių vyskupas, Antanas Deksnys, Lietuvos atstovas V. Balickas su ponija, PLB pirm. Vytautas Kamantas, PLJS pirm. Gabija Juozapavičiūtė, IV PLJK pirm. Andrius Šmitas, Kanados LB pirm. J. R. Simanavičius, D. Britanijos Lietuvių Sąjungos bei LB valdybų nariai. Po jų žygiavo jaunimas, išsiriškiavęs po keturis, nešdamas savo kraštų vėliavas. Kadangi man teko būti eitynių priekyje, dažnai atsiskudavau atgal pasižiūrėti, kiek iš viso jaunimo žygiuoja. Nustebau, nes ant gatvių posūkių buvo tokią didelę masę žmonių, kad net perėjus Londono tiltą prie parlamento rūmų, nebuvo matyti eitynių galo. Spėjama, kad eitynėse iš viso dalyvavo arti 2000 asmenų. Lydėjo garsi Londono miesto policija — "Bobby". "Volungė" visą laiką traukė lietuviškas dainas, retkarčiais prisidedant arčiau esantiems eitynių dalyviams. Prie paminklo sugiedota "Marija, Marija" ir padėtas vainikas su jaunimo kongreso įrašų anglų kalba. Įdomu buvo pastebėti, kad eitynės sekė tūkstančiai turistų, kurie viską fotografavo, ypač tautiniais drabužiais apsirendžiusias merginas. Daug kam ir vėl ištryško ašaros — verkė ne tik vyresnieji, bet ir jaunimas, kuris tikrai pajuto garbę priklausyti lietuvių tautai.

Vakaro šokiai

Po eitynių buvo laiko atskirai pasivaikščioti po Londoną. Bet kadangi buvo tiek daug lietuvių, visur jų užtikdavai. Atrodė, kad Londono miestą buvo "užėmę" lietuviai. Anglijos lietuviai nesigailėjo savo laiko, ėjo kartu ir rodė įdomesnes vietas.

Vakare visi susirinko į Kensingtono Town Hall, modernią salę gražioje Kensingtono priemiesčio dalyje, kur įvyko kongreso šokiai. Deja, muzika nevisą jaunimą patraukė šokti. Didelė dalis šnekučiavosi prieangyje arba aikštėje. Tačiau per pertrauką, pasirodžius gitarai ir būgnams (dvim jaunuoliam su gitara iš Venecuelos ir su būgnais iš Anglijos), šokių salė pripildė sausakimšai. Grojo ir dainavo lietuviškai, visi jungėsi į ratelius, polkas su ragučiais, šoko iki sušilimo ir nenorėjo leisti orkestrantams grįžti. Vakarą praėjo smagiai. Atvažiuavę samdyti autobusai išvežė visus atgal į stovyklą.

(Bus daugiau)

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Darom! nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

A+A

JURGIUI DEMENTAVIČIUI

mirus,

jo žmoną ONĄ, dukrą, sūnus bei jų šeimas, gimines ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

KLK Moterų Draugijos
Lietuvos Kankinių parapijos skyrius

A+A

JURGIUI DEMENTAVIČIUI

mirus, jo žmoną ONĄ, dukrą ir sūnus nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

K. L. Kaknevičiai
R. R. Kaknevičiai

BROLIUI JUOZUI

Lietuvoje mirus,

mielą VLADĄ GUMAUSKĄ ir šeimą nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

"Trane Co. of Canada"

lietuviai bendradarbiai

Antano Bumbulio uošvei

A+A

MARIJAI KUZMICKIENEI

mirus, jam ir jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą —

"Trane" bendrovės
lietuviai bendradarbiai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

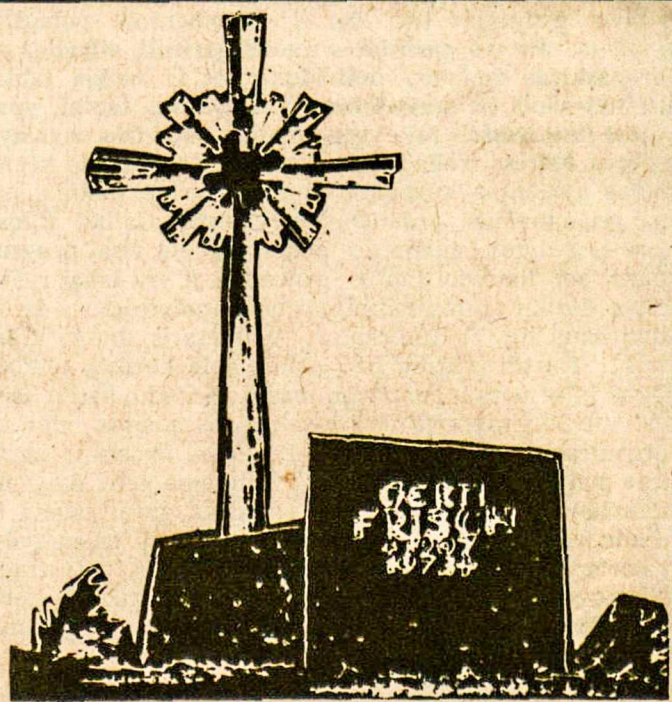
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys	* Soldytuvai
* Televizijos aparatai	* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Skalbiamosios mašinos	* Siuvamos mašinos
* Vaikų baldai	* Rašomos mašinėlės
* Įvairūs kilimai	

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Pas lietuvių kilmės profesorių

Augščiausio pasaulyje krioklio Salto de Angel atradimo istorijos tęsinys

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Pirmojo rašinio apie "Salto de Angel", augščiausio pasaulyje krioklio, atradimą nepabai-giau dėl stokos vietos. Šiandieną ši idomų pokalbį su latviu dr. Foldatu, Venecuėlos valsty-binio universiteto botanikos profesoriumi, tęsiu toliau, nes jis 1968 m. dalyvavo sekančioje Aleksandro Laimio ekspedicijoje į "Salto de Angel" krioklio viršūnę.

Truputis žinių apie prof. dr. Ernestą Foldatą. Jis save laiko tikru lietuvių broliu, nes jo motina kalbėjo lietuviškai; ir šian-dieną dar turi daug giminių Lietuvoje. Didelis lietuvių tautos draugas. Gimęs Liepojoje 1925 m. gegužės 15 d. Lietuvių kalbą supranta skaitydamas, bet neišdrįsta kalbėti. Studijas baigė ir daktaro laipsnį gavo Harvardo universitete, JAV-se. Jis yra botanikos srities mokslininkas, parašęs daug knygų. Didieji darbai sudaro 5 toms "Flora de Venezuela" (kiekvieną knygą turi per 500 puslapių). Laimėjo "Creoles" naftos b-vės aukso medali ir 10.000 dolerių premiją. Apdovanotas Venecuėlos valstybės "Jose Maria Vargas" ordinu ir turi daugybę mokslo akademinių diplomų.

Iki Uruyen vietovės su ekspedicijos nariais nuskrūdo lėktuvu, o iš ten jau nebuvo kitokių susisiekimo priemonių — reikėjo eiti pėsčiomis per džungles. Keliaavo dvi dienas, kol pasiekė "Salto de Angel" krioklio viršūnę. Upė, kuri krinta nuo krioklio žemyn, buvo pavadinta Lietu-vos upės Ventos vardu. Krioklio augštas nuo jūros lygio siekia 2.400 metrų.

— Ką Jūs pamatėte ir atrado-te kalno viršūnėje, iš kurio ište-ka krioklys? — Auyantapuy (Velnio kal-nas — indėnškai) kalno viršū-nė labai įspūdinga savo grožiu. Aplinkui yra susitelkęs nuo įte-kančių upių geltonas dumblas, lyg aukso kilimas, augstos uolos ir milžiniški akmenys. Iš krioklio priekio į Auyantapuy kalno viršūnę pasisiekė įkopti tik dviem ekspedicijos nariams tik iš trečio karto per keletą metų, būtent, venecuėliečių alpinis-tui ir amerikiečiui John Walsh iš Pittsburgho. Į krioklio kalno viršūnę labai sunkiomis sąlygo-mis iš šono buvo užtemtas Si-mono Bolivaro, Pietų Ameri-kos išlaisvintojo, biustas, sve-riantis 60 kg. Jis buvo pritvirtintas prie augščiausios uolos. Turizmo vieta nuo "Salto de Angel" krioklio yra vienos die-nos kelias greitąja valtimi. Arti-mesnės priėjimo vietos nėra.

— Kokį vaizdą matėte iš krioklio viršaus? — Baisu buvo ir pažūrėti apačion. Atsiguliau kniūbščias ant didelio akmens ir gerai iš-kičiau rankomis. Bet vos tik pa-žiūrėjau žemyn, atrodė, kad su visu akmeniu ir kalnu nudar-dėsiu į apačią.

I ekspedicijos centrą tą naktį negrįžo ir su dviem indėnais ne-šikais paliko nakvoti kalno vir-šūnėje. Su indėnais teko plačiai išsikalbėti apie krioklį. Jie la-bai prietaringi ir to kalno bijo.

Indėnai taipgi bijo švilpimo garso: jei išgirsta vakare kur nors arti švilpimą, bėga nuo tos vietos toliau. Mat, jų įsitikini-mu, to namo šeimininkas miršta. Jų ekspedicija turėjo švilpukus kontakto palaikymui, bet jiems pradėjus švilpti, paukščiai ir pa-pūgos pradėjo imituoti jų švil-pimą ir klaidinti ekspedicijos dalyvius.

Toliau klausinėčiau profesorių apie kitus jo tyrinėjimus. Pa-vyždžiui, idomu buvo ištirti upę Atabako (Amazonės teritorijoje), kurios vanduo tamsiai ru-das. Pasinėrė į upės dugną ra-do dumblą rudą lyg kavą, nes organinės medžiagos jau buvo surūdijusios.

— Kiek kilometrų nukeliavo-te, atlikdamas įvairius tyrinėjimus? — Tai sudarytų maždaug ke-lionę du kartus apie pasaulį.

— Kokios yra Jūsų paskuti-nės mokslinės studijos Venecuėlos teritorijoje? — Paskutinės studijos yra apie jūros alges. Algės randa-mos 10 metrų jūros gilumoje. Tai jūros augalai — žolės apie 50 cm augščio. Iš jų gaminama želatina ir kiti gaminiai.

— Ar teko kada nors susidur-ti su rykliu, benardant jūroje? — Teko susitikti tik vieną kartą. Rykliai nėra tokie baisūs, kaip žmonės juos vaizduoja. Ne-žinau, kuris iš mūsų išsigando-me — ryklis manęs ar aš jo. Bet aš į jūros dugną leidžiuosi visuomet gerai apsiginklavęs. Rykliai labai bijo skardos skam-bėjimo — pabarškinius ir skardi-nį daiktą, ryklis plaukia tolyn.

Saloje Los Roques teko per-gyventi nevisai malonų nuotykių. Su studentų grupe darė jūros dugne tyrinėjimus. Valtimi nu-plaukė 5 km nuo jūros kranto ir nusileido į jūros dugną. Iškilę į paviršių neberado valties — pakilo vėjas, ir bangos nusinė-sė ją. Visi plaukė kranto link, bet vienas iš jų grupės dingo. At-plaukus į krantą, po kokio pus-valandžio vanduo išmetė ir liku-si jų ekspedicijos narį beveik pusgyvį. Pasirodo, plaukė per-greitai, išsigando, pavargę ir pradėjo prarasti sąmonę, bet dar suspėjo išgelbėti savo gyvy-bę.

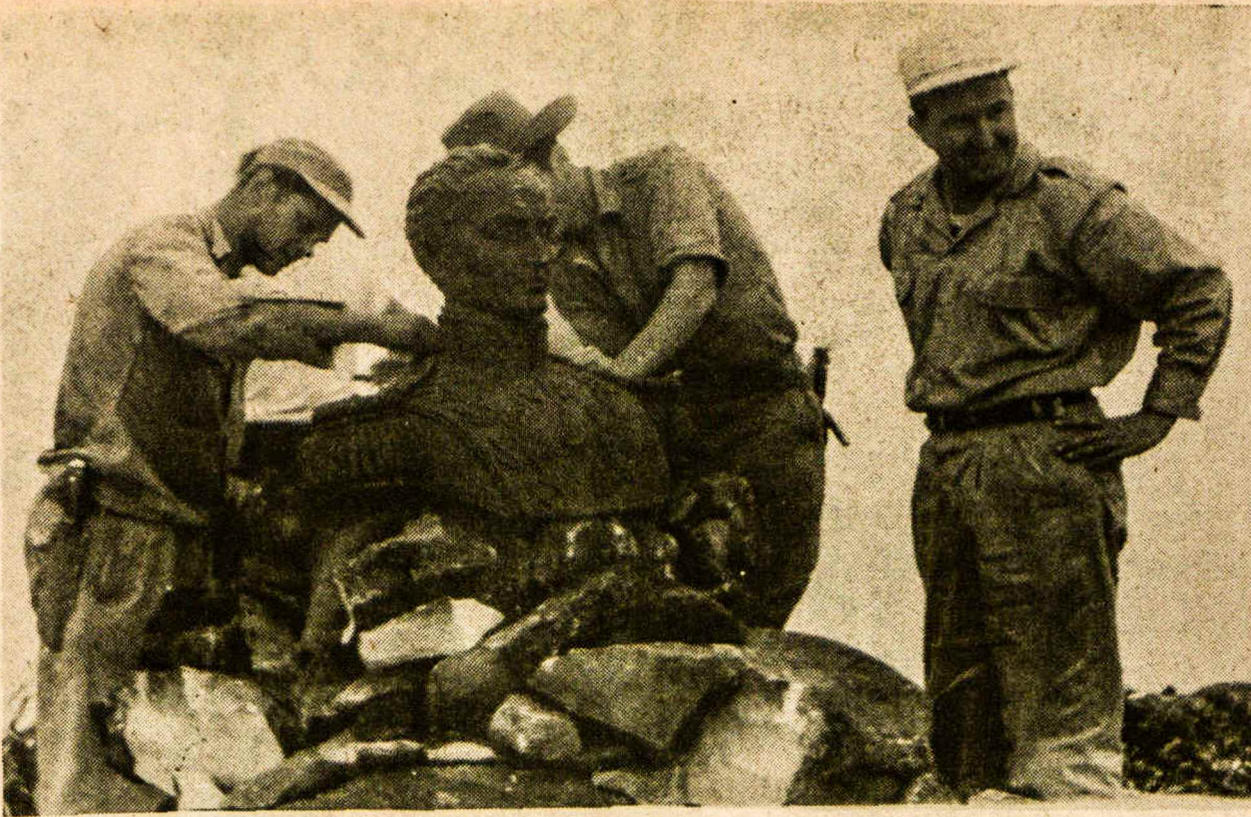
— Ar nusileidę į jūros dugną apšviečiate specialia lempa? — Ne, nes jūros dugnas iki 100 metrų gilumo, jei diena yra giedra, gana gerai matomas. Kartą maniau kad teks palikti jūros dugne, nes sugedo deguo-nies aparatas. Emiau kilti į vir-šų, rydamas po truputį vandenį ir išleisdamas oro burbuliukus. Laimė suspėjau laiku iškilti ir paviršiu.

Dr. Foldatas taip pat yra iš-studijavęs orchidėjų kilmę ir jų rūšis. Savo knygoje turi apra-šęs 1.700 orchidėjų rūšių vien tik Venecuėloje. Atrado 70 rū-šių dar visai nepažįstamų. Or-chidėjų daugiausia užtikama Guayanos — Brazilijos teritori-joje ir Anduose.

Aleksandras Laimis, kuris žemės keliu pirmasis atrado "Sal-to de Angel" krioklį, pirmą kar-tą atėjęs pas dr. Foldatą, atsive-dė su savimi ir indėnai. Pastar-sis dar niekuomet nebuvo matęs automobilio nei motociklo. Pa-matęs važiuojantį motociklą, pa-klaušė Laimį, ar tas motociklas yra automobilio vaikas...

Salto de Angel krioklio Venecuėloje kalno viršūnėje. Pirmas iš kairės — dr. E. Foldatas, daug prisidėjęs prie šios vietovės tyrinėjimo

Salto de Angel krioklio viršūnėje, Venecuėloje, įtvirtinamas P. Amerikos išlaisvintojo Simono Bolivaro biustas. Pirmas iš kairės — dr. E. Foldatas, nuosirdus lietuvių bičiulis, parašęs daug knygų

Trys dienos tarp ukrainiečių Brazilijoje

Ukrainiečių centras Prudentopolje • Apylinkėse 127.000 ukrainiečių • "Lietuvio sodas" • Vyskupo linkėjimai Lietuvai

KUN. V. PUPINIS

Šio reportažo autorius yra lietu-vis jėzuitas, dirbąs Sao Paulo mies-to rusu bendruomenės tarnyboje kaip Rytų apeigų kunigas. Jis vado-vauja Sao Vladimiro institutui — rusų imigrantų vaikų mokyklai bei bendrabučiai. RED.

Daug kas iš lietuvių pažįsta Vila-Belos ukrainiečių katalikų kunigą Augustiną. Jis yra bazi-ljonas, t. y. šv. Bazilijaus vie-nuolijos narys. Klausiau jį kaž-kada apie kunigų baziljonų veiklą Brazilijoje. Jis sako:

— Žodžiais apsakytį sunku. Nuvažiuok į mūsų centrą, į Pru-dentopolį, ir pažiūrėk.

Nuvažiuau. Mane lydėjo uk-rainietis Michailo Sevcenko.

Prudentopolis, 5 valandos au-tobusu iš Kuritibos. Išlipę klau-siam, į kurią pusę eiti, kur uk-rainiečių vienuolynas. Klausia-me pradžioj portugaliskai, bet pasirodo, jog su visais galima ir ukrainietiskai susikalbėti. No-riai parodo: "Tas didysis pasta-tas, ten!"

Didžiausias pastatas mieste — tai baziljonų vienuolynas ir mažoji seminarija kandidatams į vienuolius (120 berniukų). Vi-si savo tarpe kalba ukrainietiš-ka. Salia — dvi ukrainiečių se-serų išlaikomos mokyklos (vie-nų 400 vaikų, kitų irgi pora šimtų). Didelė ukrainiečių ka-talikių šventovė su apskritu bi-zantinų kupolu. Kitą gatvės pusę spausėvė, kur spausdina-mas savaitraštis "Pracia", mė-nisinis religinis žurnalas "Mis-sionar", kalendoriai ir knygos ukrainiečių kalba. Žinoma, ir portugaliskai spausdina įvairius leidinius — tai padeda spaus-tuvei išsilaikyti. Spausėvės vedė-jas kun. Bazilijus Zinko labai maloniai mus priėmė, viską pa-rodė, davė keletą knygų — pa-mokslų ukrainiečių kalba. Jis labai daug žino ir, kaip laikraš-čio redaktorius, visu kuo domi-si. Sako: "Atsiųskit mums visa, ką turite apie Lietuvą ir apie lietuivius Brazilijoje — viską at-spausdinsim".

Netoli nuo vienuolyno — ka-pinė. Ant vartų užrašas: "Če-kaemo voskresinnia". Skaityda-mas užrašas ant kryžių, paste-bėjau: kažkoks kunigas buvo pa-laidotas 1911 m. Klausiu:

— Kada gi ukrainiečiai čia atvažiavo, jeigu jau 1911 m. bu-vo čia laidojami?

Man pasakojo, kad ukrainie-čiai pradėjo į Paranos valstiją važiuoti 1892-93 m. iš Galicijos, kuri tuo laiku priklausė Austro-Vengrijos imperijai. Visi jie bu-vo Rytų apeigų katalikai; kartu atvažiavo ir jų kunigai. Gavo ar pirkto žemes, kirtu miškus, arė laukus, ūkininkavo. Sako, čia nėra vargingų ar badaujančių uk-rainiečių (nebet vienas kitas visai nusigėręs). Visi turi savo žemes, savo gyvulius, savo ma-šinas. Žinoma, ūkio darbai sun-ktūs, lietui lyjant visur purvas, bet oras tyras, darbas sveikas. Gyvena lyg savo krašte, senojoj Ukrainoj. Turbut niekur pasau-ly, išskyrus pačią Ukrainą ir gal kai kurias Kanados sritis, nėra tiek daug ukrainiečių vienoj vietoj, kaip Prudentopolio apy-linkėse: jų čia 127.000, tai yra pusė visų gyventojų. Daug uk-rainiečių taip pat Iva miestely, Uniao de Victoria, Malet, Pon-ta Grossa, Kuritiboje. Žinoma, yra čia ir lenkų kolonijų, ir vo-kiečių, ir kitų.

Idomu tai, kad dabar auga jau ketvirtoji karta, kuri jau-čiasi ukrainiečiais ir tarpusavy tebekalba savo protėvių kalba.

Nuvežė mus siauru keliuku per miškelius ir laukus į koloni-ją "Esperanca". Ūkininkų so-dybos, ant kalnelio graži švari bizantiško stiliaus šventovė, se-serų vienuolių namas, kaimo mokykla. Mus lydėjusi kunigą Bazilijų visi šviesiaplaukiai ne-drasūs kaimo vaikai sveikino: "Slava Isusu Christu" (Garbė Jėzui Kristui). Kunigas Bazi-lijus kalbėjosi su jais ir jų moky-toja ukrainietiška.

Vienoj vietoj, važiuojant per miškelį, ten, kur prateka upelis "Rio Sao Joao", kunigas Zinko, kuris visa žino, man sako: "O čia vadinamasis "lietuvių so-das". Ir man papasakojo: "Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą į Braziliją buvo atplaukęs rusų laivas, kurio kapitonus (o gal šiaip jūreivius) buvęs lietuvis Rimkevič. Jam Brazilija labai patiko ir po kelerių metų, palikęs tarnybą laivė, atvažiavo į tą kraštą apsigyventi. Jo žmona buvo ukrainietė, o gal jis čia vedė ukrainietę. Gyveno čia, ne-toli Prudentopolio, ukrainiečių tarpe, turėjo gražius namus ir sodą (dabar jau virto mišku). Aišku, jis jau seniai miręs, gy-vena gal tik jo anūkai. Yra se-suo vienuolė, kuri tą Rimkevi-čiaus istoriją gerai žino, ar net apie tai rašė".

Vėliau, vartydamas kunigo Zinko dovanotą knygą apie uk-rainiečių mokyklą, radau mo-kytojų sąrašą Wandą Rimkevič, kuri vėliau tapo vienuole Rafei-le. — Jei kas domėtusi to Rim-kevičiaus istorija, tegul ieško sesers Rafeilės.

Bet grįžkime prie ukrainie-čių.

Ukrainiečiai labai myli savo šventoves — Prudentopolio apylinkėse jie turi jų 38. Nevi-sur yra kunigas: atvažiuoja iš vienuolių pamaldų atlaikyti vieną ar du kartus į mėnesį. Bet beveik prie visų šventovių gy-vena seserys vienuolės: prižiūri jas, moko vaikus (neretai jos yra ir valdžios mokyklų mokyto-jos), moko kalbėti ir skaityti ukrainietiskai, tautinių dainų, lanko kaimo ligonius. — Iš viso, kunigų ir seserų vienuolių nuo-pelnai tautinės dvasios išlaiky-mo labai dideli: be jų nieko ar beveik nieko nebūtų.

Grįždami iš Prudentopolio, sustojom Kuritiboje, kur buvo katalikų ukrainiečių katedros šv. Jono atšaldai. Aplankėm jų vyskupą Efreimą Krevei. Jis pa-sakojo, kad jo vyskupijoje (tai yra, visoje Brazilijoje, bet dau-giausia Paranos valstijoje) yra 197 ukrainiečių katalikų švento-vės; 17 jų dabar statoma. Vys-kupijoje yra apie 100 kunigų, apie 500 seserų vienuolių (ketu-riose įvairiose kongregacijose). Skaičiai nemaži!

Bet svarbiausia, kad beveik visi jie — jauni kunigai ir jau-nos vienuolės. Ir jų skaičius au-ga. Mažoj Prudentopolio semi-narijoj yra 120 berniukų kandi-datų į baziljonus. Žinoma, ne-visi pasiliks, bet didelė dalis pa-siliks — eis toliau į naujokyną. Dabar naujokynė, Iva miestely, 30 naujokų (17-20 metų am-žiaus). Baziljonų seminarijoj Kuritiboje yra 33 jaunuoliai; be to, 7 studijuoja Romoj. Prie vyskupo namų gyvena dar 9 se-minaristai (kandidatai į diocezi-nius kunigus). — Kiek kandi-da-čių į vienuoles, negalėjau suži-noti, bet mačiau mergaitę bū-relį su vienuolėmis.

Visi tie jauni dvasininkai ir vienuolės — tai jėga. Dvasinė jėga, vedanti žmones arčiau prie Dievo, ir tautinė jėga. Jie žino ir jaučia, kad jie pajėgūs. Jie stato šventoves, namus ir sales prie šventovių. Vyskupas Kuritiboje stato vyskupijos cen-trą; stato didelių namų studen-tams, atvažiuojantiems iš pro-vincijos studijuoti Kuritibos fa-kultetuose; rengiasi statyti nau-ją katedrą, nes dabartinė per-maža.

Žmonės mato tą tikybę jė-gą ir noriai prisideda. Jaunų dvasininkų ir jaunų seserų vie-nuolių veikla bei jų entuziazmas pritraukia jaunimą. Man pas-a-kajo, jog praėjusiais metais (jei gerai supratau, atostogų metu) vienuolės visose kaimų į miestų kolonijose pravedė kate-kizacijos ir ukrainiečių kalbos kursus; nebuvo užmirštos nė užkampių kolonijos, kur nėra nei kelių, nei elektros. Kursuo-se iš viso dalyvavo 3200 vaikų ir 2800 jaunimo. Tai irgi jėga — augančioji, būsimoji. Tai man padarė stiprų įspūdį — vi-si ukrainiečiai jauni.

Vyskupas pakvietė mane kon-celebruoti jo šv. Mišiose. Pamal-dose dalyvavo du jauni dijako-nai. Choras — jauni vyrai ir moterys. Šventovėje irgi dau-giausia jauni žmonės, vaikai; senieji ir senosios mažai paste-bimi jaunųjų tarpe. Visos pa-maldos tik ukrainiečių kalba: ir maldos, ir skaitiniai, ir gies-mės, ir pamokslas. Žinoma, aš irgi stengiausi man skirtą mal-dų dalį ukrainietiskai giedoti. . . Pamaldų gale vyskupas padėko-jo chorui, visiems atėjusiems pasimelsti; padėkojo ir man, kartu perduodamas sveikinimus ir solidarumą išreiškimą Lietu-vai, kuri, sako, kaip ir Ukraina, kenčia religinę ir tautinę prie-spaudą.

Tris dienas gyvenau ukrainie-čių tarpe Paranoje. Ir nesigai-liu ten nuvykęs. Džiaugiuos, kad mačiau pasaulio kampelį, kur tikybinis gyvenimas trykšta jaunatviška jėga.

• **NAUJAM** prenumeratoriui "Tė-viškės Žiburiai" — tik \$10 metams. Reguliari prenumerata — \$14.

Sudegintas kryžius

RIMAS AMALVISKIS

Brazilijoje, kaip ir kitose ša-lyse, gausu įvairių padavimų, le-gendų, šimtmečių eigoje supin-tų su tikrove ir labai išdailintų. Padavimuose apstu tikrovės ir fantazijos. Jie įdomūs ir tuo, kad parodo savo laikotarpio žmonių galvoseną, jų tikėjimo gilumą, o taip pat ir neigiamas apraiškas, už kurias kaltieji veik visada būna nubausti, o teisūs išaugstinti.

Anais tolimais prieškariniais laikais, kai dar Brazilija turėjo penkis kartus mažiau gyventojų, o aš pats liepsnojau jaunys-tės entuziazmu, nekartą mėgi-nau išsukti iš didesnių kelių ir apsamanojusiose sodybose nu-kratyti kelio dulkes bei pasi-klausyti vietinių gyventojų pa-sakojimų apie dar nelabai se-nus laikus, kurių liekanų dar ir dabar gana daug tebėra šiauri-nėje Brazilijos dalyje. Yra daug išlikusio "coronelizmo", kur tur-tingas žemvaldys, save vadinan-tis "coronel" (pulkinkas), te-bėra absoliutus apylinkių valdo-vas. Jis "išrenka" teisėjus, poli-cijos viršininkus, burmistrus ir kitus pareigūnus, akiai vykdan-čius jo valią. Nors dabar jie jau "humaniškesni", bet vistiek to-kių "coronel" žodis yra įstaty-mas, nes kiti krašto įstatymai jo valdomas sritis sunkiai bėpa-siekia. . .

Įvairių praeities epizodų ran-du mano jau išblukusiuose už-rašuose, kuriuos mėginu iššif-ruoti, ypačiai tuos, kurie dar surišti su dabarties tikrove. Atsitiko tai maždaug prieš 140 metų. Brazilijoje tuo metu dar plačiai klestėjo vergija. Vie-nas įtakingas "coronel" Domin-gos Henrique de Gusmao išgavo iš savo kaimyno D. Oliveira Al-ves 35 alqueiros (apie 60 ha) že-mės plotą, kuriame nusprendė pastatyti koplyčią Gailestingos-io Dievo Motinos garbei (em louvor a Nossa Senhora da Pie-dade). D. H. Gusmao pastatė 6 metrų augščio meniška išdai-lintą kryžių iš kiečiausio tapin-hoa medžio. (Dabar toje vietoje išaugęs gražus Piacatubos mie-stelis, Leopoldinos apskrityje, Minas Geraes Estade).

Kaimyninių plotų žemval-džiai, menko tikėjimo žmonės ir aršūs "coronel" prieši, labai pasipiktino Dom Gusmao suma-nymu toje vietoje statyti koply-čią, nes iš visų apylinkių keliau-dami maldininkai nutryps jų laukus. . . Tai laikais keliavi-mas per svetimas žemes buvo laikoma mirties baismės vertu nusikaltimu. Susirinkę trys kai-mynai ilgai ginčijosi ir svarstė, kaip galėtų paveikti užsispyrėlį kaimyną, kad nestatytų koply-čios. Visi trys neapkentė savo turtingesnio kaimyno, bet jo bi-jojo ir vengė. . .

Kai sužinojo, kad ant koply-čiai skirtos žemės pastatytas puošnus didingas kryžius, visi trys taip supuko, kad vienba-siai nusprendė kryžių sunaikinti ir tuo "nubauti" nekenčiamą "coronel".

— Nebus kryžiaus, nepasta-tys koplyčios, į kurią iš visų pu-sių plauktų maldininkai. . . — garsiai sprendė Hipolito Parei-ra da Silva, vienas pikčiausių ne-tik koplyčios, bet ir tikėjimo prie-šų. Nors ir netaip entuzias-tingai, bet noriai jam pritarė Jose Inacio ir Tristao Policarpo.

— Aišku, reikia ką nors da-ryti. Jeigu sėdėsimė rankas su-dėję, tai "coronel" užsodins mums ant sprando minias iš vi-sų pasviečių. . . — Jose lingavo galvą ir suko ūsus.

— Taip, taip. . . turime iš pat pradžios parodyti tam senam kelmui, kad jokios koplyčios mes neleisime prie mūsų laukų statyti. Žinome, prie koplyčios pradės kurtis miestas, kurio čia mums visai nereikia. . . — skė-triojo rankomis sudžiūvėlis Po-licarpo.

— Abiejų draugų padrasintas Hipolito nusprendė veikti. — Gerai! Rytą to kryžiaus nebus! Būkite ramūs.

Sekantį rytą su gausiu būriu vergų Hipolito nuėjo prie kry-žiaus. Tuojau įsakė vergams jį nuversti. Ilgai kankinosi išpra-kaitavę negrai, bet kryžius ne-judėjo.

— Išskakite! . . — suriko ipy-kės Hipolito.

— Kastuvai braškėjo, lūžo, kaskalis atrodė kaip uola suak-menėjęs. Veltui vergai kanki-nosi ir triūsė — tuščios pastan-gos.

— Aha! . . negalime jo išrau-ti nei iškasti — nukirsime! —

suriko Hipolito. Jo draugai nu-skubėjo atnešti kirvių ir pjū-k-lų.

Nieko nepadėjo. Aštriausias kirvis atšokdavo nuo kryžiaus medžio, kuris atrodė lyg plienis. Pjūklo dantys traskėjo ir lūžo. Abu kaimynai atsivėdė po vergų būrį ir pasikeisdami visi sušilę darbavosi ilgas valandas, kol pagaliau įsitikino, kad nepa-jėgs kryžiaus nugaltėti.

Draugai susėdo pasitarti. — Mėginome nuversti, iškas-ti, nukirsti ir nupjauti — nieko neišėjo. . . — Hipolito nubraukė prakaituotą kaktą ir susimąstė. Draugai tylėjo.

— Zinau, — staiga suriko. — Sitai vargdami mes nei per šimtą metų nieko nepadarysim! Sudeginkim! . . — pra-linksmėjo draugai.

Vergai vilko glėbius sausų malkų ir rūpestingai krovė aplinkui kryžių. Sukrovė didžiau-sią laužą. Susigėdusi saulė ne-norėjo ilgiau stebėti šventavagiško darbo ir visa išraudusi sku-biai užlindo už tolumoje dunk-sančių kalnų.

Į dangų šovė liepsna ir dū-mai. Iš suliepsnojusio laužo kry-žiaus visai nebuvo matyti. Va-landėlė visi tyliai stebėjo laužą. — Rytą iš jo bus likusi tik pelenų saują. . . — atriai nusi-šaipė Hipolito Pereira da Silva. Visi jam pritarė ir patenkinti išsikirstė.

Laužas liepsnojo per visą naktį. Dūmai ir ugnis kilo į tam-sų, rūškaną dangų, lyg nešdami Kūrėjui skundą dėl surambėju-sios širdies piktavalių žmonių. Augštai danguje skaidriai švie-tė Pietų Kryžius, laimindamas žemę. Gamta ir žmogus ramiai išsėjos.

Anksti rytą susirinko visi trys kryžiaus išniekintojai pasi-gėrėti savo pikto darbo rezulta-tais. Buvo įsitikinę, kad didingo kryžiaus vietoje atras tik karštų pelenų krūvelę.

— Caramba! — suriko pirmu-tinis, pamatęs, kad kryžius te-bestovi. Visos malkos buvo su-degusios, bet kryžius buvo tik truputį aprūkęs.

— Cruz Credo. . . — garsiai šaukė šventavagių palydovai neg-rai ir suklaupę karštai meldėsi, giliai įsitikinę, kad šį kartą pats dangus įsikibo, neleidamas įvykti nusikaltimui. Visi pasi-baisėdami žiūrėjo į tris nusikal-tėlius, kurie anksčiau ar vėliau neišvengs Dievo bausmės.

Stebuklingas kryžiaus degini-mo įvykis nusikambėjo po pla-čiausias apylinkes, ir minios žmonių skubėjo jam nusilenkti, išsipasakoti savo vargus, rūpes-tius, meldsmai palaimos brai-dant žemės dulkėse.

"Coronel" Domingos Henri-que de Gusmao, ištyręs įvykį, pasirūpino, kad tenai būtų sta-toma ne menkutė koplytėlė, o puošni didingais bokštais šven-tovė, kurios viname šone ir šiandien yra saugomas pajuođu-sio medžio kryžius.

Šventovė vadinasi A Igreja da Santa Cruz Queimada. Ji bu-vo restauruota 1928 m. ir nuo to laiko kiekvienais metais ge-gužės 3 d. būna iškilmingos pa-maldos, į kurias susirenka mi-nios maldininkų. Plaukia didin-gos procesijos su žibintais ir neapmatomu mišku kryžių — pagarbiniam deginto ir nesu-degusio kryžiaus. . .

— Nuostabai ir įspūdinga, — sakau tu procesijų dalyviui. — Bet. . . ar legenda nieko nemini, koks likimas ištiko tuos švento kryžiaus niekintojus?

Mano gana šnekus bendrakal-bis nuleido galvą. Ilgai tylėjo. — Mini, taip. . . — pasakė vi-sai tyliai. — Visi trys "desalma-dos" (besieliai) buvo labai skau-džiai nubausti: vienas neilgai trukus pamšo ir savo dienas baigė grandine pririštas prie sienos; antrasis netrukus mirė skaudžiai kentėdamas gerkles vėžį; trečiasis ilgai kentėjo skausmus visame kūne. Medici-na nė vienam negalėjo padėti. Tepasigaili jų Maloningasis Dievas. . . — vos girdimai baigė sausas, saule nudegęs, žalvari-nio veido "mineiro".

Deginto ir nesudegusio kry-žiaus šventovė ir šiandieną su-traukia gausias maldininkų mi-nias mažame Piacatubos mieste-lyje. Plačiai kalbama apie dau-gelį stebuklingų pagijimų ir ki-tų panašių reiškinių.

• Kentėjimo išmintis yra gyve-nimo išminties dalis. . . Tikrai Nu-kryžiuotojų mokykloje galime tikrai išmokyti kentėti, nesioti skausmą kaip vainiką (Nijolė Sadūnaitė).

Kanados Lietuvių Fondo
šūkis -
kapitalas Lietuvai, nuošimčiai lietuvybei.
Stokite nariais į K. L. Fondą -
didės kapitalas ir nuošimčiai.

THE PORTRAIT GALLERY
Lietuvis fotografas
Petras Žemaitis,
Specialistas portretų, vestuvinių ir vaikų nuotraukų. Įreminimai
ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)
Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro 248-9564

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PASMERKE KOMJAUNUOLIS

Vietinių okupuotos Lietuvos laikraščių neleidžiama prenueruoti užsienyje gyvenantiems lietuviams, išskyrus pagrindinę spaudą, kuri vadinama respublikine. Pastaroji yra atidžiau peržiūrima cenzorių, kad neprasmuktų sovietinei propagandai žalingi pranešimai. Aplinkiniai keičia teką gauti iškarpa iš "Jonavos Balso", kurioje paskelbtas S. Blaževičiūtės rašinys "Dvideidžiai", maišantis dangų su žeme dėl dviejų komjaunuolių religinės santuokos. Jis liečia autotransporto įmonės tarnautojus Aldoną Zdanavičiūtę ir Antaną Gulbiną, kurie, pradėdami bendrą gyvenimą, "pirmiausia peržengė bažnyčios slenkstį". S. Blaževičiūtė daro išvadą, kad jėdų netiki į Dievą, kad greičiausiai tik patenki no tėvų reikalavimą. Toliau ji klausia: "Tačiau kaip galėjo priversti tėvai savo suaugusius vaikus tuoktis bažnyčioje, juo labiau komjaunuolius? Šis jų dviejų poelgis ne kas kita, kaip neatsakingas požiūris į savo elgesį, komjaunuoliškos sąžinės praradimas, savo idealų, visos komjaunimo organizacijos išdavystė..."

NEŠUJAUTĖ KALTĮ

Religinę santuoką priėmusieji komjaunuoliai A. Zdanavičiūtė ir A. Gulbinas buvo apsvaistę autotransporto įmonės autobusų stoties komjaunimo organizacijos susirinkime. S. Blaževičiūtė pasakoja: "... Aldona pareiškė, kad komjaunimas jai nieko nedavė: nei buto, nei padėties visuomenėje, nei jokių apdovanojimų. Ne tik Aldona Zdanavičiūtė, bet ir jos vyras Antanas Gulbinas nesi-jautė kalti. Anaipolį, jie stengėsi pateisinti savo elgesį. Jie tarė pamiršo, kad apdovanojimai, garbė, padėties mūsų tarybinėje visuomenėje pelnoma sąžiningu darbu, atkakliu žinių siekimu, turint tvirtus idejinius-politinius įsitikinimus. (...) Žengdami per bažnyčios slenkstį, tiek Aldona Zdanavičiūtė, tiek Antanas Gulbinas pamiršo, jog stodami į komjaunimą rašė, kad su VLKJS įstatais susipažinę, ir pasižadėjo juos vykdyti. Įstatuose yra pasakyta, kad kiekvienas komjaunuolis privalo atkakliai savintis marksizmo-leninizmo pagrindus, ryžtingai kovoti su visais buržuazinės ideologijos pasireiškimais, religiniais prietarais, kitomis praeities atgyvenomis, visuomeninius interesus vertinti labiau, negu asmeninius..."

RELIGIJOS LAISVĖ?

S. Blaževičiūtė labiausiai erzina, kad Aldona ir Antanas Gulbinai su-silaikė netikėti užtarėji: "Kai kurie Autotransporto įmonės autobusų stoties cechinės pirminės komjaunimo organizacijos susirinkime dalyva-vę komjaunuoliai balsavo už tai, kad Antanui Gulbinui ir Aldonai Zdanavičiūtei būtų pareikšti tik įspėjimai, neatsižvelgdami į tai, kad jie abu padarė gėdą visai ATI komjaunimo organizacijai ir verti aukščiausios baasmės — pašalinimo iš komjaunimo. Buvo ir tokių, kurie bandė ci-tuoti TSRS Konstitucijos 52 straips-nį, kur pasakyta, kad TSRS piliečiams garantuojama sąžinės laisvė, tai jie gali išpažinti bet kurią religiją arba neįpažinti jokios, praktikuoti religinius kultus arba vesti ateis-tinę propagandą. Taip, išpažinti bet kokią religiją Pagrindinis Įstatymas nedraudžia, bet komunistams ir komjaunuoliams tai daryti neleidžia šių organizacijų įstatai. Komjaunimas ir bažnyčia — du nesusiderinami daly-kai. Lietuvių liaudis nuo seno turi gražias vestuvines tradicijas. Tačiau labai neteisėtai Antanas Gulbinas galvoja, kad tuoktis bažnyčioje — sena liaudies tradicija. Tai — reli-

giniai prietariai, žalinga atgyvena, su kuria pirmiausia komjaunuoliai tu-rėtų kovoti, nepasiduoti religingų žmonių įtakai..."

KOMPARTIJOS SPRENDIMAS

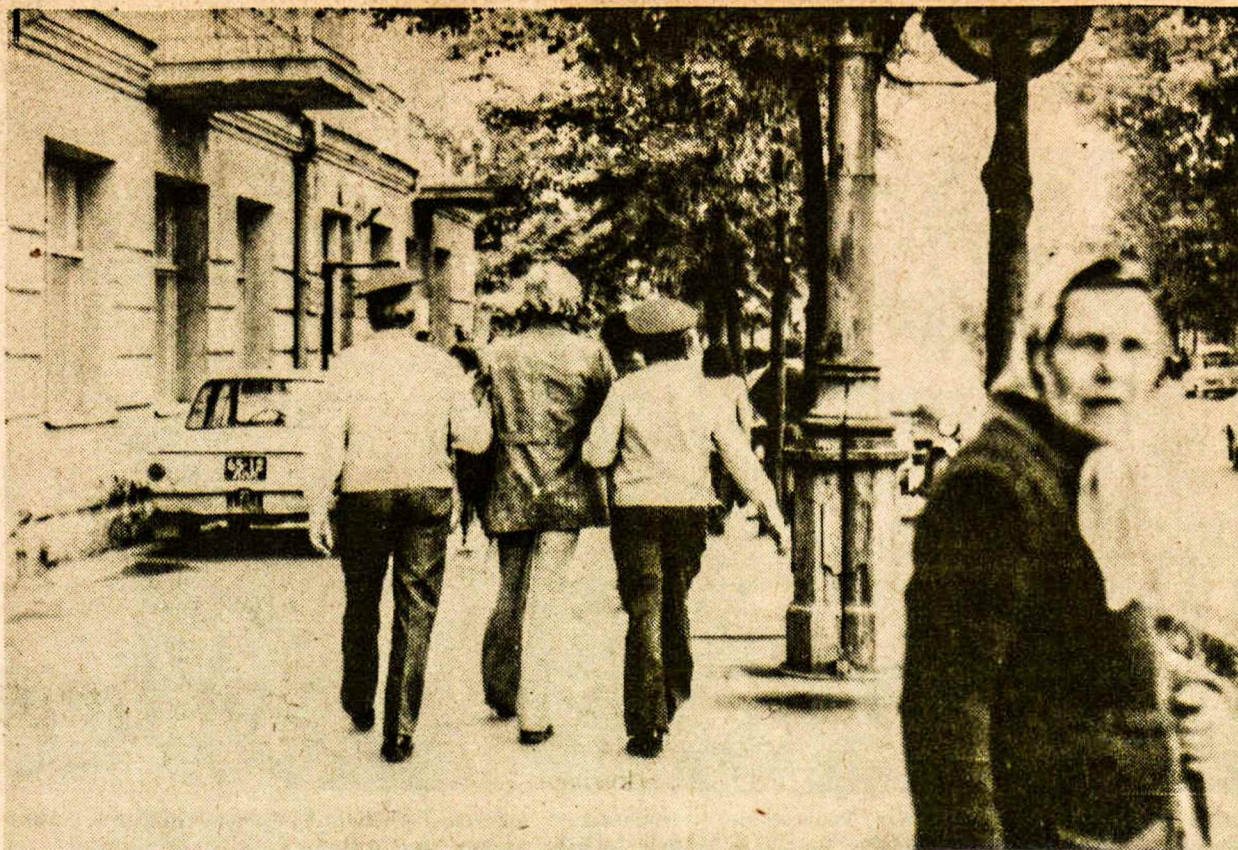
Pasak S. Blaževičiūtės, komjauni-mo susirinkimas vis dėlto pasisakė tik už įspėjimo pareiškimą Antanui ir Aldonai, padarydamas neteisėną nutarimą, kuris buvo perduotas auto-transporto įmonės kompartijos biu-rui. Ten buvo padarytas sprendimas abu jaunavedžius pašalinti iš komjaunimo, o jį patvirtino ir komjaunimo biuras. Savo rašinį S. Blaževičiūtė užbaigia karingais žodžiais: "A. Zdanavičiūtė ir A. Gulbinas įjuodino komjaunuolio vardą. Jiems buvo pritaikyta pelnytą baasmė — pašalinti iš VLKJS eilių! Nes mūsų gretose neturi būti dvideidžių komjaunuolių." Autotransporto įmonės komjaunimo komitetui S. Blaževičiūtė išsako skirti didesnę dėmesį ateis-tiniam jaunimo auklėjimui, pasaulėžiūros formavimui, daugiau domėtis savo darbo draugais, kad tokie reiškiniai nebepasikartotų. Iš šio nesen-zūroto rašinio vietiniame Jonavos laikraštyje, atsitiktinai pasiekusio Vakarų, sužinojome, kad religijos laisvės neturi komjaunimo ir kompartijos nariai, nes šių organizacijų įstatai yra galtingesni už naująją So-vietų Sąjungos konstituciją.

KAROLINISKŲ PUSYNAI

Vilniečiai, gyvenantys Karoliniš-kių mikrorajone, džiaugiasi miško parku — pušynais apaugusiomis kalvomis, pro jas vingiuojančiu upe-liu, daugybe slėnių. Džiaugsmą betgi temdo tamsi, atskleista birželio 29 d. "Tiesoje" prof. Alfonso Matu-lio: "Miško parke daug kur priversta statybos atlikti, važinėjama įvai-riomis transporto priemonėmis (traktoriais, sunkvežimiais, lengvo-mis mašinomis, motociklais, dvira-čiais, mopedaais). Parke nėra nė vie-no ženklo, draudžiančio ar nukrei-piančio judėjimą. Prie upelio įsikū-rė neoficiali mašinų plovimo aikštelė. Dažną vakarą parke liepsnoja laužai. Jame laksto paaugliai su di-džiuliais šunimis, todėl kartais kai kurie suaugę žmonės pasivaikščioti į parką eina su lazdomis, kad galėtų apsiginti patys ir apginti mažus vai-kus nuo šunų, kurie gali panorėti palaižyti vaiko veidą..." Parke nėra nei viešosios tvarkos saugotojų, nei jiems talkinančių draugininkų.

RASŲ KAPINĖS

Allarmuojantį pranešimą apie se-nąsias Rasų kapines Vilniuje "Lite-ratūros ir Meno" redakcijai atsiuntė Zigmastas Kiaupa. Jo laiške, paskelbta-me liepos 14 d. laidoje, rašoma: "Di-džiai sukrėstas buvau, šiomis dienomis apsilankęs Rasų kapinėse. Pa-čiame kapinių centre, prie pagrindi-nių takų, naikinami antkapiniai pa-minklai — ardamos ir vežamos į me-talo laužą meniškos, ornamentuotos XIX a. tvorėlės, kurios su pamink-lais sudaro vientisus ansamblius. Ar tai nėra nusikaltimas Kultūros pa-minklų apsaugos įstatymui? Juk Ra-sų kapinės yra įtrauktos į kultūros paminklų sąrašą. Idomu būtų žino-ti, kas davė tokį nurodymą? Kaip to-kių nusikaltimų leidžia ir toleruoja? Vilniaus paminklų apsaugos inspek-cija ir kitos kultūros paminklų ap-saugos įstaigos? Rasų kapinių pa-krasčiuose yra labai apiešti, suny-kusių, niekieno neprižiūrimų kapa-večių. Patvarkius tuos apieštus plo-tus, būtų galima juos skirti žymes-nių žmonių palaidojimui. Bet nio-koti centrinę kapinių dalį — nepa-teisinamas barbariškas veiks. Reikėtu, kol ne vėlu, tvorėles grąžinti iš me-talo laužo į jų buvusią vietą." V. Kst.

Taip susidorojo sovietinė milicija okupuotoje Lietuvoje su jaunima, dalyvavusiu Romo Ragašio teisme Vilniuje

Visus maloniai kviečiame
į Hamiltono lietuvių teatro statomą
3 veiksmų satyrinę dramą

"Ponios Dulskienės moralė"

rugsėjo 9, sekmadienį, 4 v. p. p., Jaunimo Centre,
HAMILTONE.

Bilietai — \$3.50, pensininkams ir studentams — \$2.00

Iki pasimatymo!

"AUKURAS"

HAMILTON

TAUTOS ŠVENTĖ.

KLB Hamil-tono apylinkė ir šauliai rengia Tau-tos šventę rugsėjo 9 d. Iškilmingos pamaldos — 10 v. r. AV šventovėje, į kurias kviečiamos organizacijos su savo vėliavomis. Tuojuo po pamal-dų Jaunimo Centro salėje bus trumpa paskaitėlė ir meninė programa.

P. E.

ADELE IR JERONIMAS ŽUKAUS-

KAI išvažiuojančių H. K. Barony garbei pas save surengė su pasiva-išinimu filmų vakarą. Be H. K. Ba-ronų su dukrele, vakaronėje dar da-lyvavo būrelis jų kaimynų ir bičiulių. J. Žukauskas turi nufilmavęs daug išsvijusių lietuvių gyvenimo įvykių, ypač iš Hamiltono liet. ko-lonijos kūrimosi laikų, kurie labai įdomūs ir turi didelę lietuvių imigra-cinio gyvenimo istorinę reikšmę. Profesinio lygio pagamintuose fil-muose matome didžiulį baltiečių de-monstraciją Niujorke, lietuvių pasai-linėje parodoje, mūsų ruoštas dar-bų šventės ir kitus mums svarbi-us istorinius įvykius. Kas nors tu-rėtų susirūpinti, kad toji istorinė medžiaga nebūtų pamiršta ir kad mums ji nedegintų.

JADVYGA IR ANTANAS GED-RIMAI jau trečią kartą pasidarė se-neliais, kai jų dukros Kristinos ir žento Pauliaus Alšėnų šeimoje, da-bar gyvenančių Klevelande, gimė trečiasis vaikas, antrasis šeimoi sū-nus, kurį pakrikštijo Lino-Mykolo vardu. Jaunieji A. D. Mikalauskai susilaukė antrojo vaiko, o jų dukre-lė Verutė sau mažo broliuką.

SANDRA BABEČKAITE sugrįžo iš Lietuvos, ten Vilniaus universite-te 6 savaites lankiusi lituanistikos kursas. Gimtoji tėvų žemė Sandrai paliko labai gilią įspūdį. Iš ten pa-ršė daug gražių atsiminimų. Bu-vo susitikusi savo dar gyvenančių močiutę ir turėjo progos daugiau pamatyti okupuotą mūsų kraštą, ne-gu kiti dabar ten vykstantys turis-tai.

E. B. KRONAI atšventė savo ve-dybą 40 metų sukaktį.

KANADOS SAULIŲ RINKTINĖ "VILNIUS" rugpjūčio 19 d. prie Ka-ledonijos, medžiotojų-žūklautojų klu-bo vietovėje, surengė savo tradicinę gegužinę. Oras pasitaikė gražus, tad į ją privažiavo daug hamiltoniškų ir svečių iš kitur. Joje dalyvavo iš Hartfordo ir prof. dr. V. Mantau-tas, šaulių sąjungos išsvijoj atkū-rėjas, iš Detroito teis. M. Snapšys, šaulių sąj. garbės teismo pirm., iš Montrealio Kanados šaulių rinktinės pirm. J. Šiaučulis ir kt. Sauliai čia

turėjo ir programėlę, kurioje buvo atžymėti ir šaudymo varžybos lai-mėtojai. Tų gegužinių iniciatorių ir ren-gėjų yra St. Petkevičienė. K. M.

Sudbury, Ontario

A. A. JONAS RACINSKIS staiga mirė nuo širdies smūgio Wasagoje, sulaukęs 65 m. amžiaus. Gimė Gai-bų k. Zarasų aps. Jo tėvas, grįžęs iš JAV, turėjo pavyzdinę žirgyną. 1935 m. gavo tarnybą Klaipėdoje saugoti Baltijos jūros krantus. Po Klaipėdos užėmimo išsikėlė į Sventosios uostą, ten 1939 m. vedė Ireną ir susilaukė pirmojo sūnaus Romualdo-Jono. Rumsams vėl užimant Lietuvą, kaip ir daugelis mūsų tautiečių, su šeima atsiklė Kemptono stovyklo-ję, Vokietijoje. Iš ten išvyko į Belgiją, kur porą metų dirbo anglių kasykloj. Iškvietas kun. Rudzinskio, atvyko į Kanadą ir porą metų dir-bo abu su žmona Londono ligoninė-jė. Vėliau persikėlė į Sudburį ir 18 metų dribo INCO bendrovės kasyk-lose. Išėjęs į pensiją, velionis apsi-gyveno Floridą, St. Petersburgę, kur drauge su savo žmona Irena pirkdavo namus, atremontuodavo ir vėl parduoodavo. Tuo būdu ekono-miškai tvirtai atsistojo ant kojų ir galėjo džiaugtis sūnaus darbo vai-siais. Didžiausias velionies troškimas buvo, kad abu sūnūs pasiektų augš-tąjį mokslą. Tas jo troškimas išsipdė. Dr. Romas skėmingai dirba savo profesijoje Sudbury kaip psicholo-gas. Jis kviečiamas dažnai su pa-skaitomis ir aptarnauja dar ir kitas šiaurės Ontario vietoves. Jaunesny-sis sūnus Ričardas gavo elektroin-žinieriaus diplomą ir dirba Dallas mieste, Texas valstijoje. Už pasižymė-jimą moksle gauna mokslapigius tęsti toliau mokslą universitete. Abu lankė šeštadieninę lietuvių mokyklą ir sukūrė lietuviškas šeimas.

Velionis Jonas Racinskis palaido-tas Sv. Jono lietuvių kapinėse Mis-sissaugoje. Laidotuvių apeigas atliko kun. P. Azubalis. Dalyvavo daug draugu, ypač buvusių sudburiečių, užprase daug Mišių. Priklause lietu-vių parapilaj, Lietuvių Bendruo-meni, šaulių kuopai, BALFui, AL-Tai. Buvo taip pat St. Peterburgo liet. klubo garbės narys ir Toronto Lietuvių Namų narys. Paliko nuliū-dusią žmoną, du sūnus su šeimomis ir keturis vaikaičius.

Išėkis, Jonai, ramybėje, nors ir svetimoje, bet sveingojoje žemėje. — Vida Griniūtė susituokė su John Twyman. — A. A. Jurgis Paviljonis, 83 m., mirė senelių prieglaudoje. K. A. S.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

TALKA

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir osm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupos 10%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 10%
pensijų fondus 9%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11½%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

ESTIJOS KONSULATO PATAL-POSE Niujorke rugpjūčio 9 d. įvyko Baltijos respublikų diplomatiniių ir konsuliniių atstovų posėdis, kuriame dalyvavo: Lietuvos atstovas Vašing-tone dr. S. A. Bačkis, gen. Lietuvos konsulas Niujorke A. Simutis, Lat-vijos atstovas dr. A. Dinbergs, gen. Estijos konsulas A. Jaakson ir Esti-jos konsulas Niujorke A. Lindhorst. Posėdyje pasikeista nuomonėmis bei informacija, liečiančia tarptautines problemas, aptarti klausimai, susiję su atstovaujamosiomis Baltijos šalimis.

VLiko ISTAIGA ir ELTOS infor-macijos centras iš Niujorko persikė-lė į Vašingtoną. Naujas jų adresas nuo rugpjūčio 1 d.: ELTA Informa-tion Service, 1611 Connecticut Ave. N.W., Suite 2, Washington, D.C.

JAV LIETUVIŲ KRASTO VAL-DYBA pakvietė trečios kartos lietu-vi dr. Ričardą Krickų parašyti stu-dijinį mokslinio pobūdžio straipsnį apie lietuvių politinius kalinius ir lietuvių tautos rezistenciją sovietų okupuotoje Lietuvoje. Jį numatoma paskelbti kuriame nors įtakingame amerikiečių žurnale ar laikraštyje. Ruošdamas šį straipsnį, dr. R. Kric-kus bendradarbiauja su JAV LB krašto valdybos vicepirm. R. Cesoniū. Dr. R. Krickus dirba dėstytoju Virgi-nijos valstijos Vašingtono kolegijo-jė. Jis yra parašęs kelias knygas tau-tinės tapatybės klausimais. Prieš ke-lėtą metų jo išsamius straipsnius apie Lietuvą keliuose savo nume-riuose yra paskelbęs "Washington Post" dienraštis, o vėliau jie buvo perspausdinti ir mažesnio tiražo laikraščiu.

JUNGTINIO BALTIEČIŲ KOMI-TETO pranešimu, JAV kongreso bib-lioteka paruošė specialią studiją, ku-ri liečia naująjį Sovietų Sąjungos pilietybės įstatymą, įsigaliojusį š.m. liepos 1 d. Studijoje šis įstatymas lyginamas su ankstesniaisiais, anali-zuojama jo įtaka iš Sovietų Sąjungos kilusiems asmenims, ypač buvusių nepriklausomų Baltijos valstybių pi-liečiams. Studija užbaigima išvada, kad seniau Sovietų Sąjunga pripa-žindavo užsienio šalių pilietybės ir ją vykstantiems asmenims, nors pagal sovietinį įstatymą jie galėjo būti lai-komi sovietų piliečiais. Reiškama viltis, kad panašiai bus elgiamasi ir ateityje. Kartu betgi pabrėžiama, kad šiuo atveju sunku numatyti So-vietų Sąjungos eilms. Paskirais at-vejais kaikiuriuos lankytojus Sovietų Sąjunga gali paskelbti savo pilie-čiais, norėdami jų neišleisti iš savo teritorijos. Studija "The New Citi-zenship Law of the USSR", kurios autorius — Tadeusz Sadowski, yra skirta JAV kongreso nariams, kad jie galėtų susipažinti su to sovietinio įstatymo grėsme JAV piliečiams.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ SA-JUNGA, telkdamas lešas jaun. kongre-sui, birželio 11 d. Buenos Aires mie-s-te, Susivienijimo Lietuvių Argenti-noje salėj, surengė šokių ir dainų festivalį, pasikvietusi iš Urugvajaus tautinių šokių grupę "Azuolynas", vadovaujamą dr. A. Stanevičiaus. "Azuolynas" atliko pirmąją koncerto dalį pasodamas Pakeltkojų, Abrū-sėlių, Liukosinių, Melnika, Kietvirinių, Mikitiene, Varkieječių, Piršlio šoki, Reznigė. Ažuolyniečiai buvo labai šiltai sutikti; plojimams nenutrūk-tant, turėjo pakartoti Reznigė. Va-dovas dr. A. Stanevičius nusiskun-džia, kad jo ansambliai yra perma-žos Urugvajaus ir Argentinos lietu-vių salių scenos. Antroje dalyje pa-sirodė SLA merginų oktetas "Žibu-čiai", vadovaujamą dr. J. Simanau-sko, su lietuvių kompozitorių daino-mis. Kelias lietuviškas bei ispaniš-kas dainelės padainavo Jorge ir Da-niel Urbonai. Koncerto programai vadovavo J. Macaitė ir D. Urbo-nas. Programos atlikėjams ir gau-siems koncerto dalyviams padėjojo AL Jaunimo Sąjungos pirm. Monika Balčiūnaitė. Sekančią dieną ažuoly-niečiai lankėsi Argentinos Lietuvių Centre, kur jiems buvo surengtos vašės ir šokis su ALC jaunimu.

Australija

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ MOTOR-KADA Sydnejuje buvo surengta lie-pos 14 d. Demonstrantai važiuo maža daug šimtu automobilių, keliais autobusais ir gyviesiems pavelslams skirtais sunkvežimiais. Lietuvių sunkvežimis buvo papuostas P. Dai-lydės pagamintu kryžiumi, apsuptu tautinius drabužius dėvinčių moterų ir merginų. Plakatai reikalavo lai-svės Lietuvos tikintiesiems. Demon-stracija pasiekė Sovietų Sąjungos kon-sulatą Woolahros miesto dalyje. Prie konsulato kalbėjo: Pavergtųjų Tau-tų Komiteto pirm. A. Kramilius, uk-rainiečių disidentė N. Svityčienė, antikomunistinių vietnamiečių atsto-vas dr. Dae, NSW valstijos parlne-mento pirm. J. Cameron, Etninės Liberality Tarybos pirm. G. Ferrow, Baltiečių Komiteto pirm. V. Pata-sius. Viešai buvo suderinta raudo-ni Sovietų Sąjungos vėliava. De-monstracija filmavo visų trijų tele-vizijos stočių atstovai ir ją parodė žinių programose.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITE Melburne užbaigta liepos 22 d. eku-meninėmis pamaldomis Sv. Patriko katalikų katedroje. Jas jau trečias metus iš eilės suorganizavo Viktori-jos Pavergtųjų Tautų Tarybos pirm. Albinas Pocius. Katedron pirmas

ižengė estų jaunimas, nešdamas ked-ro kryžių ir erskėčių vainiką, o ji sekė Pavergtų Tautų vėliavos su garbės palyda. Lietuvių grupę sudarė "Klumpakojų" šokėjos, nešusios ornamentinį lietuvišką kryžių. Įva-dinį žodį tarė katedros dekanas kun. F. M. Chamberlain, malda sukalbėjo lenkų kun. L. Kiesh, Sv. Šv. Rašto ištraukas skaitė V. Bruožytė ir J. Wilde. Pamokslas buvo kun. W. Smitho, SJ. Visas giesmes atliko lie-tuvių parapijos choras. Tikinčiųjų malda skaitė visų dalyvavusių gru-pių atstovai gimtąja savo kalba — Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Gudijos, Kroatijos, Lat-vijos, Lenkijos, Lietuvos (kun. Pr. Daukny), Rusijos, Slovakijos, Slo-venijos, Taiwano, Ukrainos, Vengri-jos ir Vietnamo. Kun. St. Gaidelis, SJ, PT Tarybos vardu padėjojo arkikvyskupui dr. Little už leidimą pa-sinaudoti katedra ir pamaldas užbal-gė Persekiojamies Bendrijos malda. Gausiausia tautinė grupė šiose pa-maldose buvo lietuviai. Ji vyravo ir televizijos II kanalo žinioms paruoš-tame filme, nes ju paruošę sus žavė-jų puošnių mūsų moterų tautiniai drabužiai. I žinias buvo įjungtas ir PT Tarybos pirm. A. Pocius žodis, skelbiantis kovą už pavergtųjų iš-laisvinimą.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KA-TALIKŲ FEDERACIJA savo X'v su-važiavimą rengia Sydnejuje gruodžio 28-31 d. d. Rengėjų komitetui vadovauja A. Vinevičius. Literatūros vakaro vadovu yra pakviestas kun. P. Butkus, meno parodos — E. La-šaitis, spaudos ir informacijos — A. Kramilius. Suvažiavimo išvakarėse, gruodžio 27 d., Lidcombe parapijos salėje įvyks čikagietės sol. Romos Mastienės koncertas. Iškilmingos pamaldos numatomos gruodžio 30 d. Sv. Joachimo šventovėje. Jose jau suiko dalyvauti vienas Sydnejaus vyskypų. Giedos "Dainos" choras ir sol. R. Mastienė. Pagrindinis dė-mėsų suvažiavime teks sovietų okupu-otos Lietuvos reikalams. Paskaitą skaitys Pr. Pusedešis. Gruodžio 31 d. bus Australijos lietuvių katalikų ku-nigų pasitarimas.

Britanija

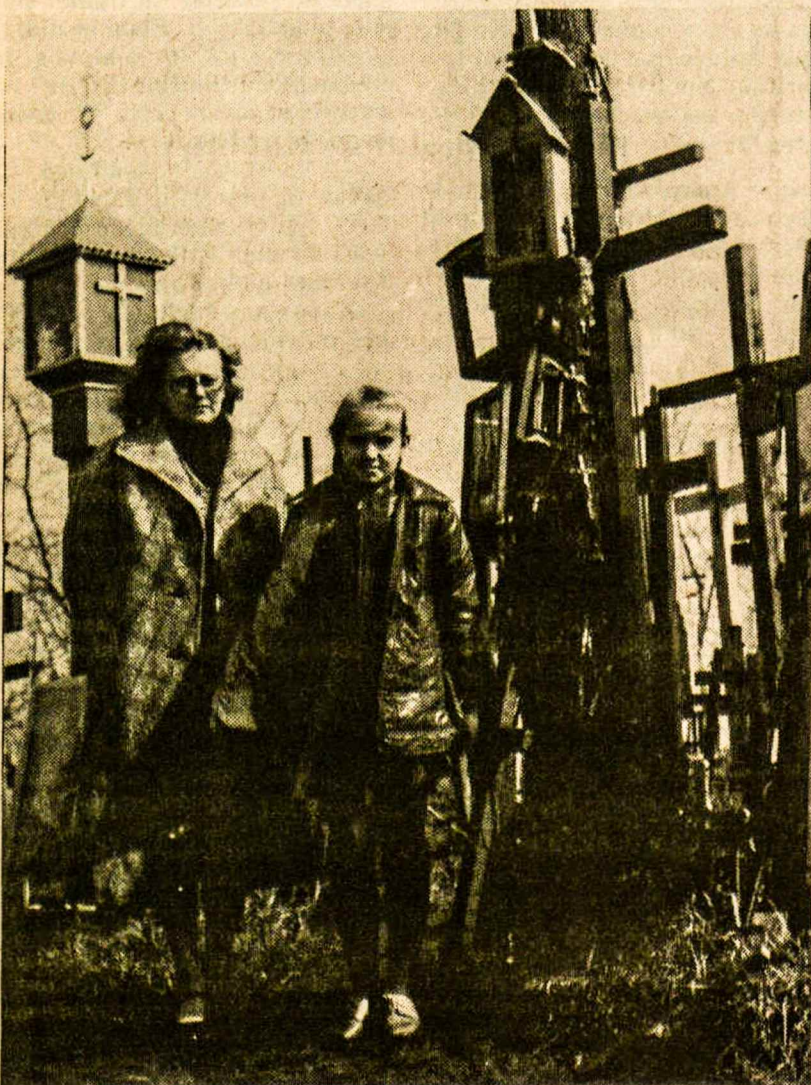
A. A. PRANAS DUOBA, gyvenęs Londono Lietuvių Namuose, aktyviai reikškęs visuomeninėje veikloje, mirė liepos 23 d. Gedulingas Mišias už velionį liepos 27 d. Sv. Kazimiero šventovėje atnašavo klebonas kun. dr. J. Sakevičius, OFM. Pamaldose dalyvavo šio darbštas pensininko dvi dukros, žentai, šeši vaikaičiai, giminės ir pusšimtis draugų. Vello-nis buvo palydėtas į Sv. Patriko ka-pines ir palaidotas lietuviškame jų skyriuje. Jame yra beveik šimtas kuklių kryželių, ženklinančių mūsų mirusių tautiečių kapavietes. Sky-rių puošia bendras visiems lietu-viams skirtas paminklas.

Belgija

LIETUVISKŲJŲ STUDIJŲ SA-VAITĖS proga universitetinėje Lou-vain-la-Neuve vietovėje liepos 21 d. įvyko Lietuvių Bendruomenių vadų pasitarimas. Dalyvavo V. Europos šalių LB pirmininkai, PLB valdybos pirm. inž. V. Kamantas, vicepirm. R. Sakadolskis, Kanados LB valdybos pirm. J. R. Simanavičius, Lietuvos Diplomatines Tarnybos narys dr. A. Gerutis. Buvo aptartas V. Europos Lietuvių Bendruomenių veiklos de-rinimas, priemonės veiksmingai kelti viešumon lietuvių tautos laisvės by-lą. V. Europos LB vadovybėms su-teiktas įgaliojimas, reikalaujanti esant, kalbėti Pasaulio Lietuvių Bendruo-mėnės vardu. Pasitarimo dalyviai pa-reiškė nuosirdžią savo padėką lietu-viams okupuotoje tėvynėje už jų ve-damą kovą su okupantu. Linkėjo jiems išvermės, kol pagaliau Lietu-vai vėl nušvis laisvės aušra.

Vokietija

VASARIŲ 16 GIMNAZIJŲJE Huettenfelde liepos 29 d. lankėsi PLB valdybos pirm. V. Kamantas ir Kanados LB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius. Jiedu su-sitiko su gimnazijos direktoriumi V. Natkevičiumi, kuratorijos pirm. kun. A. Bernatoniū, OFM. Pokalbį lie-tė šios gimnazijos praeiti, jos dabar-tines problemas, ateities planus. Iš V. Natkevičiaus pareiškimo paaiškė-jo, kad jis žada pasitraukti iš direk-toriaus pareigų, pasibaigus sekan-tiesiems mokslo metams. Kuratorija turės surasti naują direktorių. Kvafi-kuotų kandidatų, atrodo, neturks. Svečiai iš JAV ir Kanados prašė gimnazijos vadovus žymiai daugiau susitrinti lietuvišką tautinį ir pa-triotinį auklėjimą, skatinti bei remti moksleivių organizacijas, jaunimo saviaveiklą, entuziazmą, pagerinti bendrabučių priežiūrą ir drausmę. Iš kitos pusės jie taipgi pažadėjo surasti naujų mokinių, idealistų mo-kytojų, talkininkų, reikalingų lėšų. Pokalbyje buvo konstatuota, kad už mokslo, auklėjimą ir drausmę Vasa-rių 16 gimnazijoje pirmiausia yra atsakingas jos direktorius, o tolimes-nė atsakomybė tenka kuratoriui. Teisiskai ji yra gimnazijos savini-n-kė, turinti 12 narių, veikianti pagal savo nuostatus. PLB, JAV LB ir Ka-nados LB neturėjo ir neturi jokių teisinių ryšių su gimnazija, tačiau šioms organizacijoms rūpėjo ir rūpi gimnazijos ateitis. Tikimais, kad ji pagerės po sėkmingo lietuvių jauni-mo kongreso V. Vokietijoje.

Sovietų persekiojamo ROMO RAGAŠIO žmona ANGELE su dukrele RUTA Kryžių kalne, okupuotoje Lietuvoje, kur kryžius reiškia ir žmogaus kančią

Sudiev Kaziui Baronui!

Š. m. rugpjūčio 8 d. K. Baronas paskutinį kartą užspaudė plieno fabriko darbininko kortelę ir, 30 darbingiausių savo metų praleidęs "Stelco" fabrike, pasirinko pensininko dalį. Rugpjūčio mėn. gale su žmona ir dukra Jūrate išvyko į V. Vokietiją, kur žada įsikurti ir dirbti Vasario 16 gimnazijoje. Rugpjūčio 10 d. į Hamiltono Jaunimo Centrą susirinko apie 140 hamiltoniečių, kurie norėjo padėkoti K. Baronui už jo nuopelnus Hamiltono Lietuvių Bendruomenei ir palinkėti jam sveikatos bei sėkmės, besikuriant naujame krašte.

K. Baronas buvo vienas pirmųjų naujai besikuriančios Hamiltono lietuvių parapijos bei kolonijos narių, tad nenuostabu, kad šis vakaras jam nebuvo lengvas, nes reikėjo atsisveikinti ilgų metų draugus, su kuriais per daug gyvenimo kličių perėita, daug džiaugsmo išgyventa, daug ir kartelių patirta.

Vakara pradėjo E. Dauguvietytė-Kudabienė, kuri savo gražiam ir jautriame žodyje perbėgo visą K. Barono gyvenimą nuo vaikystės dienų Vilniuje iki šios dienos. Jo gyvenimo motto visados buvo: "Pirmoje eilėje esu lietuvis — vilnietis. Dirbu todėl, kad esu skolingas Lietuvai". Ji savo kalboje iškėlė neapaprastai didelį K. Barono įnašą į Hamiltono lietuviškos kolonijos šakotą veiklą, kurioje jis nuolatos dalyvavo ar tai savo darbu, ar idėjomis, ar plunksna. Ypač daug dirbo Hamiltono Lietuvių Bendruomenėje, sporto klube "Kovas", karių veteranų ir kitose organizacijose. Jei kur ir nebuvo aktyviu nariu, tai niekad neatsisakydavo prisidėti darbu, patarimu, paskatinimu. Jis yra iniciatorius pirmosios Kanados Lietuvių Dienos, kuri įvyko 1953 m. Hamiltone, Bendruomenės valdybos pirmininko pareigas einant inž. J. Kšivickiui. Dabar Kanados Lietuvių Diena tapo tradicine švente ir didingu renginiu. Jo sumanymu, talkinant St. Dalui, 1954 m. išleistas albumas "Lietuviai Hamiltone". Jo idėja buvo suruošti pirmąją dainų ir tautinių šokių šventę Hamiltone. Ji įvyko 1975 m.

Po pagrindinės kalbos K. Baronui linkėjo sėkmės ir padėkojo už įdėtą darbą prel. dr. J. Tadauskas, KLB krašto valdybos vadovu — L. Skripkutė, Hamiltono Liet. Bendruomenės — Marijus Gudinskas, "Gyvataro" — G. Breichmanienė, karių veteranų — A. Patamsis, "Kovo" — L. Meškauskas.

Jautriu žodžiu visiems atsakė K. Baronas, padėkodamas už jam ir jo šeimai parodytą nuoširdumą. Paskutinį kartą uždaręs plieno fabriko duris, jis pasijuto ne kaip pavargęs ir niekam nereikalingas pensininkas, bet dar daug planų turįs žmogus, kuris dabar savo laiką galės skirti labiau prie širdies esančiam darbui.

K. Baronas yra žmogus, kuris dirbo, savo idėjomis su kitais dalinosi ir troško, kad viskas būtų atlikta kaip galima geriau, kad labiau pasitarnautų lietuvių stiprinimui. Niekados nereikalavo pagarbos ar padėkos sau. Tai buvo antraeiliai nesvarbūs dalykai. Ir dabar savo kalboje jis pabrėžė, kad neužtenka vien sumanymų — reikia ir jų vykdytojų. Jis prisiminė daugelį žmonių, kurie su juo dirbo, jiems dėkodamas. Ypatingai malonu jam buvo ši vakarą maityti savo draugus vilniečius, artimus jo šeimos bičiulius ir kitus. Jis pasidžiaugė ir jaunimo eilėse augančiais jaunais veikėjais.

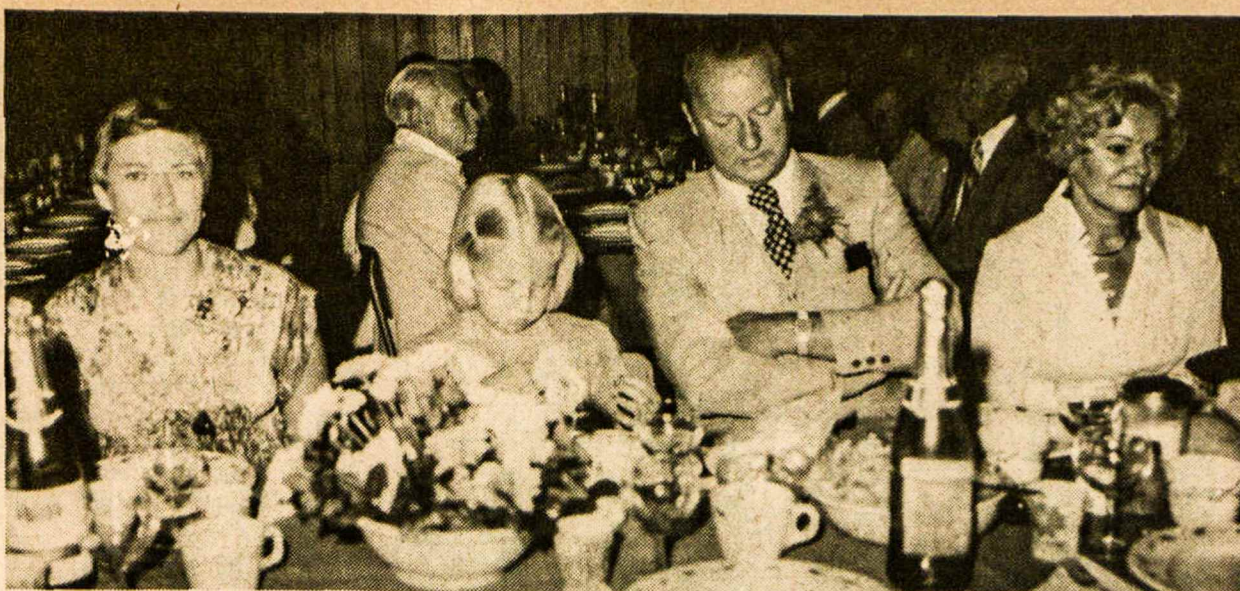
Po oficialiosios dalies buvo šilta vakarienė ir meninė programa, kurią atliko "Aukuro" moterų sektetas, akomponuojant Anitai Pakalniškytei, ir vyresnieji "Gyvataro" šokėjai. Kelė eilėraščių padėklamavo E. Kudabienė ir M. Kalvaitienė. K. Baronas, jo žmona ir dukra Jūratė buvo apdovanoti kukliomis simbolinėmis dovanėlėmis.

Visas vakaras praėjo jaukiu, šeimynišku ir šiltoje nuotaikoje. Jeigu ir toliau Hamiltono kolonija pasiliks tokia judri, labai pasigisime K. Barono, jo idėjų, naujų sumanymų, optimizmo. Tačiau linkime jam sėkmės naujame krašte, kuriame darbo dirva irgi plati. Baigsiu Hamiltono Lietuvių Bendruomenės pirmininko M. Gudinsko žodžiais: "Liūdime mes, kad ji prarandame, džiaugiasi Vokietijos lietuviai, kad ji gauna..."

G. B.

KAZYS BARONAS, visuomenės veikėjas ir spaudos bendradarbis, atsisveikina su tautiečiais Hamiltone, prieš išvykdamas su šeima į Vokietiją, kur dirbs Vasario 16 gimnazijoje. Nuotr. J. Miltenio

Atsisveikinimo su V. Vokietijon išvykstančiu K. Baronu vakariene Hamiltone. Iš kairės: H. Baronienė, dukrelė Jūratė, K. Baronas, KLB krašto valdybos vicepir. L. Skripkutė

Brazilijos lietuvių padangėje

R. KYMANTAS

Kun. St. Sileikai 60 metų

Salezietis kunigas Stasys Sileika, kuris dirba asmeninėje Sv. Kazimiero parapijoje Sao Paulo mieste, sulaukė 60 metų amžiaus. Jis gimė 1919 m. gegužės 23 d. Dirvoniškių kaime, Joniškėlio valsčiuje, Utenos apskrityje. Kunigo įšventintas 1950 m. birželio 2 d. Italijoje. Taigi ateinančiais metais jis minės savo 30-sius kunigystės metus.

Kun. St. Sileika pokariniiais laikais dirbo pastoracijos ir tautinės visuomeninės veiklos srityse daugiausia Italijoje. 1971 m. iškvietas atvyko į S. Paulo miestą. Čia kelerius metus dirbo su kitais 3 kunigais saleziečiais lietuvių Sv. Juozapo parapijoje Vila Zelinos priemiestyje. Prieš porą metų Tėvams jėzuitams pasitraukus iš Sv. Kazimiero parapijos, ją perėmė kunigai saleziečiai. Kun. Pranas Gavėnas buvo paskirtas klebonu, o kun. St. Sileika vikaru. Be to, jis yra "Mūsų Lietuvos" savitrašio administratorius.

Simas Kudirka Brazilijoje

S. m. birželio pradžioje Simas Kudirka, lydimas PLB atstovo Romo Kasparo, buvo lėktuvu atskridęs į Braziliją. Pirmiausia aplankė Sao Paulo lietuvių koloniją. Sekmadienis, birželio 3, buvo skirta Simo Kudirkos susitikimui su lietuviu. 11 v. Sv. Juozapo parapijoje buvo atliktos iškilmingos Mišios, giedant vietiniam lietuvių chorui, kurį dirigavo maestro V. Tatarūnas. Mišias celebravo ir Sekminių šventei pritaikyta pamokslą pasakė kun. Petras Rukšys. Visus pamaldose dalyvavusius lietuvius giliai sujaudino Simo Kudirkos paskaityta "Malda už tėvynę".

Po pamaldų abudu svečiai buvo priimti Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininko Jono Tatarūno namuose pietums. Po pietų lietuvių seselių pranciškiečių kolegijos salėje įvyko platesnio masto susitikimas su

lietuviu, kuriame dalyvavo per 200 žmonių. BL Bendruomenės pirm. J. Tatarūnas pakvietė į garbės prezidiumą abu svečius — Simą Kudirką ir Romą Kasparą. Iš vietos lietuvių į prezidiumą buvo pakviesti prel. P. Ragažinskas, adv. A. Sliesoraitis, inž. A. Valavičius ir inž. A. Zizas (pastarieji du kaip Brazilijos Lietuvių Jaunimo S-gos atstovai).

Pirmąjį sveikinimo žodį tarė svečias Romas Kasparas. Po jo apie dvi valandas nepaprastai įdomiai kalbėjo Simas Kudirka. Jo kalbos klausėsi su dideliu atidumu visi dalyviai. Jis kalbėjo rimtai, tvirtai, įtikinančiai apie savo išgyvenimų odiseją, apie lietuvių kancias pavergtoje tėvynėje, Sibiro koncentracijos stovyklose ir Sovietų Sąjungos kalėjimuose, apie Lietuvos žmonių troškimą laisvės, apie pagrindinio slapto spaudą ir mūsų tautiečių kovą su okupantu. Simo Kudirkos kalba visiems paliko labai gilų įspūdį.

19 v. Jaunimo Namuose įvyko S. Kudirkai pagerbti vakariene, kurioje dalyvavo apie šimtinę lietuvių. Sekančią dieną Simas Kudirka, adv. Algirdo Sliesoraitio lydimas, aplankė Sao Paulo valstijos vicegubernatorių, turėjo pasikalbėjimus su vietos spaudos atstovais.

Simas Kudirka taip pat apylankė ir Rio de Janeiro lietuvių koloniją. Sao Paulo ir Rio de Janeiro miestų spauda d. plačiai paminėjo jo išgyventą odiseją ir apsilankymą Brazilijoje. Simo Kudirkos apsilankymas plačiai išgarsino Lietuvos vardą ir jo kancias Sovietų Sąjungos okupacijoje.

Jaunimo atstovų kongrese

Iš Brazilijos jaunimo kongrese dalyvavo keturiolika asmenų: penki atstovai, septyni dalyviai ir du svečiai. Brazilijos lietuvių jaunimui atstovavo inž. Aleksandras Valavičius, Beatriz Bacevičiūtė, Nilza Guzikaukaitė, Sofija Zutauteitė ir Sandra Saldytė. Kaip dalyviai buvo nuvykę: Danutė Silickaitė, Elzbieta Vazgauskaitė, Sueli Vazgauskaitė, Edvardas Umaras, Vitas Baranauskas, Rymantas Valavičius ir Antanas Valavičius. Su jaunu kartu buvo nuvykęs buvęs Lietuvių S-gos Brazilijoje pirm. Aleksandras Bumblis su žmona Marija Bumbliene.

Sukaktys

Sao Paulo lietuvių kolonijoje šiemet sukako ar sukanka net keli penkiasdešimtmečiai nuo pažymėtinų istorinių įvykių mūsų išeivių gyvenime. Šausio mėnesį suėjo 50 metų nuo svarbiausio ir žymiausio lietuvių kolonijoje savitrašio "Lietuvio Brazilijoj" pasirodymo. Jis nuo 1929 m. pradžios ėjo iki 1940 m., kai pasaulinio karo metu Brazilijoj buvo uždaryti visi svetimšalių laikraščiai. "Lietuvio Brazilijoj" savitrašį, kuris nuo 1933 m. vidurio ėjo sutrumpintu vardu "Lietuvio", redagavo St. Puišys, Vincas Atkočaitis, Lionginas Gaišalas ir Stasys Vancevičius. Ilgiausiai šį savitrašį redagavo (apie 8 metus) St. Vancevičius.

Gegužės mėnesį sukako 50 metų nuo nepriklausomos Lietuvos konsolato įsteigimo. Rugpjūčio mėnesį sukako 50 metų nuo pirmosios lietuvių mokyklos įsteigimo Brazilijoje. Taip pat 50 metų suėjo nuo prieš karą plačiai veikusios Sporto S-gos "Lituanija" organizacijos, kuri turėjo tris skyrius su pora šimtų sportininkų.

Apie Lietuvos konsulatą, ypač apie buvusį Lietuvos konsulą Brazilijoje veiklą, plačiau parašė "Mūsų Lietuvos" savitraštyje St. Vancevičius. Jis taip pat pažadėjo "Mūsų Lietuvoje" parašyti platesnę apžvalgą apie

lietuvių spaudą, lietuvių mokyklą ir organizacijas dar šiais metais tų sukakčių proga.

Kunigo šventė

Dabartinis asmeninės Sv. Kazimiero parapijos klebonas ir "Mūsų Lietuvos" redaktorius kunigas salezietis Pranas Gavėnas liepos mėnesį atšventė savo kunigystės 30 metų sukaktį. Jis buvo įšventintas 1949 m. liepos 2 d.

Kun. Pr. Gavėnas Sao Paulo lietuvių kolonijoje, be tiesioginių pastoracijos darbų, gyvai reikiiasi ir kultūrinėje veikloje. Brazilijos lietuvių tarpe jis dirba dar visai neseniai. Būdamas gabus žurnalistas, rašytojas, geras pamokslininkas, malonaus ir atviro būdo, laimėjo ne tik savo parapijiečių, bet ir visų padorių bei tikrų lietuvių pagarbą, pasitikėjimą, meilę. Kaip rašytojas bei žurnalistas, jis plačiai garsina lietuvių ir Lietuvos vardą ir vietinėje Brazilijos spaudoje.

Kun. Pr. Gavėnas prieš kiek laiko pergyveno sunkią operaciją ir kelis mėnesius buvo priverstas pasitraukti tiek nuo pastoracijos, tiek nuo visų kitų darbų. Bet sunki ir ilgoka liga nepalaužė jo stiprios valios, energijos ir pasiryžimo. Jis tikrai užsipelnė, kad visi jo atliktieji darbai vykdėsi gerai. Katalikų Bendrijos ir lietuvių labui būtų daug plačiau paminėti lietuviškoje spaudoje.

Liepos 1 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje Petrinų proga buvo taip pat paminėta kun. Prano Gavėno kunigystės sukaktis. Iškilmingas Mišias atnšavo pats suaktuvininkas, asistuojamas kun. P. Urbaičio ir kun. V. Pupinio. Jis ta proga taip pat pasakė įspūdingą pamokslą.

KUNIGAS PRANAS GAVENAS

Susirūpino laikraščiu

Brazilijoje šiuo metu išėina vienintelis lietuviškas savaitraštis "Mūsų Lietuva". Kaip kiti lietuviškų kolonijų laikraščiai, taip ir mūsų savaitraštis pergyvena sunkius laikus. Skaitytųjų prenumeratorių, rėmėjų ir bendradarbių eilės kasmet retėja, o laikraščio leidimo išlaidos didėja. Su apgailestavimu tenka pripažinti, kad Sao Paulo mieste kunigų saleziečių leidžiamas savaitraštis "Mūsų Lietuva" yra vienas iš silpniausių lietuviškų laikraščių išeivijoje, tiek išvaizdos, tiek ir turinio atžvilgiu. O vis dėlto Brazilijos lietuvių kolonija šiuo metu yra gana pajėgi padėti leisti ir išlaikyti žymiai geresnį lietuvišką laikraštį. Taigi dabar kunigai saleziečiai gyvai susirūpino "Mūsų Lietuvos" reikalais ir, geros valios lietuvių padeda, ryžosi pagerinti laikraščio popierius, iliustracijas ir turinį. Tam tikslui š. m. rugsėjo 15 d. rengiamas spaudos vakaras, o spalio mėnesio pabaigoje organizuojamas spaudos balius. Taip pat numatytas plataus masto lietuviškos spaudos vajus.

Po ilgų 35-rių metų

AL. GIMANTAS

Artimas bičiulis po ilgų dvejų metų poilsio ton riboton, vos 4½ dienos trukusian viešnagėn Lietuvoje. Vilniaus aerodrome jo laukė su puokštėmis gėlių trisdešimt penkerius metus nematyti — brokeris ir keturių seserų. Su jų šeimų nariais susidarė beveik 50 žmonių būrys. Sio metu tai beveik kasdieninės ten scenos — džiaugsmo ašaros, bučiai, glėbėsčiai — senai bematyti artimųjų tarpe. Mūsų minėto pažįstamo turistinės grupės iš Vakarų tarpe buvo ir viena 72 metų amžiaus moteris, kurios niekas nepasitiko, niekas neapkabino. Pasirodo, ji neturėjo Lietuvoje nė vieno gyvo giminaičio, nė vieno artimesnio asmens. Ji, pasirodo, vyko tėvynėn vien tik pasikūtiniam atsisveikinimui ir pasikūtiniam žvilgsniui. Nenuostabu tad, kad, vos tik išlipus iš lėktuvo, ji, Sv. Tėvo pavyzdžiu, atskliaupė ant abiejų kelių ir pabučiavo 35 metus nematytą lietuvišką žemę.

Idomūs to gerai pažįstamo grįžusio tautiečio įspūdžiai. Kalbėjoms beveik dvi dienas. Gal ryškiausiai išliko atmintyje faktas, kurį jis patyrė Lietuvoje, tai absoliučios daugumos tautiečių lyg ir neapykanta atėjūnams rusams. To jausmo niekas neslėpė pokalbiuose, susitikimuose, diskusijose. Jis betgi negirdėjo nepalankių nuotaikų tiems rusų tautybės gyventojams, kurie išmoko lietuviškai, įsijungė į bendrą vietinį gyvenimą, siūnia savo vaikus į lietuviškas mokyklas. Priešiškos nuotaikos ryškios tiems, kurie ignoruoja lietuvių, Lietuvą, vietinę kalbą, papročius ir tenori jaustis šeiminkais.

Aišku, niekam nepatinka tokiems atėjūnams teikiama įvairios privilegijos, ne tik butų, bet ir parankesnį darbą gauti. Niekas juk savame krašte nenori būti laikomas antraeiliumi piliečiu.

Nemažai padeda lietuviškas darbštumas, iniciatyva, ryžtas gerinti savas pozicijas, stiprintis ekonomiška ir jaustis pranašesniais už svetimą importuotą elementą. Net ir gatvėje bei viešose vietose nesunkiai atskirti vietinius nuo atėjūnų iš skirtingo apsirėngimo, tvarkingumo, veido spalvos. Tai itin ryškia mažamečiuose vaikučiuose, kuriuos lietuviai tėvai stengiasi gražiai, tvarkingai aprengti. Skiepijamas mandagumas, paklusnumas vyresniesiems, pagalba ir meilė gimtajai kalbai, tautos papročiams.

Liūdina, deja, visiems žinoma blogybė — itin paplitęs, kasdienybės dalimi tapęs svaiginimasis. Kartu su tuo (ar be jo) eina ir didelis skrybų nušimtis, gausūs abortai, didėjantis lytinis palaidumas, gal tik kiek prilaikomas paprasčiausio fakto, kad gimimo kontrolės priemonės dar nėra taip paplitusios, kaip Vakaruose.

Doriems tautiečiams krašte labiausiai rūpi alkoholinių gėrimų tiesiog besaikis vartojimas, tiek vyrų, tiek moterų tarpe, tiek jaunuomenės eilėse. Kaikas tame žiūri lyg ir sąmoninga augusiųjų valdančiųjų sluoksnių politika, skatinanti girtavimą. Kaikas svaiginimasis laiko visos tautos priešų nr. 1, svarbesniu net ir už sovietinimą ar rusinimą.

• Ačiū Dievui už knygas. Jos yra mirusių balsai, kurie padaro mus praėjusių amžių paveldėtojais (Channing).

Padėka

Nespėjęs pasidžiaugti vasaros žydėjimu, 1979 metų birželio 29 dieną mano brangus vyras a.a. Vytautas Juodišius netikėtai iškelio amžinybėn.

Šioje sielvarto valandoje susilaukiau daug pagūdų ir nuoširdžių meilės iš visų. Už tai esu be galo dėkingas.

Ačiū už pareiktas užuojautos asmeniškai, laiškais ir spaudoje. Ačiū už šv. Mišias, maldas, aukas spaudai ir Kanados Lietuvių Fondui.

Dėkoju kun. P. Azubaliui ir kun. B. Mikalauskui, OFM, už šv. Mišias Anapilio šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Dėkui sol. V. Verikaitiui, taip nuoširdžiai giedojusiam liūdėsio valandoje pritaikytas giesmes.

Ačiū a.a. Vytauto draugams — karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą.

Ačiū kun. P. Azubaliui už maldas laidotuvių koplyčioje ir l. Pakarnai, su giliu jausmu pagiedojusiam "Ave Maria", ir visiems, taip gausiai dalyvavusiems koplyčioje ir laidotuvsė.

Dėkoju giminėms, draugams ir pažįstamiems, ypač Staynerio ir Wasagos lietuviams už nuoširdžią pagalbą. Dėkui už gėles, kurios, liūdnei susikaupusios, dieną ir naktį budėjo prie a.a. Vytauto karsto!

Tegul Jums Dievas atlygina, gerieji žmonės!

Nuliūdusi žmona Onutė Juodišienė

Padėka

Reiškiame nuoširdžią padėką sielvarto valandoje mus užjautusiems mirus a.a. Jonui Račinskui:

gerb. kun. P. Azubaliui, dr. Mr. Cowan. Ypatingą padėką reiškiame p.p. Sarūnams už šeimos globą ir didesnę paslaugą, aušviam J. M. Kriaučeliūnams, karstanešiams — Indruičiui, J. Kriaučeliūnui, J. Sarūnui, J. Venslovaičiui; K. Daunui už atsisveikinimo kalbą.

Dėkojame už šv. Mišias: J. M. Kriaučeliūnams, St. E. Tolvačiams, V. Lumbui, P. A. Mazaičiams, L. Juškienai, A. Jokūbauskams, J. Jonaičiui, S. R. Janušauskams, B. S. Matulevičiams, R. S. Kalūzoms, kun. Ant. Sabui, S. Poderienei, p.p. Pusaškiams, J. Sarūnams, T. B. Stanuliams, O. Z. Girdauskams, A. A. Totoraičiams.

Dėkojame už užuojautas, pareiktas per spaudą: St. Petersburg klubo chorui ir jo vadovui muz. P. Armonui, sekšteiui ir jo vadovei G. Jazukaitienei, klubo valdybai ir nariams, J. M. Kriaučeliūnams, St. E. Tolvačiams, Sakoniams, Pusaškiams.

Dėkojame už gėles: S. Poderienei, Matulevičiams, Pusaškiams, aušviam J. M. Kriaučeliūnams ir V. A. Markvėnams, St. Peterburgo klubo nariams, S. B. Matulevičiams, A. T. Sakoniams, J. A. Sarūnams, M. J. Juodišiams, P. E. Vizbarsams, O. Galyvidienei, E. V. Vaškevičiams, A. P. Kraujeliams, N. C. Winters, A. B. Urbanams, L. M. Virbickams, A. Miliauskienai, A. Grabauskui, G. Verbienei, S. Mikšeniui, S. K. Urbaičiams, J. Mandūnienai, I. Malčiui, J. Binderienei, J. Jurgelienai, J. V. Gasiūnams, V. Lumbui, p. Pranckūnienai, Venskevičiams. Už vėliau gautas užuojautas bus padėkota vėliau.

Nuliūdę: Irena ir sūnūs su šeimomis

Sudbury, Ont.

METINIS SAVIVALDYBINIS SURAŠINĖJIMAS PRASIDĖS SEKANČIĄ SAVAITĘ

Metinis savivaldybinis surašinėjimas prasidės 1979 m. rugsėjo 4, antradienį. Šio mėnesio metu surašinėtojas, turįs atitinkamą tapatybės kortelę, atsilankys jūsų namuose keliom minutėm patikrinti pagrindinių žinių, reikalingų nustatyti:

- jūsų nuosavybės mokesčiams — viešųjų ar atskirųjų mokyklų sistemai;
- provincinės vyriausybės paramai, skirtai sumažinti vietiniams mokesčiams;
- paruošti prisiekusiųjų teismo kandidatų sąrašams; ir
- sudaryti informacijai, reikalingai kitiem savivaldybių reikalams.

Surašinėtojas turi įrašyti tokias žinias, kaip vardas bei pavardė, amžius, nuosavybė (pvz. savininkas ar nuomininkas), švietimo mokesčiai, visų šeimos narių gyvenamoji vieta.

Kai atsilankys surašinėtojas, patikrinkite ar jo įrašyta informacija surašinėjimo lape yra tiksli. Jei ne, pataisykite ir patikrinkite pakeitimus.

Jei nebūsime namie, surašinėjimo lapas bus jums paliktas. Jei reikalingi patarimai, padarykite juos ir išsiųskite surašinėjimo lapą kaip galima greičiau atitinkamame ir iš anksto apmokėtame voke, kuris yra pridėtas prie surašinėjimo lapo. Papildomų informacijų teiraukitės vietinėje įkainojimo įstaigoje (assessment office).

Ministry
of
Revenue
Ontario

"Atžalyno" darbai ir planai

Madų paroda kovo 11 d. Toronte nutelkė ir publiką, ir "Atžalyną" pavasariškai. Pasižymėdamas madomis ir lietuviškais tautiniais drabužiais, šis originalus projektas dar kartą parodė "Atžalyno" užmojus.

Koncertas-balius Hamiltone balandžio 28 d. įvyko drauge su Jono Go-vėdo vadovaujamu mergaičių choru "Aidas". "Atžalynas" ten atšventė Atvelykį.

Metinė "Atžalyno" šventė įvyko gegužės 5 d. Tai buvo balius su šilta vakariene ir koncertas, kuriame pasirodė visos keturios grupės.

Thunder Bay festivalyje "Atžalynas" dalyvavo gegužės 12-13 d. antrą kartą. Malonu buvo pajusti, kad iš tikrųjų pasisekė sėkmingai atstovauti lietuviams. "Atžalynas" susilaukė dėmesio per savo televizijos pokalbinius, spaudą, o labiausiai per pasirodymus. Po kelionės gavome laišką iš organizatorių, kurie, įvertindami mūsų "dinamišką ir profesionalią programą", kviečia mus dalyvauti "Canada Summer Games", 1981.

St. Catharines festivalyje gegužės 23 d. dalyvavo vaikų grupė, vadovaujama Vidos Javaitės, ir jaunių grupė, vadovaujama Dianos ir Edvardo Bubulio. Tai buvo pirmoji "užmiestinė" ekskursija jaunučiams.

Jaunimo kongresui skirtame koncerte Toronte birželio 3 d. "Atžalynas" dalyvavo drauge su kitais vietiniais.

Parkdale Centennials birželio 16 d. "Atžalyno" vaikų grupė ir keletas iš jaunių grupės atstovavo lietuviams.

Karavano metu Toronte birželio 22-30 d.d. kas antrą vakarą "Atžalynas" pasirodė "Vilniaus" paviljone su visom keturiom grupėm. Ši savaitė duoda daug malonumo, bet ir pareikalauja iš mokytojų bei šokėjų daug laiko ir energijos. Malonu būna, kai tas darbas įvertinamas.

Kardinolo Carterio sutiktuose Toronte liepos 5 d. Varsity arenoje keturi atžalniečiai, apsirengę tautiniais drabužiais, atstovavo lietuviams.

Daugiakalbės televizijos atstovas Peter Kivlloo, naujos televizijos stoties koordinatorių, pakvietė "Atžalyną" pasirodyti televizijoje. Programai, kuri bus rodoma rudenį, "Atžalynas" atliko keletą šokių. Pats programos įrekdavimas buvo šokėjams geras patyrimas. Tikimės, kad lietuviams bus proga dažnai pasirodyti šioje stotyje.

Tautinių šokių kursai Dainavėje įvyko rugpjūčio 19-26 d. Mat, pradedama ruošti VI-tajai tautinių šokių šventei 1980 metais. Reikia paruošti vadovus ir mokytojus. Kursoje dalyvavo 3 mokytojos ir 4 pa-

dėjėjai bei šokėjai: Vida Javaitė, Aldona Zander, Silvija Leparskienė, Snieguolė Underytė, Dela Marcytė, Edvardas Bubulis, Ričardas Drešeris.

Repeticijos visom "Atžalyno" grupėm prasidės rugsėjo 16 d. Lietuvių Namuose; vaikų grupėm — 1 v.p.p., jauniams 4 v.p.p., vyresniesiems — 6 v.v. Informacijų kreiptis į tėvų komiteto pirmininkę p. Zander tel. 742-5303 Toronte.

Su pavasario saule skraidėmo, šokom pilni jaunystės džiaugsmo, atėjus vasarai patenkinti žvelgėm į atliktus darbus. Nenorom jaučiame atskubančio rudens krįstančius lapus ir ruošiamės naujam darbo sezonui.

"Atžalynas" darbščiai dirbo praėjusią sezoną, nežūrint į klišius ir pasikeitimus. Didžiausias pasikeitimas — pačių šokėjų natūralus augimas. Visi eina į mokyklas, mažuosius tėvai vos suspėja apvežioti į užsiėmimus. Dauguma vyresniųjų ne tik studijuoja bet ir dirba įvairiose vietose. Laiko stoka jaučiama pas visus. Praėjusį pavasarį, turint daug pasirodymų, šokėjai turėjo pasižvesti savo vienietui ir visus asmeniškų reikalus laikyti antraeilais. Bet meilė šokiui nugali daug kliūčių. Iš jaunuolių išauga ne tik geri šokėjai, bet ir ateities mokytojai. Yra būtina ansambliam bei organizacijom ugdyti įpėdinius ateities pareigom. Atsakomybė, rūpestingumas, pasišventimas tam darbu išugdoms vertingiausius asmenis, ne vien šaunius šokėjus.

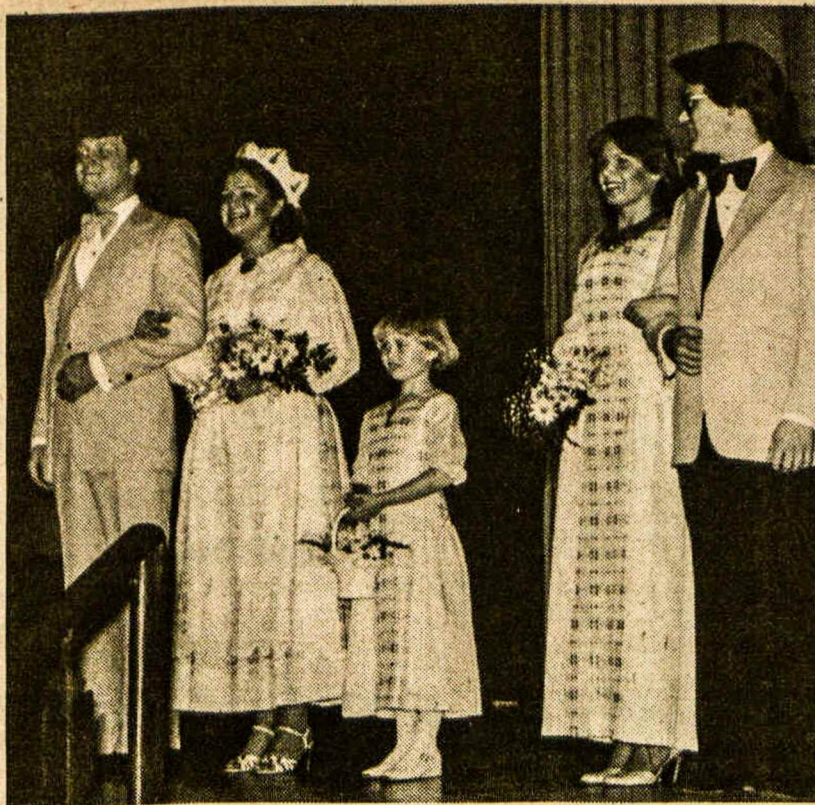
Kai tenka prarasti šokėją (visuomet vienį išėina, kiti ateina), truputį liūdina, bet kai tas pats šokėjas, susitikęs mokytoją, apgailestauja išėjimą ir ketina vėl grįžti, tai žina, kad to atžalniečio širdies dalelė pasiliko mūsų tarpe.

"Atžalynas" praėjusį pavasarį neteko gabaus ir pasišventusio akordeonisto Edvardo Lukošiaus. Įstojęs į Kanados kariuomenę, jis turėjo "Atžalyną" palikti. Tikimės, kad jis vėl sugrįš pas mus. Šiuo metu mūsų muzikantė yra Aldona Bis-kytė. Inf.

Optical Studio OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvų Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Toronto atžalniečiai savo surengtoje madų parodoje; nuotraukoje — vestuvinė apranga

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Popiežiaus kelionės

MONS. KL. RAZMINAS

Jei a. a. Paulius VI jau buvo laikomas "skrajiojančiu popiežium", tai šis epitetas dar labiau tinka dabartiniam popiežiui Jonui-Pauliui II. Dar nepasibaigus pirmiesiems jo popiežiaus kelionės metams, jis jau atliko dvi istorines keliones į Meksiką ir savo gimtinę Lenkiją. Dabar jau vėl rengiasi svarbiai kelionei į Airiją ir Jungtines Tautas Niujorke. Ši kelionė numatyta rugsėjo pabaigoje, bet smulkios programa dar nėra nustatyta. Kelionės reikalais, kaip įprasta, rūpinasi nuolatinis popiežiaus kelionių tvarkytojas vysk. Paulius Marcinkus. Kaip numatyta, popiežius kelionėje ilgiau sustos Airijoje ir pasakys programinę kalbą Jungtinių Tautų posėdyje. Po to popiežius aplankys didžiuosius Amerikos miestus — Niujorką, Filadelfiją, Čikagą ir Vašingtoną, susitiks su augštaisiais Amerikos vyriausybės atstovais ir savo tautiečiais lenkais. Tada, reikia tikėtis, ir Amerikos lietuviai turės progos pasveikinti Sv. Tėvą, pareikšti jam pagarbą ir priminti tautos lūkesčius. Kaip praneša Vatikano spau-

dos centras ir didieji Romos dienraščiai, Jonas-Paulius II ypatingu būdu paminėjo savo pirmąją — "besišypsiančio" popiežiaus Jono-Pauliaus I išrinkimo metines. Ta proga jis rugpjūčio 26 d. lėktuvu pasiekė buvusio popiežiaus Luciano gimtinę Canale d'Agordo parapiją Belluno vyskupijoje. Čia jis aukojo šv. Mišias ir aplankė mirusiojo popiežiaus gimtinius namus bei susitiko su jo artimaisiais. Po to keltuvu pasiekė 3.300 metrų aukštumo Marmolada viršukalnę, kur sukalbėjo "Viešpaties Angelas" maldą ir pašventino ten patstatytą Dolomitų kalnų karalienės Šventčiosios Mergelės Marijos statulą. Iš kalnų grįždamas, popiežius sustojo Belluno mieste ir čia aukojo šventąsias Mišias bei susitiko su šios vyskupijos tikinčiais.

Panašią vienos dienos kelionę popiežius Jonas-Paulius II yra numatęs artimiausiu laiku ir į garsiąją Italijos Marijos šventovę Loreta.

Be įvairių Italijos vietovių, Sv. Tėvas yra jau pasiryžęs ateityje aplankyti dar net 14 pasaulio kraštų. Kaip pranešė Filipinų sostinės Manilos arkivyskupas kardinalas Jaime Sin, popiežius jau sutiko š. m. lapkričio ar gruodžio mėnesį aplankyti šį Azijos kraštą. Dėl smulkios kelionės programos ir tikslios datos dar tiriamasi su Filipinų vyriausybe.

Daug žinių apie popiežiaus kelionę į Braziliją ateinančių metų liepos mėnesį paskelbė Aparicida arkivyskupas G. Penido. Tai kelionei popiežiaus sutikimas jau yra gautas ir numatyta plati šešių dienų programa. Popiežius atvyks į Recife aerodromą ir iš ten vyks į Brazilijos eucharistinį kongresą Fortaleza mieste. Iš ten aplankys Manaus ar Belem miestą Amazonijoje ir Bahios valstijos sostinę Salvador. Oficialus susitikimas su augštaisiais vyriausybės nariais įvyks Brazilijos sostinėje Brasilia mieste. Iš ten popiežius vyks į didžiuosius Sao Paulo ir Rio de Janeiro miestus, kur gyvena nemažai lenkų ir lietuvių. Ypatingas iškilmės įvyks Aparicida del Nord mieste, kur bus pašventinta nauja Dievo Motinos Marijos bazilika, galinti sutalpinti apie 20.000 tikinčiųjų. Prieš 50 metų popiežius Pijus XI Dievo Motiną "Nostra Signora Aparicida" paskelbė visos Brazilijos Globėja ir dabar jos garbei yra pastatyta nauja šventovė tarp Sao Paulo ir Rio de Janeiro miestų.

Brazilija turi per 120 milijonų gyventojų ir yra vienas didžiausių katalikiškų kraštų pasaulyje. Jos įtaka ir reikšmė yra labai žymi visoje Katalikų Bendrijoje. Čia prieš 25 metus buvo įsteigta pasižymėjusi Pietų Amerikos vyskupų konferencija CELAM, daug nuveikusi religiniame, socialiniame Pietų Amerikos valstybių gyvenime.

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Viešnageje pas Šveicarijos lietuvius

AURELIJA BALASAITIENĖ

Šveicarijos sostinę Berną pasiekiau traukiniu iš Vokietijos. Kelių valandų kelionė šveicarišku traukiniu iš Muencheno į Berną buvo nepaprastai patoginė, nes Europos traukiniai pasižymi ne vien punktualumu ir geru susisiekimu, bet ir dideliais patogumais. Vagonuose veikia puikiai reguliuojamas oro vėsinimas, šiltas ir šaltas vanduo, geri restoranai.

Puiki informacija

Atsidūrusi modernioje ir nepaprastai švarioje Berno geležinkelio stotyje apie 9 v. v., dariausi turistų informacijos. Per vidurį stoties salės, kurios šonuose rikiuojasi elegantiškos parduotuvės ir vaisių bei spaudos kioskai, į antrą aukštą veda plačios laiptų balustrados. Pastebėjau, kad pačiame antro aukšto vidury apšviesta turistų biuro iškaba skelbė liūdną žinią — "Uždaryta". Aš vis dėlto nenusiminiau. Keletą minučių stabtelėjusi ties po laiptais susigrupavusia keliaujančiųjų studentų grupe, kurie dainavo man nesuprantama kalba (greičiausiai švedai arba danai), pritariant gitaroms, negalėjau nesistebėti vietinių reagavimu į mūsų supratimu keliama triukšmą, nors studentai laikėsi mandagiai ir tvarkingai. Dailiai apsirengę šveicariečiai apstėjo dainuojančius, o policininko niekur nesimatė. Nemačiau nė vieno policininko per visą savo buvimą Šveicarijoje. . . Pagaliau pakilus į antro aukšto balkoną, prisitarnau prie turistų biuro vitrinos. Radau informaciją elektrinėje lentoje, kurioje buvo smulkus Berno miesto planas. Jisame rutuliukais buvo pažymėti viešbutiai, o šalia viešbutių — aprašymas, nurodantis kainą ir patogumus. Paspaudus mygtuką ties pasirinkto viešbučio vardu, plane viešbutis nušvinta ir tuo būdu iš karto turistui nurodo adresą ir nuotolį nuo geležinkelio stoties. Pasirinkus viešbutį, jo numerį pasukus tam tikslui įrengtame telefone, išsprendė visos problemos. Pasirinkau "Moeverick" viešbutį, kuris yra tik keletą žingsnių nuo geležinkelio stoties.

Susitvarkiusi ir pailsėjusi, pasikambinau telefonu dr. Albertui Geručui, su kuriuo jau buvau susisiekusi laiškais iš Klevelando. Susitarėme pasimatyti sekantį rytą 11 v.

Su diplomatu

Po europietišku pusryčių jaukiame viešbučio pusryčių kambary vestibulyje laukiau garingo šveicarijos lietuvių. Die-na buvo ūkanota ir dangus apsiniaukęs. Šventadieniškai apsirengę šveicariečiai su skrybėlėmis, kaklaraiščiais, tamsiomis eilutėmis, o moterys apsirengusios gan prašmatniai, bet konservatyviai, — lėtai vaikštinėjo gatvė rankose laikydami juodus skėčius. Pastebėjau, kad Berne tie skėčiai buvo lyg ir mados dalykas, kartais einantys net ir lazdelės pareigas.

Dr. Gerutis, kaip tipišką ilgametis Šveicarijos gyventojas, savo aprangą ir eisena niekuo nesiskyrė nuo kitų šveicaričių — ir jo skrybelė, ir eilutė, ir ilgas, smailas, juodas skėtis buvo Berno sekmadienio gatvės vaizdo dalis. Aš pasijutau kiek neįprastai su šviesia vasarine amerikietiška suknele, nors pagal mūsų standartą jaučiausi gerai apsirengusi.

Dr. Gerutis ir aš iš karto vienas kitą pažinome, nors asmeniškai buvome susitikę Klevelande prieš daugelį metų. Iš karto užsimėgė malonus pokalbis. "Ar jūs pratusi gerokai pasivaikščioti, ponja?" pusiau rimtai, pusiau juokais paklausė dr. Gerutis. Prisimindamas savo ilgokus pasivaikščiojimus Vokietijoje ir jau gerokai į juos per vieną savaitę Europoje įpratusi, aš linktelėjau galva. "Taigi, aš jums aprodysiu Berną. Jei pažvelgsite į miesto planą, jums pasidarys iš karto aišku, kad pėsčiam per maždaug pusantros valandos galima nuodugnai supažinti su Berno architektūra ir per ją su jo istorija".

Kalbanti praeitis

Pradėjome nuo geležinkelio stoties, kuri pasižymi ne vien savo moderniais patogumais, krautuvėmis, judamais laiptais, bet ir įdomiomis senienomis, kurias šveicarai labai gerbia ir jomis didžiuojasi. Kelnuose žemutinės stoties salės kampuose yra išstatę senovinės tvirtovės likučiai, išlikę nuo 1345-

1346 m. su atitinkamais įrašais.

Dr. Gerutis įdomiai papasakojo tradicinį Šveicarijos demokratinį procesą, kuris tame įdomiame krašte jau yra senokai įsigalėjęs. 1865 m. Berno miesto taryba nutarė griauti seną Sv. Kristupo bokštą, kad galėtų geriau išplanuoti miesto centrą. Po ilgų diskusijų buvo nutarta balsuoti to bokšto nugriovimo reikalui. Šveicariečiai ir po šiai dienai sau negali atleisti, kad nugriovimas buvo nuspręstas tik vieno balso persvara. Nugriovus bokštą, pradėta kasti. Kasant buvo atrasti senovinės tvirtovės griuvėsiai iš 14 š.

Berno miesto senąją dalį supa Aaro upė, kurią į priemiesčius galima pereiti šešiais tiltais. "Ne be reikalo Bernas vadinamas tiltų miestu", aiškina dr. Gerutis, pasiekus vieną iš tiltų, kurio vienoje pusėje, gražiam statulomis, paminklais ir gėlynais išdabintame parke, stovi parlamento rūmai: seni, impozantiški, bet nuostabiai gerai išsilaikę. Salia parlamento rūmų yra kantonų sostinė, visos Šveicarijos sostinė ir paties Berno miesto administracija".

Milžiniškos šachmatų figūros Miesto gyventojai sekmadienio popietes praleidžia vaikštinėdami parkuose, sustodami ties fontanais, sėsdami ant švarių suoliukų. Vienas iš charakteringų laisvalaikio praleidimo būdų yra tas, kad parkuose, magnolių ir įvairių kitų žydinčių medžių pavėsyje, įrengtos aikštelės su milžiniškomis šachmatų ir kitų žaidimų lentomis. Šachmatų figūros, maždaug dviejų su puse pėdų aukštumo, sveriančios arti 8 svarų, yra žaidėjų kilnojamos. Žiūroval, sustoję ar susėdę aplink, sriubčioja alų ir laikosi visiškai ramiai, sekdami žaidimo eigą ir savo pastabomis netrukdydami žaidėjui.

Tokių aikštelių yra pilna Šveicarijoje ir Austrijoje. Parkuose visi jaučiasi laisvai. Nežiūrint nepaprastos švaros, ant žolės galima vaikščioti ir gulėti. Matėsi dešimtys jaunuolių, besideginančių saulėje ar stačiai užsėdusių magnolių pavėsyje. Jokių draudžiančių iškabų ar policijos nesimatė.

Kitoje tilto pusėje, fasadu atsisukęs į parlamento rūmus, yra vadinamasis diplomatų kvart-

las. Jame yra įvairių kraštų diplomatų privačios rezidencijos.

Didžioji katedra dominuoja Berno centre. Jos statyba buvo pradėta 1421 m., o augščiausias bokštas išbaigtas tik XIX š. pabaigoje. Senasis Bernas, kaip ir visi viduramžių miestai, buvo vakarais uždarytas. Apštas Aaro upės, jis turėjo ketverius vartus su bokštais, kurie yra išlikę. Berno universitetas yra garsus visame pasaulyje, kaip ir jo didžiulė biblioteka, kurioje yra per vieną milijoną knygų. Muzėjai, teatral, fontanai, paminklai, senovinės šventovės liudija senas Šveicarijos šaknis.

I augštybes

Pirmadienio rytą nutariau padaryti iškilų traukiniu į garsų Grindelwald, kuriame prasideda Šveicarijos Alpės. Traukiniu pasiekusi miestelį, susiradau keltuvą į kalną, kurio viršūnė vadina First. Į ją keliama kėdės pavidalo keltu. Tai kėdė, kurioje patogiai prisirišama ir kabinėli užtraukiama į viršūnę. Po kojomis prasklenka Šveicarijos ūkiai, ramiai pašlaitėse besiganančios karvės su varpeliais pakaklėse. Stebiu smulkėjančius šienaujančius ūkininkus. Mažėja stogai. Po tabaluojančiomis kojomis tolstą žalios bedugnės, skęstančios Alpių saulės atspindys. Jaučiuosi pakibus tarp žemės ir dangaus. O kabelio viela užia ramiai, nuobodžiai, traukdama savo smalsią našta. Pagaliau sustojame. Paslaugūs kabelio stoties patarnautojai atsega kėdelių sagtis ir padeda išlipti. Staiga pamatau dalį Šveicarijos po kojomis. Netoliese sniegas. Praskrenda vienas kitas erelis. Uolėtoje plokštumoje patogūs akmeniniai suoliukai. Keli turistai įėjko Jungfrau viršūnės, pasinaudodami galingais žiūronais, ir kuriuos įmetus smulkia moneta, Alpių majestotiškąs didingumas priverčia susimąstyti ir pajusti savo žmogiškąjį menkystę.

Keliomis pakopomis nusileidžiu į restoraną, kuriame švaistosi miklus patarnautojai. Maistas skanus ir beveik neįmanoma atsisakyti tradicinio šveicariško vyno. Pro plačius langus rūščiai žvelgia snieguotos Alpių viršūnės. Suvenyrų krautuvėje perku dovanas savo sūnui: Alpių medžiotojo ragą, padabintą edelweis žiedais, ir "T-shirt" su Grindelwaldo įrašu. Grįžtu žemyn ta pačia kabeline kėde.

(Bus daugiau)

Siuntiniai į Lietuvą - 1979

Patariame siųsti tik tai, kas paskutiniu laiku Lietuvoje pageidaujama ir naudinga.

Siuntinys nr. 2, 1979

Labai gera vyriška eilutei vilnonė angliška medžiaga — 3 m.; vilnonė angliška moteriškai eilutei medžiaga — 3 m.; vilnonė medžiaga suklelei arba vakarinei suklelei medžiaga (visos šios medžiagos gali būti įvairių spalvų); vyriški išeginiai marškiniai; vyriškos arba moteriškos firmos "Levi" arba "Wrangler" džinsai (tik tokių Lietuvoje pageidaujama) ir trumpos sudedamas lietsargis vyriškas arba moteriškas.

Sio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis — \$312

I šį siuntinį dar galima įdėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima pridėti 4 m., 3 m. dirbtinio minko kailio arba ką nors iš žemiau išvardintų naudingusių dalykų:

Aviakailiai, ilgi, vyriški arba moteriški, tikro kailio apikaklė, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas	\$275.00
Dirbtinio minko kailis moteriškai apsiaustui	107.00
Jeans, Wrangler arba Levi Strauss	50.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	42.00
Vyriškos arba moteriškos nailoninės kojines	4.00
Tights (kojinės-kelnaitės)	5.00
Vilnonė gėlėta skarelė arba didelė nailoninė skarelė	15.00
Geresni marškiniai	18.00
Vyriški arba moteriški bateliai	45.00
Puiki suklelei medžiaga	35.00
"Crimplene" medžiaga suklelei	25.00
Vilnonė eilutei medžiaga, vyrams arba moterims	70.00
Geresnė vilnonė medžiaga eilutei	100.00

Kartu su drabužiais galima siųsti šie maisto gaminiai: ½ sv. arbatos — \$5.00; ½ sv. kavos (nescafe) — \$7.50; 1 sv. pupelių kavos — \$8.50; 1 sv. šokoladinių saldainių — \$8.50; 1½ sv. razinkų — \$2.50; cigarečių 40 — \$6.60.

Įvairūs kalkuliatoriai, stetoskopai ir kraujo spaudimui matuoti instrumentai siunčiami pagal susitarimą.

Sudarant savo nuožūra siuntinį, reikia pridėti \$38.50 persiuntimui.

Norime atkreipti klientų dėmesį, kad mes siuntinius tuojau išsiunčiame vos gavę užsakymą. Sąskaitas prisiunčiame tik pasiuntę siuntinius. Jas galima apmokėti paprastu čekiu.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiu paveldėtojų būdu.

BALTIC STORES LTD.
(Z. & V. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Telefonas 01-460-2592

neparsivežkite jų!

parazitai ir ligos, atgabentos Kanadon su augaliniais ir gyvuliniais gaminiais, padaro milijoninius nuostolius mūsų ūkiams ir miškams

jei planuojate atsivežti iš užsienio mėsos, gyvulių, vaisių, daržovių, daigų, žemės, — pirmiausia pasitikrinkite pas mus

Agriculture
Canada

Detroito lietuvaitės KRISTINA ir REGINA BUTKŪNAITĖS, atliekančios dalį meninės programos kun. Viktoro Kriščiūnevičiaus kunigystės trisdešimtmečio paminėjime 1979 m. liepos 1 d. Nuotr. J. Urbono

Kovos su totoriais

IG. MEDZIUKAS

Senoji Lietuvos valstybė atliko didelį vaidmenį, sulaukdamas teutonų ordino ekspansiją į rytus, o taip pat išgelbėjo Europą nuo totorių antplūdžio. Pastaruoju klausimu Lietuvos istorikai ligi šiol nėra daug žinių pasakę. Šią spragą bando užpildyti okup. Lietuvos jaunosios kartos istorikas Romas Batūra (g. 1937), parašęs studiją „Lietuva tautų kovoje prieš Aukso Ordą“, išleistą „Minties“ leidykloje Vilniuje 1975 m. (384 pusl.).

Sios studijos teigimams paremti panaudota daugybė šaltinių: metraščių, kronikų, istorinių aktų ir kitų dokumentų. Čia apimamas laikotarpis siekia 13 šimtmečio 4-ji dešimtmetį iki mūsų prie Mėlynųjų vandenų. Knyga susikirstyta į tris dalis, o dalys į skyrius. I dalyje išvardinami šaltiniai, kuriais remiantis šis veikalas parašytas. Čia suminėti Rusijos ir Lietuvos metraščiai, lenkų, vokiečių ir kt. kronikos bei šaltiniai. Taip pat panaudota rusų, ukrainiečių, lenkų, lietuvių istoriografija. II dalyje kalbama apie Lietuvos valstybės kovas bei priešinimą totorių-mongolų antpuoliams XIII š. III dalis apima Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės susidarymą ir jos kovas prieš Aukso Ordą. Veikalo gale įdėta Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės ir Aukso Ordos santykių chronologija, bibliografija, vardu į geografinę rodyklę, turinio santrauka rusų kalba.

Autorius atliko nelengvą darbą, panaudodamas daugybę šaltinių, dažnai prieštaraujančių vienas kitam. Analizuojant pakirus įvykius ir darant išvadas, tenka laikytis didelio atsargumo, kad nebūtų iškreipta istorinė tikrovė.

Atrodo, autorius, kiek jam sąlygos leido neužsitraukiant „vyr. brolio“ nemalonės, stengėsi savo uždavinį atlikti sąžiningai. Vienas dalykas, kuris mums neįprastas, tai pasitelkimas K. Markso ir F. Engelso, kurių pirmasis atkreipęs dėmesį į totorių piktadarybes įvairiose šalyse ir iš dalies lietuvių žygius prieš juos, o antrasis iškelęs teigiamą Lietuvos vaidmenį, apsaugojant dalį slavų nuo aziatiško antplūdžio, prisijungiant prie Lietuvos kunigaikštystės.

Konstatuojama, kad su kitomis tautomis prieš Batu chano totorius (mongolus) per pirmą jį antpuolį 1238-42 m. kovoję ir lietuviai. Žemutiniam Pavolgyje susidarius totorių valstybei — Aukso Ordai su sostine Sarajum, dauguma rusų kunigaikštysčių tapo priklausomos chanui. Totoriai gliaučiau besiveržiant į slavų žemes, Gudija ir Mažoji Rusija rado apsaugą įsijungdamos į Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės valstybės sudėtį. 1258 m. totorių chanas Berke pasiuntė pasižymėjusį vadą Burundą prieš Lietuvą. Nuo jo kariuomenės, įsiveržusios į Lietuvos pietryčių dalį, labai nukentėjo ta sritis ir jos žmonės, bet Lietuvos nepavyko nukariauti.

Zuvus Mindaugui, valdžią paėmęs Traidenis įsipainiojo į konfliktą su Ilalio-Volynės valdovu. Pastarasis, pasikvietęs tal-

kon totorius, apgulė Naugarduko pilį, tačiau jos nepajėgė paimiti, ir sąjungininkai susipykę grįžo atgal. 1282, 1289 m. Mamšėjaus vadovaujami totoriai vėl puolė Lietuvą, tačiau Traidenio prie Gardino buvo sumušti.

Toliau šioje studijoje aprašoma Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės susidarymas, jos kovos prieš Aukso Ordą. Manoma, kad Vyteniu valdant Lietuvą turėjo konfliktų su totoriais (1315), kurie talkino Tverės kunigaikščiui.

Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas, kovodamas prieš Volynę (1320-24), negalėjo išvengti susidūrimo. Tai pat, užimdamas Kijevą, Gediminas susidūrė su totoriais. Nors Kijevo priklausomybės klausimu šaltiniai yra prieštaraujantys, tačiau prieinama išvada, kad Kijevo kunigaikštystė buvo pavaldi Lietuvai. Kaikurie šaltiniai nurodo, kad 1325 m. Aukso Ordą puolė Lietuvą ir daug pikto padarė. 1333 ir 1339 m. totoriai, pasiūti chano Uzbeko, vadovaujant Tolvubijui, puolė Smolenską, buvusį Lietuvos įtakoje, tačiau nesėkmingai. Manoma, kad įvykių nulėmė Gedimino pajėgų artėjimas.

Koks Lietuvos valstybės vaidmuo buvo sulaukiant totorių antplūdį, matyti iš kunigaikščio Algirdo programos, išdėstytos 1358 m. imperatoriui Karoliui IV. Pagal tą programą, Lietuvai turėjo būti sugrąžintos kryžiuočių užgrobtos žemės iki Alnos upės vakaruose ir Baltijos pajūrys tarp Priegliaus ir Dauguvos, o Ordinas turėjo būti įkurtas stepėse, kad gintų rusus nuo totorių užpuodinėjimų.

Pažymėtina, kad Algirdo laikais Lietuvos valstybės ir totorių santykių įtampa buvo labai padidėjusi. Algirdo kariuomenė apie 1363 m. sumušė totorius, kuriems vadovavo jų vai-vadas Kačbejus, Kutlaba ir Dimitrijus, buvo išlaisvinta Podolė. Ši pergalė prie Mėlynųjų vandenų pastūmė Algirdo valdų sienas į Juodosios jūros pakrantę tarp Dniestro ir Dniepro, taip pat sutvirtino Kijevo žemių prijungimą prie Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės.

Atkreiptinas dėmesys į totorių politiką rusų atžvilgiu. Jie stengėsi palaikyti kovas bei intrigas tarp rusų kunigaikštysčių, kad galėtų juos lengviau valdyti. Nepaklusniuosius, pasikvietę į Ordą, dažnai nužudydavo.

Autorius daro išvadą, kad Lietuvos kovos su totoriais susilpnino jų jėgas ir tuo pačiu įtaką Rytų Europoje.

Nėšiu, kodėl autorius, rašydamas šią studiją, apsiribojo Algirdo laikotarpiu, nors vėlesniais laikais santykiuose su totoriais taip pat buvo didelė įtampa. Vytautas, pasinaudodamas totorių chanų tarpusaviu nesutikimu, tikėjosi šią situaciją pakeisiantis politiniams savo tikslams. Kai 1395 m. Tochtamišius pralaimėjo prie Timur-Lenk, pabėgęs į Vilnių pas Vytautą ir buvo apgyvendintas Lydoje. Vytautas pasižadėjo jam padėti, tikėdamasis jo pagalbos užimti Rusijos žemės. Tiesa, R. Batūra atsitiktinai paliečia kaikiurius to laikotarpio epizodus, pavyzdžiui, paminėdamas, kad 1397 m. Vytautas suruošė žygį prieš totorius, perėjo Volgą, juos nugalėjo, daug jų parvedė

Naujas leidinys - Bučio „Eilėraščiai“

J. KUZMICKIS

D. Britanijoje, o ypačiai Bradforde, visi žino Anicetą Bučį: jis veiklus DBLS narys, ne kartą rinktas į tarybą ar revizijos komisiją, patyręs „Vyčio“ klubo valdybų narys, aktyviai besireiškiantis kultūrinėje veikloje.

Pradėjęs rašyti eilėraščius dar 1925 m. ir skelbęs juos mūsų laisvoje periodikoje, buvo paminėtas „Lietuvių Enciklopedijoje“. Nenuleido rankų nė tremtyje: 1972 m. Bradforde „Vyčio“ klubas išleido jo keturių veiksnių dramą „Pirmieji smūgiai“, o tais pačiais metais išleista „25 metai Bradforde ir apylinkėse lietuvių veiklos“ leidinyje buvo paskelbti net trys jo scenos vaizdeliai: „Amžių kelyje“, „Čigonė išbūrė“ ir „Vasario 16“. Šalia to — jis aktualių „dinguliukų“ bei populiarių dainų autorius.

Ramaus būdo, bet visą laiką žvalus, draugiškas ir įvairių samanyčių kupinas. A. Bučys kuria poeziją, plaukiančią laisva kompozicija. Jos gerą pluoštą (81) šių metų pradžioje išleido „Nida“ kukliu „Eilėraščių“ pavadinimu.

Minties poezija

Poezijoje A. Bučys — ne naujokas ir nesivaiko abstrakčių, hermetiškų išraiškos formų. Pirmojo skyriaus motto — „su tyra meile, lyg ašara ant skruos- to, paleistą mintį palydžiu“ — tiksliai nurodo intonacinę kryptį: jis mąslus, medituojantis, imlus betarpiškiems aplinkos impulsams. Žiūri „į kalnus suvers- tus, į pamirštus granito gabalus ir negali atsigrožėti“ jų silue- tais ryto saulėje: norėtų „iš žo- džių, lyg iš granito, sudėti sa- kinį apie tuos kalnus“.

Poetinė meditacija, išsilięjan- ti mąsliais žodžiais, atskleidžia skaitytojų individualią poeto mintį, platų pasaulėvaizdį, o taipgi apibendrinimą, nes jis nestovi šalia skubančių įvykių, o pats juose dalyvauja. Jei, pa- sak jo, būtų nuolankus, pasaky- tų kam dėkui, kam ačiū, kaipam paspaustų dešinę, kaipam ir širdį parodytų. „Bet neturiu patai- kavimo malonės“, prisipažįsta, ir „daiktus vadinu tikrais var- dais“.

Negaliu priimti
melo už teisybę
ir vergijos
laisvės vietoje.

Laiknumo jausmas

A. Bučys nestovi nė šalia gamtos bei besikeičiančios buities — pats dalyvauja laiko bėgmės stichijoje: laikas kram- to, pasiguldęs autoriaus darže, ilgus metus augintą akmenį, ša- lia kurio poetas pasodina rau- doną rožę, o rudenį ateina lai- kas ir nuskina rožę. Poetas pa- junta save rožės egzistavimo lai- kine ir bijo,

kad vieną gražią dieną
laikas
nenusivestų
manęs už rankos,
kaip savo vaiką.

Šito metaforiško paralelizmo, padedančio išryškinti mąstymo sklaidančią savyją, autorius semiasi net iš tautosakos išta- kų, panoręs sulaukyti lietu, „kad ne- augtų rūpestėliai, kaip žalia žo-

mes jį pamiršome palaistyti
broliškosios meilės
sultimis.

Laisvos kompozicijos eilėraš- čiams, srovenantiems dėsto- muoju pasakojimu, yra pavojus atsimušti ir povandenines pro- zos uolas ir prarasti poetinį at-

į Lietuvą, apgyvendino Volyni- joje ir apie Vilnių.

Nors prie Vorkslas mūši- butas pralaimėjo, bet ten buvo susilpnintys ir totorių jė- gės. Dėlto jie kurį laiką buvo nepajėgūs organizuoti didesnės apimties karo žygių. Tokiu bū- du Vytautas, nors ir pralaimė- damas, sutrukdė totorių verži- mąsi į Vakarų Europą ir jos ci- vilizacijos sunaikinimą.

Būdamas su kairiaisiais to- torių chanais konflikte, su kitais palaikė draugiškus ryšius. 1420 m. Vytauto kariuomenė vėl su- sirėmus su totoriais, jų chanas Kujdat buvo paimtas į nelaisvę. Vytautas savo žygį tęsė, kol jo valdžia buvo pripažinta visų to- torių, gyvenusių tarp Dono, Dniepro ir Dniestro upių, Pavol- gio ir Krymo. Taigi, stipri už- tvara prieš totorius buvo pada- ryta Vytauto laikais.

Nežiūrint šioje studijoje kai- kurių mums nepriimtinių įžan- ginių išvadų ir komentarų, pa- remtų marksistiniais principais, čia pateikiama medžiaga įneša daugiau aiškumo į Lietuvos ir totorių santykius, ypač anksty- vesniam Lietuvos valstybės su- sidarymo laikotarpiu.

lelė“. Saukdamas taip rituali- kai liaudies dainose minimų brolielio ir sesutės pagalbos, at- simuša į laiko tikrovę ir mūsų tautos dramatišką realybę:

Bet brolielis
guli — dūli
prie berželio balto,
o seselė
be skarelės
alpsta sniego pūgoj. . .

Zaismingas tautosakinis sti- lius mąsliai poeto minties sklai- dai padeda labai paprastais žo- džiais pavaizduoti ir atsiskyrimo dramą, ir nutrauktas jaunystės svajones.

Patirties lobis

Laiko stumdomas gyvenimas — ne tik lyrinis atsidusimas, bet ir kantių, nusivylimas bei vilčių drama. Tai ne kokio pra- dedančio poetėlio patosiški at- sidusimai, bet „jau subrendu- sios jaunystės“ gerai permato- mos „vargų ir rūpestėlių pilnos klėtys“.

Sunkios patirties, teisingai vadinamos lobiu, jam atrodo, „širdyje taupiai prilaukiant“, pa- kaktų vaikų vaikams. Dėlto, mąstydamas apie patirties lobi- palikimą, jautriai prisipažįsta:

Norėčiau palikti
lakūnų testamentą,
miško brolių garbę,
savanorių auką,
didvyrių karda
ir dainą.

Pamėgto paralelizmo paga- la A. Bučys sprendžia ir anti- kinių poetų judintą likimo pro- blemą. Tačiau jam aiški, kaip ir audros išverstų medžių, „ku- rie dar šaknimis, lyg rankomis, į žemę įsikibę“, sukelta apmau- das ir gėla: „Mūsų visų likimas vienas, juk mes visi iš vieno sodo“.

A. Bučio eilėdarai padeda pa- lyginti turtingą gyvoji kalba ir loginis ampatys apipavidali- nimas. Nė vienas eilėraščių — si- logistinė mąstymo sklaida. Tik- tai poetas pradžioje pateikia afonistinė išvada, o prielaidoms leidžia nutekėti sekančiomis ei- lutėmis.

Tvirtindamas, kad „be galo sunku išsaugoti brapius dai- ktus“, dedukcijos tūpūs sumini- dūžtančio porceliano vazas, lai- mę, meilę ir visą šį gyvenimą, priežastį radsamas likimo gru- biuose pirštuose, kurie „be gai- lesčio juos pastumia nuo pje- destalo“ (pł. „Sunku išsaugo- ti“, „Nereikia klausyti“, „Sunku susikalbėti“ ir kt.).

Eilėraščių kompozicija

Laisvos kompozicijos strofos įvairaus dydžio. Kaikur jos vos vienos eilutės, kitur dviejų ar trijų, o ten, kur ilgėliau svar- sto ir medituoja, nutįsta iki 12 ir daugiau.

Tokia įvairi architektonika — ne nuotaikos ar maivymosi padaras, bet minties tekėjimo tūrio išvada. Jieškoma naujų metaforų, palyginimų, net anti- nomijų (saulės skaitumas ir „mėnulio pusapvali rikė“), nors nemaža epitetų dvelkia kasdie- niškumu: baltmarškinis berže- lis; grynas molis; tyli upė. . . Mėgstami kontrastai, nevengia- ma baigmės logiškų apibendri- nimų, kad skaitytojui nereiktų pačiam jieškoti atsako: „bombų suverstuose armiuose iškilmin- gai pasodindome taikos medį“, kuris „vysta ir džiūsta“, nes

mes jį pamiršome palaistyti
broliškosios meilės
sultimis.

Laisvos kompozicijos eilėraš- čiams, srovenantiems dėsto- muoju pasakojimu, yra pavojus atsimušti ir povandenines pro- zos uolas ir prarasti poetinį at-

Mindaugo draugijos tautinių šokių grupė, atlikusi programą Simo Kudirkos laikymosi proga Berisso mieste Argentinoje. Nuotr. R. Kaspara

palvį. Kartais lieka sausas pa- mokslieviams ar iššūkiu deklara- cija a la „buvau aš linkęs į mo- ralę ir sąžinę laikiau neblogu daiktu“.

Laki vaizduotė ir mąstantis protas tai dvi versmės, iš kurių A. Bučys semiasi galią kurti, iš- keldamas eilėraščių minties bei jausmo darnią sintezę ir neiš- leisdamas iš akių žmogiškosios buities klausimų. Motinos vei- de įrėžtose raukšlėse mato „mū- sų tili nusitęsčius kelius“, te- vynės ilgesyje — „pasiekti savo kiemo svirtį“ troškulį, nuo ku- rio tik tie nemiršta, „kurie vis seka Dievo piršta, vadinanti mus eit ir eit kartu“.

Bendros pastabos

A. Bučys tik retkarčiais „dinguliukais“ palinksmina. Šiaip jis ilgisi „vaisių iš dan- gaus“, nerimsta ir „kaip purs- las, daužosi į kalno papėdę“, veržiasi į dvasines augšumas ir „kartais prie tremtinio kelio, lyg saulės bučiuoti smūkeliai, palinksta ant kelių“. Tik ten, kur mėgina perdaug aprepti — išsitiesti periodinių sakinių strofomis bei Lietuvos istorijos detalėmis, — pasigendame sub- tilaus jausmo ir jieškančios minties įtaigumo (pł. „Pro am- žių debesį“ ar „Prie gėdos stul- po“).

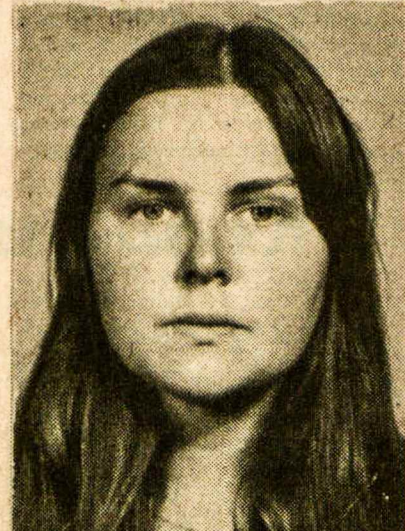
Tačiau A. Bučys, mėgavęsis B. Bradžionio, VI. Slaito ir kitų poetų formos bei minties įs- kojimu, susirado savitą kelią: svarbiausia, jis žino, ką nori pa- sakyti ir jaučia, kad jo sampro- tavimams geriausiai atitinka laisva eilėraščių kompozicija, kai klasikinė forma pradeda varžyti ir klaidinti.

Anicetas Bučys, EILERASČIAI. Nida, Londonas, 1979 m., 99 psl. Leidėjo adr.: 2 Ladbroke Gar- dens, London, W11 2PT.

Atsiųsta paminėti

P. I. Kušneris (Knyšėvas), PIET- RYČIŲ PABALTIJŲ ETNINĖ PRA- EITIS. Istorinė etninės teritorijos studija. Mažoji Lietuva — Lithua- nia Minor — Klein Litauen. Vertė Aleksandras Tenisonas. Išleido Lie- tuvių Miškininkų Sąjunga Išeivijoje (Miškų Literatūra Leisti Fondas). Leidinys nr. 6. Chicago, 1979 m. 224 psl.

LITUANUS, The Lithuanian Quar- terly 1979, volume 25, No. 2. Trans- lations of world literature and po- litical censorship in contemporary Lithuania by Tomas Venclova; the graphic art of Vaclovas Ratas by Genovaitė Kazokas; Lithuanian pro- test for human rights in the 1970: characteristics and consequences by David Kowalewski; the case of the Lithuanian Helsinki group leader Viktoras Petkus. Editor for this issue V. Stanley Vardys. Editorial and business address: Lituauus, 6621 S. Troy, Chicago, Ill. 60629, USA.

IRENA MACIULYTE, baigusi Japo- niijoje Tokijo universiteto tarptauti- nę kolegiją bakalaureus laipsniu. Ji yra taipgi baigusi East Elgin gimna- ziją Kanadoje. Jos tėvai gyvena Ayl- mere, Ont. Irena nuo šio rudens at- studijas Toronto universitete, siek- dama magistrės laipsnio

MELBURNO LIETUVIŲ NAMUO- SE, Australijoje, liepos 28 d. korpo- racija „Romuva“ surengė supažindi- nimą su naujoju prof. J. Marvano veikalu „Modern Lithuanian Declen- sion“ („Modernus lietuvių kalbos linksniavimas“). Jo autorius yra čes- kas kalbininkas, išmokęs lietuvių kalbą, profesoriaus laipsnį Monacho universitete. „Modern Lithuanian Declension“ studija, nagrinėjanti lietuvių kalbos linksniuočių išsivys- tymą, yra labai svarbi kalbininkams, ypač tiems, kurie domisi baltistika. Jos išleidimu rūpinosi Australijos Lietuvių Fondas, kod pagaliau buvo surasta šis uždavinį sutikusių atlikti Mičigano universiteto leidykla JAV. Supažindinime su naujoju veikalu dalyvavo ir jo autorius prof. J. Mar- vanas, taręs ilgesnį žodį lietuviškai. Susižavėjimą lietuvių kalba jis jungė su Čekija, kurią 3 metus valdė Vy- tauto Didžiojo pusbrolio Žygimantas Kaributas, išryškindamas ir veles- nius kultūrinius čekų ryšius su lie- tuviais. Savo kalbą baigė Maironio žodžiais: „Išdėjos jei didžios, nemirš- ta kaip žmonės“. Autoriaus įvadė veikalas yra skiriamas Vilniaus uni- versiteto 400 metų sukakčiai.

PREKYBININKAS JONAS KAR- VELIS atėjęs išleis savo atsimini- mų knygą, trūšančią apie 500 psl., kainuosiančią \$15. Autorius užsaky- mus praso siųsti šiuo adresu: J. Kar- velis, 9141 Carlyle Ave., Surfside, Florida 33154, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

M. BOURDEAUX KNYGA apie Lietuvą „Land of Crosses“ („Kryžių žemė“) skaitytojus pasieks šių metų spalio pradžioje. Autorius yra angli- konų kunigas, gyvenantis Britanijo- je, susirūpinęs religijos persekioji- mu Sovietų Sąjungos kontroliuoja- mose šalyse. Leidėjas — „Augustine Publishers Ltd.“ Supažindinimas su šia knyga bus surengtas Londono Lietuvių Namuose.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ CHO- RAS „DAINA“ šiemet švenčia sidab- rinę savo veiklos sukaktį, kuri bus paminėta metiniu koncertu spalio mėnesį. Choro steigėju 1954 m. yra laikomas ALB Sydnejaus apylinkės valdyboje dirbęs Pranas Sakalaus- kas, suradęs pirmąjį vadovą Jurgį Gaižauską. Debiutinį koncertą, ku- riame chorui buvo duotas „Dainos“ vardas, surengė vadovas Algis Plu- kas. 1957 m. „Dainos“ vadovybė per- ėmė kvalifikuotas muz. Kazimieras Kavaliauskas, šias pareigas ėjęs iki staigios savo mirties 1969 m. Nuo to laiko chorui vadovauja muz. Bro- nius Kiveris, nepasijungintis stipria sveikata, bet ją aukojantis lietuviš- kai dainai. Šiuo metu choras turi apie 50 dainininkų, kurių eilėse te- bėra nemažas būrys pradinų vete- ranų. „Daina“ yra dalyvavusi visose Australijos Lietuvių Dienose, gau- siuose lietuvių ir kitataučių paren- gimuose, gieda lietuviškose pamaldo- se.

NIJORKIEČIO SKULPTORIAUS VYTAUTO KASUBOS sukurtą me- dalį Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai paminėti šį rudenį išleis Akademinio Skautų Sąjūdžio, Filis- terių Skautų Sąjungos Los Angeles skyrius. V. Kašuba, gavęs iš meda- lių kalyklos apvalias plokštes, ant jų kruopščiai paruošė gipsinį medalo reljefą. Pirmoji medalo pusė turi lietuvišką įrašą: „VILNIAUS UNI- VERSITETAS 1579 — 1979“. Jon yra įjungti universiteto pastatų fragmentai — du observatorijos bokšteliai, biblioteka su bokšto laik- rodžiu, Sv. Jono šventovės viršutinė fasado dalis, Sv. Jono varpinė, dalis L. Stukos-Gucevičiaus kiemo ir se- nas Vilniaus miesto antspaudas. Antroje pusėje yra Vilniaus uni- versiteto seniausio antspauda ele- mentai — Zigmanto Augusto mone- tose vartotas Vyty, popiežiaus Gri- galiaus XIII herbas, taip pat ir kiti herbai — steigėjo Stepono Batoro, Stanislovo Augusto, Sapiegos, vysk. Valerijono Protasevičiaus, Radvilų, Zigmanto Vazos, Zigmanto Augusto. Juos juosia lotyniškas įrašas: „UNI- VERSITAS LITUANIE VILNEN- SIS A. D. MDLXXIX CONDITA“. Medaliai bus bronziniai, sidabriniai, pakuoti ir aukštinai. Bronzini- 70 mm medalis plastikinėje dėžutė- je kainuos \$15, sidabrinis 44 mm juvelyrinėje dėžutėje — \$30, paku- suotas (24 karatų aukso) 44 mm su sterlingo sidabru juvelyrinėje dė- žutėje — \$40, gryno 14 karatų auk- so — \$370. Šio medalo kaina gali pasikeisti, nes ji priklauso nuo aukso vertės tarptautinėje rinkoje. Visais šių medalių užsakymo reika- lais prašoma rašyti: Miss A. Vens- kus, 603 14 Street, Santa Monica, Cal. 90402, USA.

JAV LB KULTŪROS TARYBA lietuviškoms radijo valandėms pa- skelbė Vilniaus universiteto 400 me- tų sukakties minėjimo programų konkursą. Numatomos trys premijos: I — \$500, II — \$300, III — \$200. Mecenatas — JAV Lietuvių Fondas. Premijas paskirs vertintojų komisi- ja: Paulius Jurkus, Henrikas Kačins- kas, Juozas Bolevicius, Stasys Santvaras ir Dalia Sakaitė. Konkur- sinės programos, įrašytos į magneto- fono juosteles, turi būti netrumpes- nės kaip 15 minučių. Programų juos- teles su jų transliavimo data pra- šoma siųsti iki 1980 m. sausio 1 d. šiuo adresu: Radio konkursui c/o Paulius Jurkus, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA.

MELBURNO LIETUVIŲ NAMUO- SE, Australijoje, liepos 28 d. korpo- racija „Romuva“ surengė supažindi- nimą su naujoju prof. J. Marvano veikalu „Modern Lithuanian Declen- sion“ („Modernus lietuvių kalbos linksniavimas“). Jo autorius yra čes- kas kalbininkas, išmokęs lietuvių kalbą, profesoriaus laipsnį Monacho universitete. „Modern Lithuanian Declension“ studija, nagrinėjanti lietuvių kalbos linksniuočių išsivys- tymą, yra labai svarbi kalbininkams, ypač tiems, kurie domisi baltistika. Jos išleidimu rūpinosi Australijos Lietuvių Fondas, kod pagaliau buvo surasta šis uždavinį sutikusių atlikti Mičigano universiteto leidykla JAV. Supažindinime su naujoju veikalu dalyvavo ir jo autorius prof. J. Mar- vanas, taręs ilgesnį žodį lietuviškai. Susižavėjimą lietuvių kalba jis jungė su Čekija, kurią 3 metus valdė Vy- tauto Didžiojo pusbrolio Žygimantas Kaributas, išryškindamas ir veles- nius kultūrinius čekų ryšius su lie- tuviais. Savo kalbą baigė Maironio žodžiais: „Išdėjos jei didžios, nemirš- ta kaip žmonės“. Autoriaus įvadė veikalas yra skiriamas Vilniaus uni- versiteto 400 metų sukakčiai.

PREKYBININKAS JONAS KAR- VELIS atėjęs išleis savo atsimini- mų knygą, trūšančią apie 500 psl., kainuosiančią \$15. Autorius užsaky- mus praso siųsti šiuo adresu: J. Kar- velis, 9141 Carlyle Ave., Surfside, Florida 33154, USA.

TARPTAUTINĖS HIDROGEOLO- GU DRAUGIJOS simpoziumas Vil- niuje aptarė požeminių vandenų naudojimo ir saugojimo klausimus. Vilnius, pasirinktas UNESCO tarpi- ninkavimo dėka, susilaukė hidrogeo- logų iš 25 pasaulio šalių. Tarp jų buvo ir Tarptautinės Hidrogeologų Draugijos pirm. F. la Moro. Simpo- ziumo dalyviai ypač domėjosi Kauną aptarnaujančia Eilgulių vandenviete, kurioje Neris vanduo siurbiamas į specialiai iškastus baseinus ir, pra- siskverbęs pro žvyro gruntą, papildė požeminę gelmę. Praturtėjęs mine- ralinėmis druskomis, Neris vanduo iš gręžinių šulinių keliauja į va- dendotiko linijas. Dalyvius taipgi do- mino ir Tauragės vandenvietė, ne- daug beturinti požeminio vandens. Jos ištekliai papildomi upės vande- niu. Problema sudaro nelaidus grun- to klodas, kurį upės vandeniu pade- da įveikti galingi švirkštai.

JAUNIEJI LIETUVOS SKULPTO- RIAI (trečią kartą buvo pakviesti į kūrybinę stovyklą „Žmogus ir gam- ta“, kurią klaipėdiečių pamėgtose Smiltynės poilsiavietėje surengė vykdomasis Klaipėdos miesto komi- tetas ir Lietuvos Dailininkų Sąjun- ga. Savo platinį kompozicijų esku- sus per porą mėnesių jie įgyvendins granito luituose. Skulptūros bus per- duotos Klaipėdos Mažvydo parke steigiamai galerijai po atviru dangumi.

KAUNO LELIŲ TEATRAS sezoną užbaigė premjera, kuriai buvo pasi- rinkta E. Ignatavičiaus pjesė „Švyto dalia“, parašyta P. Cvirkos novelės motyvais. Spektaklio režisiorius — A. Stankevičius, scenografijos autorius — Vilniaus „Lėlės“ teatro vyr. rež. M. Mazūras, muzika — kompoz. M. Urbaičio. Pagrindinius vaidmenis at- liko aktorai D. Jankauskaitė, A. Naciūnienė, L. Zorūbaitė ir V. Žiu- kas. Po vasaros atostogų teatras pra- dėd repetuoti pasaką „Pelėnė“ ir rugsėjo mėnesį gastroliuos įvairiose Lietuvos vietovėse.

JUSTINO MARCINKEVICIAUS poezijos knyga „Meilės poema“ iš- leido viena Norvegijos leidykla. Jon yra įtraukta 50 eilėraščių, „Pradžios poema“ ir „Meilės poema“. Šiuos kūrinius iš lietuvių kalbos į norve- gu kalbą išvertė bei įvadą parašė Haraldas Bjorvondas ir Alona Da- le. „Meilės poema“ — pirmoji lie- tuvių rašytojo knyga, pasiekusi Nor- vegijos skaitytojų jų gimtąją kalbą.

DRUSKININKŲ „DRAUGYSTĖS“ SANATORIJOJE liepos mėnesį vy- ko literatūriniai vakarai. Septyni- dešimtąjam P. Cvirkos gimtadieniui buvo skirta aktorius A. Bružo kom- pozicija „Nusilenkiau žemei maitin- tojai“. Simtas J. Bilionio gimtadi- nis paminėtas kompozicija „Stebuk- lingas žibūrys“, kurią atliko aktorai T. Vaisieta ir J. Valančiūnė. Kituose vakaruose aktorius V. Kybartas ska- itė A. Churgino, E. Matuzevičiaus, A. Drilingos, A. Zukausko eiles, akto- rius A. Rosenas — E. Matuzevičiaus, P. Širvio, J. Jakšto poeziją, rusas ak- torius U. Samovas — A. Bloko, A. Achmatovos, M. Cvetajevos, B. Pas- ternako eilėraščių. „Nemuno“ sana- torijos salėje literatūros vakarą su- rengė Vilniaus jaunimo teatro akto- rius R. Butkevičius, programon įtraukęs V. Majakovskio, S. Jeseni- no, J. Jevtusenkos ir A. Voznesens- kio kūrybą.

KLAIPĖDOS JŪRŲ MUZEJUS. AKVARIUMAS atidarytas restau- ruotoje XIX š. Koppalio tvirtovėje, šiaurinėje Kuršių nerijos dalyje. II D. karo pabaigoje vokiečiai suspro- dino pagrindinį tvirtovės pastatą ir tiltą, apgadino kitus tvirtovės įren- ginius. Jie buvo atstatyti pagal pro- jektą, paruoštą vyr. inž. V. Šliogerio ir architektės L. Šliogerienės. Basi- nuose plaukioja karališkieji pingvi- nai, Baltijos ruoniai, akvariumuose — tūkstančiai Baltijos jūros ir Kur- šių marių žuvų. Labai įvairus kriauk- lių,

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

HIGH PARK BLVD., atskiras 16 kambarių namas, naujas šildymas, 5 prausyklos. Reikalingas taisymo. Greit užimtinas.

PRINCE EDWARD DR.-BERRY RD., jaukus atskiras 6 kambarių vienaauštis. Pilnai užbaigtas rūsys. Garažas su privačiu įvažiavimu. Prašoma kaina \$89,900.

BABY POINT, atskiras 7 kambarių, kvadratinio plano namas. Dvi prausyklos. Natūralus medis. Užbaigtas kambarių rūsyje. Garažas su šoniniu įvažiavimu.

SOUTH KINGSWAY, didžiulis, vos keleto metų senumo 6 kambarių vienaauštis (backsplit); pilnai užbaigtas rūsys, 3 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu.

HIGH PARK-BLOOR, originalus 6 butų, atskiras, mūrinis pastatas (sixplex); maždaug 20 metų senumo, 3-jų ir 2-jų miegamųjų; garažai su privačiu įvažiavimu, vieta 6 automobiliams; gauna apie \$26,700 metinių pajamų; vandeniu-alyva šildomas.

JANE-BLOOR, 17 kambarių, atskiras, originalus tributas, vandeniu-alyva šildomas, vos keliolikos metų senumo.

SWANSEA-SOUTH KINGSWAY, atskiras 7 kambarių namas, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame aukšte; užbaigtas rūsys; maždaug 6 metų senumo; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — \$89,500.

Skubiai reikalingi namai pardavimui.
Nemokamas įkainojimas.

18 įstaigų jūsų patarnavimui Toronte ir Ontario provincijoje.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 239-5923

Dr. B. Raulinaitienė, Santa Monikos, Kalifornijoje, lietuvių klubo pirmininkė, perduoda J. Sinkienei tortą, laimėtą varžytynėse klubo gegužinėje. Už jų — ilgametis klubo pirm. A. Markevičius

SPORTS

SPORTAS LIETUVOJE

PABEGO CESIŪNAS

Pasaulinėse baidarių ir kanojų irklavimo varžybose Duisburge, V. Vokietijoje, su Sovietų Sąjungos rinktinė dalyvavo ir du Lietuvos atstovai — vilniečiai N. Kalašnikova ir kaunietis J. Zautra. Dienraštis "The Toronto Sunday Star" rugpjūčio 19 d. paskelbė sensacingą pranešimą apie buvusio irklautojo Vlado Cesiūno pasilikimą V. Vokietijoje. Remdamasis varžybų komiteto pateikta informacija, dienraštis teigia, kad V. Cesiūnas į Duisburgą buvo atvykęs kaip varžybų stebėtojas ir, užuot grįžęs Vilniui, pasiprasė politinės globos V. Vokietijoje. Muencheno olimpiadoje 1972 m. jis laimėjo aukso medalį su dušbaniečiu J. Lobanovu dviečių kanojų rungtyje. Pastaruoju metu iš aktyvaus sporto buvo pasitraukęs, dirbo treneriu. Atrodo, jam nesunku bus gauti trenerio darbą V. Vokietijoje kaip olimpinio aukso medalio laimėtojų.

Septynioliktą spartakiadą Lietuvos sportininkai užėmė VIII vietą, surinkę 2.366,5 taško. Latvijai teko IX vieta, Estijai — XII. Pirmą vietą su 9.929,6 tšk. laimėjo Rusija, II — Ukraina, III — Maskva. Lietuvai taigpi pralėmė Gudija, Leningradas, Kazachija ir Gruzija.

Grįžtant prie Lietuvos laimėjimų spartakiadoje, reikia paminėti džiūdo imtinę iškovotą kauniečio Antano Songailos sidabro medalį 60 kg. svorio kategorijoje. Baiginėse kovose jis pralaimėjo japonui J. Morivakiui, bet iš Maskvos parsivežė Sovietų Sąjungos čempiono vardą. Skaudžiausia nesėkmė spartakiadoje lydyje pasaulio šuolių į tolį rekordininkė vilnietė Vilma Bardauskienė — su 6 m 29 cm šuoliu ji užėmė tik V vietą. Pirmoji vieta teko latvei A. Stukanei, nušokusiai 6 m 66 cm. Pasaulinis V. Bardauskienės rekordas, pasiektas Prahoje 1978 m. rugpjūčio 29 d., yra 7 m 9 cm. Ji pirmoji pasauliame peržengė lig to laiko neįveikiamą 7 metrų ribą. Deja, visi vėlesnieji V. Bardauskienės bandymai tarptautinėse varžybose

buvo labai silpni. Pralaimėjimas spartakiadoje teisinamas nugaros skausmų atsnaujinimu.

Spartakiados sklandymo varžybos vyko Pociūnuose, Prienų rajone, ir Oriole. Vyrų sklandyme Pociūnuose Lietuvai atstovavo — Vytautas Šliumba, Apolinaras Beržinskas, Rimas Koronkevičius, Edvardas Lauskauskas, Vidas Mikalauskas ir Sigita Smilgevičiūtė, o moterų sklandyme Oriole — Regina Garmutė, Rima Stašaitytė, Audronė Arbačiauskaitė, Janina Paplauskaitė. Vyrų varžybas sudrumstė nepalankus ora, leidęs atlikti tik vieną pratimą — skrydį 127 km trikampiu. Jį laimėjo maskvietis M. Gerasimovas, V. Šliumbą palikęs V vietoje, A. Beržinską — VI. Kitų dviejų pratimų teko atsisakyti. Absoliutūs sklandymo čempionas liko neišryškintas. Oriole pirmą pratimą laimėjo Rusijos atstovė V. Kuznecova, antrą — maskvietė T. Pavlova, trečią — R. Stašaitytė. Bendroje įskaitoje aukso medalį ir čempionės vardą išsikovojo rusė T. Ciupranova su 2.222,9 tšk., sidabro medalį — R. Stašaitytė su 2.215,4, bronzos — T. Pavlova su 2.213,4. Komandinių požiūriu spartakiados laimėtojai tapo Lietuvos sklandytojai, II vietoje palikę maskviečius, III — ukrainiečius.

Lietuvos moterų krepšinio rinktinė nudiugino visus netikėtai laimėtu sidabro medaliu spartakiadoje, o Lietuvos vyrų, pralaimėję JAV rinktinėi, atsidūrė net VI vietoje. Specialių apdovanojimų susilaukusių geriausių krepšininkų eilėse yra trys Lietuvos rinktinės nariai: vidurio puolėja V. Beselienė, gynėja A. Rupšienė ir kraštinis puolėjas A. Pavilonis. Spartakiadon iš viso pasaulio suvažiavę sporto žurnalistai paskelbė, jų nuomone, geriausius vyrų ir moterų penketukus. Moterų penketuke — V. Beselienė (Lietuva), D. Kari (JAV), A. Ovčinnikova (Leningradas), N. Olchova (Kazachija), Z. Jurkovič (Jugoslavija), vyrų penketuke — V. Tkačenka (Ukraina), A. Myškinas (Maskva), A. Pavilonis (Lietuva), K. Brabec (Cekoslovakija), S. Jeriominas (Maskva).

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kalavo, kad R. Levesque pateiktų išsamų tos nepriklausomos sandraugos apibūdinimą, o taip pat ir klausimą, kuris bus duotas kvebekiečiams referendumui. Šiuo reikalu Kvebeko premjeras R. Levesque pažadėjo paskelbti "Baltąją knygą" dar šį rudenį. Zodinis referendumo klausimas bus pateiktas Kvebeko parlamentui iki 1979 m. pabaigos. Nepriklausomos sandraugos klausimas iškilo ir Montrealyje, kur pirmą kartą asmeniškai susitiko naujasis Kanados premjeras J. Clarkas su Kvebeko premjeru R. Levesque. Pastarasis nori, kad J. Clarkas dar prieš referendumą atskleistų savo konstitucines kortas. R. Levesque nuomone, J. Clarkas padarė didelę klaidą, atmesdamas federacinio parlamento vajuje kvebekiečių teisę į laisvą apsisprendimą. Šis žingsnis tik dar labiau sustiprins Kvebeko nepriklausomybės siekius. Abu premjerai pokalbiuose Montrealyje neišryškino savo užimamų pozicijų. J. Clarkas pasiūlė R. Levesque'ui dalyvauti visų Kanados premjerų konferencijoje, kuri bus sušaukta lapkričio mėnesį.

Maskvoje buvo suimtas ir tuojau pat ištremtas Montreale McGill universiteto konstitucinės teisės prof. I. Cotleris, kurį žydų disidentas A. Ščaranskio žmona yra angažavusi pradėti apeliacinę bylą savo vyrui išlaisvinti. A. Ščaranskis už tariamą

špionazą amerikiečiams buvo nuteistas kalėti 13 metų. Tikrais jo nusikaltimais — kova už žmogaus teises. Prof. I. Cotleris dalyvavo politinių mokslininkų konferencijoje Maskvoje ir bandė aplankyti Istros priemiestyje gyvenančius A. Ščaranskio tėvus, tą dieną šventusius aukštinę vedybų sukaktį. Milicija, ištraukusi prof. I. Cotlerį iš privataus automobilio, nuvežė aerodromą, atėmė visus dokumentus ir įsodino į Japonijos keleivinį lėktuvą, skrendantį Londoną. Šį incidentą tiria ir oficialų protestą sovietams planuoja naujoji Kanados užsienio reikalų ministerė F. MacDonald. Prof. I. Cotleris žada ir toliau kovoti už A. Ščaranskio bylos apeliacinę. Jis taipgi sutiko rūpintis ir kitų dviejų kalinių — A. Murzenkos ir J. Fedorovo išlaisvinimu iš sovietinio kalėjimo.

Pagalbą pabėgėliams iš Vietnamo organizuoja savanorių draugija "Operation Lifeline", į savo fondą sutelkusi jau beveik \$100.000 aukų. Fondo lėšos šiuo metu laikomos banke kaip atsargos kapitalas privačioms pabėgėlių globėjoms, jeigu jie susidurtų su finansiniais sunkumais ir negalėtų ištesėti savo pažado. Darbo ir imigracijos min. R. Atkey, susitkęs su "Operation Lifeline" atstovais, pranešė, kad lig šiol jau yra surasti globėjai 9.036 Vietnamo pabėgėliams. Šioje akcijoje pirmąją Torontas ir Ontario pro-

Skautų veikla

• "Vilniaus" stovykloje skautininko įžodį atliko Arūnas Kalinauskas, Gailius Senkevičius ir Rimas Sriubickis. Sveikiname!

• "Vilniaus" stovyklos uždarymo sueigoje rugpjūčio 18 d. paskelbtos skilčių varžybų pasekmės. Varžybose dalyvavo 16 stovyklavusių skilčių. Buvo varžytasi skautiškų šakų ribose. Prityrusių skautiškų šakų I vietą laimėjo "Pupos", kurioms vadovavo Alma Matvekaitė iš Detroito. Ši skiltis taipgi pripažinta kaip pavyzdinčiausia, per 2 savaites pajutusi skautiškos skilties dvasią. Skilties narės Alma Senkutė ir Astra Senkutė — abi iš Timminso, Gailės Salmiraitė ir Mira Salmiraitė — iš Toronto; II v. laimėjo "Aušrinės", vad. A. Kasperavičiūtės. Skautiškų šakų I v. laimėjo jūr. skautės "Gulbės", vad. D. Kalendraitės, II v. — "Meškos", vad. G. Jonytės. Jaun. skautiškų šakų I v. laimėjo "Tulpės", vad. L. Kontenytės, II v. — "Silkės", vad. S. Burokaitės. Prityrusiųjų skautų šakų I v. laimėjo "Sikšnosparniai", vad. R. Grybo; skautų šakų I v. — "Žirgai", vad. P. Karoso, II v. — "Lapiniai", vad. P. Sušausko; vilkiškų šakų I v. laimėjo "Žirgeliai", II v. — "Lapinukai". Šioje šakoje išskirtas Mykolas Slapšys kaip pavyzdinčiausias stovyklavėtojas. Iš viso daugiausia taškų surinko "Tulpės" ir "Žirgai". Lietuviškumo srityje pasižymėjo "Gulbės" ir "Žirgai".

• "Vilniaus" stovykloje skauto įžodį atliko Audrius Šimonis, prityrusio skauto — Ed. Augaitis.

• "Rambynio" tunto įsakymu į vyr. I. pakelti — į v. sl. I. Ramūnas Saplys, Algis Senkus ir Robertas Grybas; į sl. I. — P. Karosas, P. Sušauskas, A. Saplys ir A. Kišonas; į psl. I. — A. Slapšys, L. Garbaliuskas, V. Lukošius, S. Namikas, J. Namikas, A. Gvildys, A. Radzevičius.

vincija. Federacinė vyriausybė yra numatęsi iki 1980 m. Kanadon įsileisti 50.000 pabėgėlių, bet ji nori, kad 21.000 globa pasirūpintų patys kanadiečiai. Kitų 29.000 atvykimas ir įsikūrimas bus finansuojamas valdžios lėšomis. Iki šių metų pabaigos 75-kiais lėktuvų skrydžiais bus galima atvežti 20.000 pabėgėlių.

Premjeras J. Clarkas rinkiminiame parlamento vajuje buvo pažadėjęs federacinės vyriausybės tvarkomą "Loto Canada" loteriją perduoti provincijoms. Provizorinį susitarimą šiuo klausimu jau pasiekė sporto ministras S. Paproskis, Otavoje susitikęs su loterijų reikalus tvarkančiais provincijų ministrais. Per trejus metus "Loto Canada" loterija davė \$161 milijoną pelno. Šios sumos 82,5% buvo panaudota Montrealio olimpiados deficitui ir Britų Bendruomenės žaidynių išlaidoms padengti, 12,5% atiduota provincijoms. Provizorinės sutarties detalės tebėra nepaskelbtos. Spėjama, kad federacinė vyriausybė iš provincijoms perduotos "Loto Canada" loterijos pelno kasmet gaus tam tikrą nuošimtį — greičiausiai apie \$25 milijonus, o likusius dolerius pasidalins provincijos, kuriose parduodami "Loto Canada" bilietai.

Tarptautinė darbo organizacija Zenevoje tyrė alkoholio vartojimą pasaulyje, remdamasi šeimų biudžetu maisto reikalam. Pirmoje vietoje atsidūrė Britanija, kurios šeimos iš to biudžeto net 18% paskyrė alkoholiniams gėrimams. Antroji vieta su 16% teko Australijai ir Grenlandijai, trečioji su 14% — Kanadai, ketvirtoji su 9% — Danijai, Švedijai ir Prancūzijai, ketvirtoji su 6% — JAV.

TRADE WINDS MOTEL

10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA

Tel. (813) 360-0490

Savininkė RŪTA KRAUCIONIŲ, Kanados lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti. Motelis gražiai įrengtas, vėsiami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS

REAL ESTATE LTD.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

BLOOR-INDIAN RD., atskiras 8 kambarių per 3 aukštus dvibutis (duplex), pilnai atremontuotas iš lauko ir vidaus, nauji elektros laidai, variniai vamzdžiai, balkonai iš priekio ir užpakalio, naujai įrengtos virtuvės ir prausyklos, kilimai, platus įvažiavimas, 2 nauji garažai, gera vieta, arti Lietuvių namų. Įmokėti apie \$35.000.

NETOLI LIETUVIŲ PARAPIJOS, 12 butų investicija, atskiras pastatas su balkonais; pajamos per \$20.000 su žemom nuomom. Prašoma kaina — \$155.000; apie \$30.000 įmokėti. Lieka viena skola.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

NUOLAIDA LIETUVIAMS SAVININKAMS
UŽ PARDAVIMĄ.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
10% už 1 m. term. indėlius	10 1/2% už asm. paskolas
9 1/2% už 3 m. term. indėlius	
9 1/4% už pensijų ir namų planą	
9 1/2% speciali taup. sąsk.	10 1/4% už mortgičius
9% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9

Tel. 533-5454

Rezidentinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Konomodumai • Nuomojimas

Angėlė E. Karnienė

REALTOR • BROKER • NOTARY

3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE

MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

ANKA & PETER / photographers

2374 Bloor Street West, Toronto, M6S 1P5 769 4488

Specialistai vestuvinių nuotraukų, portretų ir kitų
fotografinių darbų

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	10%
Antradieniais	10 - 3	term. indėlius 2-3 metų	9 1/4%
Trečiadieniais uždaryta		pensijų ir namų s-tas	9 1/4%
Ketvirtadieniais	10 - 8	taupomąsias s-tas	9%
Penktadieniais	10 - 8	depozitų-čekių s-tas	6%
Šeštadieniais	9 - 1	DUODA PASKOLAS:	
Sekmdadieniais	9.30 - 1	asmenines	10 1/2%
		nekiln. turto	10 1/4%
		investicijas	10 1/2%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Simon's TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas
bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

Lietuviška maisto krautuvė

EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, Tel. 479-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

VIETOS LIETUVIŲ BENDRUOMENES BIULETENIS 3 nr. skelbia, kad birželio 24 d. susirinkime išrinkta nauja šios sudėties valdyba: pirm. Al. Sukys, vicepirm. Arvydas Krausas, sek. Kęstutis Dubauskas, išd. Stepas Žaldokas; jaunimo atstovai — Julija Vyšniauskienė, Ramona Vaičiūnaitė. Pagalbinė komisija: Vanda Witdeen, Marija Stankevičienė, Shirley Sukienė, Susana Brazauskaitė, Moech Sukytė, Levas Ulbinas. Tautos Fondo atstovas — Pranas Gluoksnys. Revizijos komisija: Kazys Vaitkūnas, Petras Devenis. Atstovė į "Cultural Heritage Council" — Elvyra Krausienė.

PASKUTINĖ ŠIO SEZONO GEGUŽINĖ, rengta apylinkės valdybos, įvyko rugpjūčio 26 d. Northcott ūky.

SESTADIENINĖ MOKYKLA po atostogų pradės veikti rugsėjo 15 d. p. Dubauskienės namuose, 1340 Colgrove Ave., N.E. Bus trys mokinių grupės: lietuviškai kalbančių 9.30 — 11.30 v.r., pradedančių 10.30 — 11.30, medžio drožinių 11.20 — 12.30. Telefonas informacijai: 282-2707.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA bus transliuojama rugsėjo 2, sekmadienį, 7.30 v.v. per Kalgario radiją CKUA — FM 94 "Cultural Interface" rėmuose. Jos vedėja yra Joyce Bradley. Lietuvių programa truks išties valandą: pirmoji dalis skirta pokalbiams, kuriuos atlieka dr. K. Lederis, R. Vaičiūnaitė, R. Valadka, K. Dubauskas; antroji dalis skirta lietuviškai muzikai. Kor.

WINNIPEG, MANITOBA

LANKESI KARDINOLAS. Gegužės 11 d. įvyko oficialus kardinolo J. Flahiff vizitas mūsų parapijai. Buvo suteiktas 13-kai jaunųjų Sutvirtinimo sakramentų. Po pamaldų salėje buvo sukurta parapijos komiteto ir vaikų, priėmusių Sutvirtinimo sakramentą, motinų rūpesčių kardinolui pagerbti vakarienė. Jos metu kardinolas visus dalyvius pasveikino paduodamas ranką.

MOTINŲ PAGERBIMAS. Gegužės 13 d., Jurgii Valaičių vadovaujant, buvo sukurta motinų pagerbimas, kuriame pirmą sykį pasirodė šeštadieninės mokyklos jaunųjų šokių grupė. Po meninės dalies motinos paruošė užkandžius.

PAMINKLAS. Birželio 1 d. Veros Zavadskienės rūpesčiu, dalyvaujant giminėms, pašventintas ant Mamerio Zavadsko kapo paminklas.

SIBIRINIAI TREMIMAI. Birželio 17, sekmadienį, kartu su latviais ir estais buvo surengtas sibirinių tremimų minėjimas. Kun. J. Bertašius atlaikė šv. Mišias, o pamokslą pasakė latvių kunigas, Manitobos universiteto teologijos profesorius E. Grisli. Po pamaldų V. Daubaraitės rūpesčiu buvo paruošti pusryčiai. Po jų, M. Timmerman vadovaujant, padėtas prie Laisvės paminklo vainikas.

PARAPIJOS ISVYKA. Liepos 22 d. įvyko parapijos gegužinė-piknikas Oak Point vasarvietėje. 12 v. vyskupas V. Brizgas atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Po Mišių šeiminių buvo sukurta turtingi val-

giais pietūs. Po jų visus linksmino Zigmą Brazauską, atvykusio su savo mokiniu iš Portage La Prairie, akordeono ir smuiko muzika. B.

Santa Monica, California

LIETUVIŲ KLUBAS. Liepos 6 d. įvyko klubo narių metinis visuotinis susirinkimas. Valdybos pirm. Albinas Markevičius supažindino narius su praėjusių metų klubo veikla ir numatytais artimiausiais darbais. Susirinkimas vienbalsiai išrinko šio klubo vieną steigėjų prof. dr. Kazimierą Alminą klubo garbės nariu. Buvo aptarti aktualūs ir opūs Santa Monikos lietuvių reikalai. Taip pat buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. dr. V. B. Raulinaitienė, vicepirm. Albinas Markevičius, išd. Laimutė Pulkauninkaitė - Wheeler, sek. Kazimieras Cerniauskas, narių — dr. Antanas Milakis, Simas Kvečas, Genovaitė Plukienė.

Paskutinįjį liepos mėnesio sekmadienį vietos tautiečiai gausiai susirinko p.p. Sinkių sodyboje tradicinei klubo gegužinei. Seimininkų sveikinimas, nuostabi aplinka, sklandžiai, organizuota gegužinės eiga mūsų susibūrimą padarė smagu, malonų ir įspūdingą. Dabar su nekantrumu laukiame tradicinio klubo baliaus. G. P.

• Mokslo srityje skaityk naujaušius veikalus, literatūrą — seniausius. Klasikinė literatūra yra visuomet nauja (Bulwer-Yytton).

TORONTO MIESTAS

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

1979 m. rugsėjo 3, pirmadienį — valstybinė šventė.

Rugsėjo 3, pirmadienį, nebus atmatų išvežimo.

Pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas antradienį, o antradienio — trečiadienį.

Rugsėjo 5, trečiadienį, nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai, kaip šaldytuvai, baldai, medžio gabalai, šepečiai ir pan.

Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui rugsėjo 12, trečiadieniui.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.,
Toronto miesto viešųjų
darbų viršininkas

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO

• NAMAI
• VASARNAMIAI
• ŪKIAI

Stayner, Springhurst,
Wasaga, Collingwood
(705) 445-8819
atstovas MARIO TURCO

ISTAIGOS 233-3323 NAMŲ 743-0100

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta

482 Roncevalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.

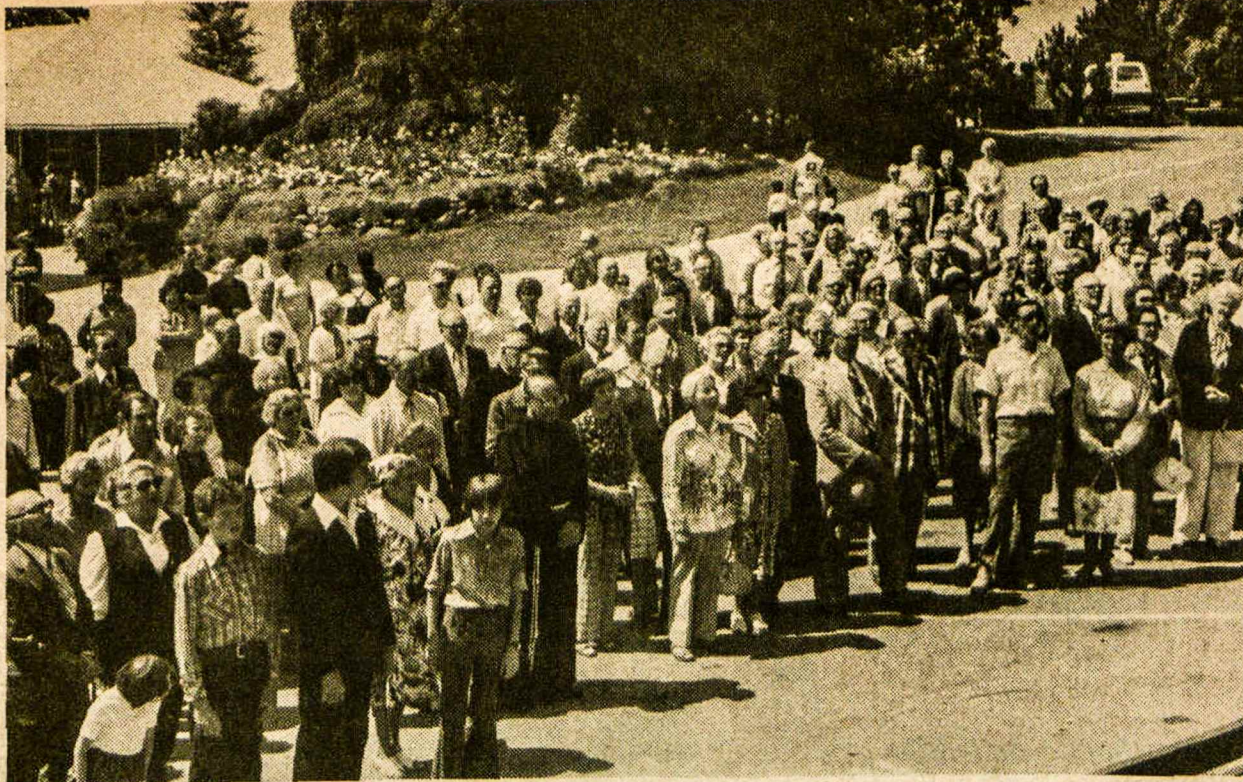
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Toronto lietuviai maldininkai Midlande, Ont., prie lietuvių kryžiaus, pastatyto Lietuvos kankiniams pagerbti. Midlande pastatyta šventovė Kanados kankinių garbei

A+A GINAI VAITONYTEI tragiškai žuvus,

Toronto Lietuvių Namų šachmatų klubo nariui
POVILUI VAITONIUI ir jo šeimai reiškiamo gilią
užuojautą —

Toronto Lietuvių Namų
šachmatų klubas

A+A JURGIUI DEMENTAVIČIUI

mirus, sūnų VIDA, artimuosius bei gimines nuoširdžiai užjaučiame —

"Aušros" sporto klubas

A+A JURGIUI DEMENTAVIČIUI

mirus,

su jo žmona, dukra, sūnumis ir artimaisiais kartu
liūdime —

Dukros RITOS

Lietuvių Namų

bendradarbiai

Old Mill Tailors

Vyriškų ir moteriškų drabužių
siuvėjas

7 Riverview Gardens RUDI H. SCHNEIDER
(Bloor ir Jane)
Toronto, Ont. M6S 4E4 Telefonas 769-9535

Dar yra vietų šiose ekskursijose į EUROPA ir VILNIŲ:

spalio 4 — 12 Vilnius

lapkričio 1 — 9 Vilnius

Smulkesnių informacijų teirautis:

V. BAČENAS
telefonas 533-3531

ALL SEASONS TRAVEL

1551 BLOOR STREET WEST, TORONTO M6P 1A5

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Infliacija ir doleriai

E. Wayne Nordberg ir James R. Dunning, jr., patarimai per paskutinius ketverius metus buvo teisingi. Jų manymu, turėti pastovias pajamas yra sunku, nes infliacija vis kyla, ypač natūralinių turtų, kaip nafta ir dujos. Infliacija gali pakilti 18% (metiniu mastu) per 3-4 mėnesius. Vyriausybė nori išvengti ekonominio atoslūgio visomis priemonėmis. Su bilijoniniais deficitaus jo sulaukyti neįmanoma, o tik pastumėti į krizę. Tarptautinis centrinis bankas nebenori remti dolerio. Bankų sistemoje atsargos yra išsekusios, kreditas labai suvaržytas. Pramonės gamyba sumažėjo. Tų ekonomistų pranašavimu, infliacija neišvengiamai didės, ir dolerio vertė mažės iki destruktyvio lygio. Dėlto patartina pinigų investuoti ten, kur vertė kyla daugiau, negu infliacija.

K. Liutkus

ŠYPSENOS

Uošvių sąjunga

Senesnių moterų grupė Romoje iškėlė sumanymą steigti tarptautinę uošvių organizaciją. Projekto autorės laikraščio redakcijoms rašo: "Uošvė yra labiausiai šmeiziama ir nekenčiama figūra modernioje pasaulyje. Norint gintis nuo tos skriaudos, reikia steigti uošvių internacionalą".

Telsme

Teisėjas: Jūsų amžius, ponai? Liudytoja: Trisdešimt metų. Teisėjas (nustebęs): Jums sunku bus tai įrodyti. Liudytoja: Jums dar sunkiau bus įrodyti ką nors priešingo. Toji šventė, kurioje esu krikštyta, sudėgė 1895 m. ...

Suradu pavyzdį

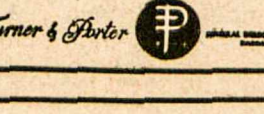
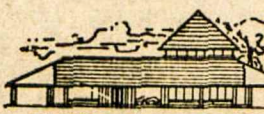
Egzaminų metu fizikos mokytojas klausia mokinį: — Kokios yra šilumos ypatybės?

— Šiluma pralgina ir išplečia kiekvieną kūną. Ji veikia priešingai šalčiui, kuris viską siaurina ir mažina.

— Gerai. Duokite man bent vieną pavyzdį.

— Karštame metų laikotarpyje dienos yra ilgos, o žiemą trumpos... Parinko Pr. Alš.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncevalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Visais kelionių
reikalais betkur
pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

SKAITYTOJAI PASISAKO

"MAŽA STUDIJA"
"T2" 1979 m. 28 nr. rašoma: "Keista anoji 'Mažoji studija'. Norėdamos atitaisyti kitų klaidas, pats dar daugiau netiesos prirašė".
1. Esą aš rašiau, jog Step. Kęsgaila nebuvo Mažeikių partizanų sukilėliu, o tuoj išvyko į Kauną. Pas J. Kęsgailienę D. Jurkus skaitęs Mažeikių partizanų štabo 1941 m. liepos 13 d. pažymėjimą nr. 713, išduotą to štabo, pažymint, jog Step. Kęsgaila nuo 1941 m. birželio 23 d. iki liepos 13 d. buvo Mažeikių partizanų vadu. Labai tenka nustebti, kad Stp. Kęsgaila tokią didelę armiją turėjo, o gal net ir didesnę, nes pažymėjimo nr. jau 713-tas.

Pirmiausia noriu patikslinti, kad aš tokių dalykų savo straipsnyje nerašiau. "Karys" 1978 m. 3 nr., 130 psl. išspausdino straipsnį: "A. A. Steponą Kęsgailą-Kenstavičių prisiminusi". Ten parašyta, kad 1941 m., prasidėjus Vokietijos-SSSR karui, Steponas su trimis vyrais savo gimtame kaime Dapšiuose pradėjo partizanauti. Jam vadovaujant, sukilėlių skaičius ten išaugo į gerą būrį. Šis būrys apsaugojęs nuo nusprogdinimo svarbius Ventos ir Varduos geležinkelio tiltus. Tada aš atsakiau, kad netiesa, nes Step. Kenstavičius iki karo pradžios tebedirbo prie rusų geležinkelio "tabelninku" ir ramiai 1941 m. birželio 22 d. Dapšiuose miegojo. Taigi, aš rašiau apie Dapšių kaimelį, o ne apie Mažeikius. K. Strikaitis niekur nerašė, kad Step. Kęsgaila nebuvo Mažeikių partizanų sukilėliu. Be to, taip negalėčiau rašyti, nes Step. Kęsgailas aš Mažeikiuose iš viso nemačiau.

K. Strikaitis štai kaip rašė: "Kaip Ventos geležinkelio tiltas, taip ir Ventos-Tirkščių medinis tiltas jau buvo mano vadovaujamos partizanų grupės žinioje. Step. Kenstavičius, pakilęs iš miego, išvyko į Kauną ir jokiame partizaninėse operacijose nedalyvavo". Toliau dar pažymėjau, kad Mažeikiuose birželio 22, 23, 24 ir 25 dienomis dar veikė komunistų grupė, vadovaujama NKVD viršininko Muchin. To niekas neištrins iš istorijos lapo.

Jeigu Step. Kenstavičius buvo "Mažeikių partizanų vadu", kaip D. Jurkus rašo, tai kartu turėjo būti ir to minimo "štabo" viršininku. Tad kokiam tikslui pats sau išsirašė tokį pažymėjimą? Dar įdomiau, kad tokių pažymėjimų niekas niekam nerašinėjo ir jie niekam nebuvo reikalingi.

Kad Step. Kenstavičius būtų buvęs Mažeikių partizanų vadu, dar niekur negirdėjau, "niekas iki šiol nerašė ir net pats a. a. Step. Kenstavičius to viešai nebuvo paskelbęs. O kad tokioms pareigoms šiandien spaudoje jį paskyrė D. Jurkus, tai jo reikalas.

2. Esą K. Strikaitis rašo, kad 1926 m. išteigęs Telšių vyskupiją, žemaičių inteligentai ir kunigai pasiuntė į Romą protestą lotynų kalba. Tai esanti netiesa.
Pirmiausia, kad žemaičių inteligentai ir kunigai pasiuntė į Romą protestą lotynų kalba, nėra mano rašyta. Jeigu D. Jurkus būtų tą mano "Mažą studiją" gerai perskaitęs, nebūtų taip rašęs. Tą ištraukėlę paėmė iš straipsnio apie prof. dr. K. Alminą 70 metų sukakties proga, kurį parašė Kazimieras Motušis ("Naujienos" 1975 m. 24 nr). Be to, tas pats straipsnis buvo išspausdintas ir "Drauge". Tokią kalbą pasakė prof. dr. V. Juodeika (jau miręs Amerikoje, K.S.), kuris buvo pakviestas pagrindinei kalbai pasakyti. Aš savo "Mažoj studijoje"

skliausteliuose taip ir pažymėjau (čia dedamų ištraukų straipsnio autorius). Žiūr. "Naujienos" 1979 m. 26 nr. 3 psl.

Jei D. Jurkus norėjo daryti pataisą, tai kodėl neatsakė prof. dr. V. Juodeikai prieš 5-rius metus, kai jo minima kalba buvo atspausdinta laikraščiuose? D. Jurkus jo kalbą priskiria man ir taisto ne profesorius, bet K. Strikaitį, nutraukdamas sakinius, kur aiškiai sakoma, kad a. a. Step. Kęsgaila nebuvo studentų "Samogitia" korporacijos steigėjas. Tad ir noriu paklausti D. Jurkų, ką toks aiškinimas turi bendro su a. a. Step. Kęsgailos "Samogitia" steigimu?

Straipsnį D. Jurkus užbaigia: "Norint rašyti, kad ir 'Mažą studiją', reikia rimtai pastidijuoti, paskaityti, paklausinėti apie tai žinančius žmones, o ne kurti fantazijas, neva ateities enciklopedijoms perduoti tiesą. Ir visas tas 'Mažos studijos' rašymo tonas yra ne tiesos įsijokiojimas, bet mirusio žmogaus niekinimas".

K. Strikaitis

JIS YRA LENKAS

Jūs buvote teisus — F. Gajowiczek tikrai yra lenkas. Teigdamas, kad jis yra žydų tautybės, turėjau galvoje kunigui Maksimilijanui Kolbei skirtą garsiąją Rolf Hochhutho pjesę "Der Stellvertreter" (Vietininkas), kurioje katalikų kunigas eina mirti už kitą žmogų, daugelio vaikų tėva, kuriam gresia mirtis vien tik dėlto, kad jis yra žydų tautybės. Dėl šio susijimo su Hochhutho pjesės ir įvykio ši klaida.

Tačiau negaliu nepridurti, kad paskiro fakto tiesa nevisada išsėmia bendrą dvasinę tiesą. Kaip tik toji dvasinė tiesa savo pilnoje apimtyje ir yra, mano manymu, išreikšta Hochhutho pjesėje. Šios pjesės kunigui nesvarbu, ar jo išgelbėjasis asmuo yra vokiečių, lenkas ar žydas. Svarbu jam, kad tai yra žmogus, kad jis niekuo nėra nusikaltęs, kad žūsta nekaltai. Ir Hochhutho kunigas nusprendžia: jei turi žūti nekaltas žmogus, tai jau geriau nežūsta jis pats, nes tada bent nepasilikis pasaulyje naujų naštelių.

Šią dvasinę tiesą aš ir norėjau išreikšti, rašydamas Jums savo laisąją Hochhutho įtakoję, tuo metu neįtardama, kad prailenkiu su fakto tiesa. Noriu tikėti, kad tikrovėje buvo ir tokių faktų, apie kuriuos rašo Hochhuthas, kad šie faktai atitinka krikščioniškos tiesos dvasią ir kad kaip tik ją pirmoje eilėje ir skelbia popiežius, dar kartą išsaugindamas kunigo M. Kolbės žygdarbi. Nors šiuo atveju lenkas bei katalikas žuvo už kitą lenką bei kataliką, bet iš esmės vienas žmogus pakuojė savo gyvybę, kad išgelbėtų kitą žmogų su gausia šeima. Tokios aukos būtų vertas kiekvienas doras žmogus, kokia bebūtų jo tautybė ar tikyba. Prisiminkime pagaliau tuos mūsų tautiečius, kurie nieko nesi-gailėdami bei rizikuodami savo gyvybe gelbėjo nuo mirties žydus ir jų vaikus. Tokių buvo nemažai — apie juos reikia kalbėti ir jais didžiuotis.

Violeta Land

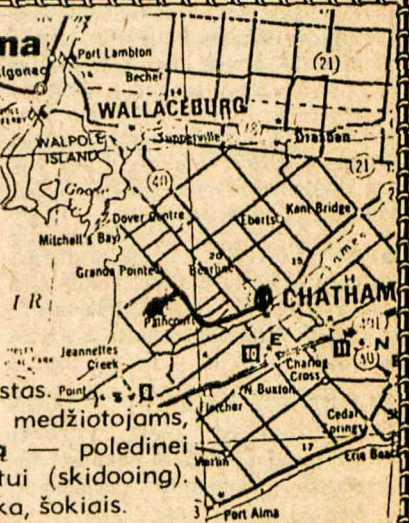
Davis Knox ir Regina (Stočkutė) Knox

kviečia visus atsilankyti į

"THE HALFWAY HOTEL", R.R. #1,

GRANDE POINTE, Ont.
(519) 352-6008

Patogūs kambariai ir geras maistas. Patogiai ir patogiai, vasarą ideali vieta žvejoms, medžiotojams, vandens sportininkams, žiemą — poledinei žūklei, motorinių rogių sportui (skidooning). Visada — užėgla su muzika, šokiais.

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD. ir

W. G. DRESHER

REAL ESTATE
REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESHERIS ir A. MIKSIENĖ
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

— Sis savaitgalis — Darbė šventės. Pamaldos Wasagoje — sekmadienį 10 ir 11 v.

— Rugpjūčio 24 d. iš šios parapijos šventovės palaidotas a. a. Jurgis Dementavičius, 57 m. amžiaus. Velionis buvo labai aktyvus parapijos narys, daugiau kaip 25 metus giedojo parapijos chore.

— Rugpjūčio 29 d. Sv. Jono liet. kapinėse palaidota a. a. Valentina Valaitienė, 58 m. amžiaus.

— Kūr. savanoriai a. a. Viktoro Streito prisiminimui Liucijana Streitaitė iš Brazilijos parapijai paaukojo \$100.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 11 v. r., metinės už a. a. Elena Sepelienę; sekmadienį: 10 v. už a. a. Emiliją Daškevičienę (mirusi Lietuvoje), 11 v. už a. a. Oną Ežiūnienę; Wasagoje, 10 v. r., už a. a. Vytautą Juodisį, 11 v. už a. a. Juozą ir Agotą Augaičius.

Lietuvių Namų žinios

— Organizacijos bei pavieniai asmenys, norintieji nuomoti LN sales 1980 m. parengimams, prašomi tai atlikti nedelsiant.

— LN valdyba yra išleidusi LN įstatų. Tai kišeninio formato knygelė, gaunama LN raštinėje arba sekmadienio popietėse.

— Nuo rugsėjo 7 d. vėl bus spausdinamas biuletenis "Lietuvių Namų Žinios", kuriam redaguoti pakviestas J. Varanavičius. Medžiaga turi būti įteikta LN raštinei iki trečiadienio.

— LN biblioteka pradės veikti rugsėjo 2 d. sekančia tvarka: sekmadieniais nuo 12 iki 1 v. p. p., ketvirtadieniais 4-5 v. p. p. Bibliotekos vedėjas yra A. Katedė.

— Praėjusio sekmadienio popietėje dalyvavo 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: K. Radzevičius iš V. Vokietijos, Juozas ir Bronė Dženkaičiai iš Kalifornijos, V. Kunkulienė, G. G. ir A. Matučiai iš Čikagos, Sofija ir Karolis Welsh iš Elmhurst, Ill.

A. a. Jurgis Dementavičius, 57 m. amžiaus, po sunkios ligos mirė rugpjūčio 21 d. Our Lady of Mercy ligoninėje. Velionis aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje, ypač choruose — dainavo bei giedojo juose daugiau kaip 25 metus. Išaugino dukrą ir du sūnus. Velionį sunkioje ligoje rūpestingai globojo žmona Ona. Iškilmingas pamaldas Lietuvos Kankinių šventovėje laikė kunigai — P. Azubalis, Aug. Simanavičius, OFM, J. Staškus. Atsisveikinimo žodį tarė klebonas kun. P. Azubalis. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus, vargonais palydinti muz. J. Govedui. Solo giedojo V. Verikaitis. "Aro" choro nariai dalyvavo laidotuvsėse ir ejo garbės sargybą būdėtuvsėse. Lietuvos Kankinių parapijos choro vardu atsisveikinimo žodį tarė Danutė Charnozov. Velionis palaidotas Sv. Jono lietuvių kapinėse rugpjūčio 24 d., dalyvaujant labai gausiam būriui tautiečių.

PENSININKE, jeigu esi labai vienišas, rašyk: General Delivery, Hamilton, Ont. L8N 3A1.

PARDUODAMAS namas Kaune — naujai pastatytas, erdvus, trijų miegamųjų su garažu ir dideliu kiemu. Skambinti Toronte Mr. Van Houten (9 v.r. — 5 v.p.p.) tel. (416) 862-7020.

WASAGOJE parduodamas žemės sklypas 54-toje gatvėje (100' — 151'). Skambinti po 4 v. p. p. tel. 537-9564 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statulias, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už priemamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

ALDONA'S BEAUTY SALON 1618 Bloor St. West, Toronto kviečia ponias gražiomis šukuosenomis; specialistė pusmetniui (permanent) ir dažymų. Telefonas 533-2904

FOTOGRAFAS. Darau nuotraukas įvairiomis progom. Skambinkite — JAUNIUS BAKVICIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVICIENE. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savitainė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Ballai, vestuvės, sužadėtuvsės, parenimai namuose ir įstalgose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pasaulio Lietuvių Gydytojų S-gos suvažiavimas įvyks Toronte rugsėjo 1-2-3 d. d. Pamaldos sekmadienį, rugsėjo 2, 10 v. r., Prisikėlimo parapijos šventovėje.

— Pradedant pirmuoju rugsėjo sekmadieniu, sekmadienio Mišios vėl bus laikomos 7 v. vakaro.

— Kun. Liudas Januška, OFM, išbuvęs metus pranciškonų naujokyne ir atlikęs įžadus, grįžo į Torontą. Praėjusį sekmadienį laikė Mišias Wasagos stovyklavietėje.

— Ateinantis sekmadienis, rugsėjo 2, mėnesio pirmasis. Antrąjį rinkliava — parapijos skoloms mokėti.

— Mūsų stovyklavietėje Wasagoje užbaigiant vasaros sezoną, rugsėjo 2, sekmadienį, Mišios 11 v. r.

— A. a. Ona Lukienė, 69 m., palaidota iš mūsų šventovės Gailestingosios Dievo Motinos Marijos kapinėse, Sarnia, Ont. Paliko dukrą Joaną ir sūnų Larry su šeima. — A. a. Valentina Valaitienė, 58 m., palaidota iš mūsų šventovės Sv. Jono kapinėse. Paliko vyrą Marijoną, dukrą Rasą ir sūnų Gintautą su šeima.

— Ruošiasi tuoktis Vincas Didžbalis su Loretta Babineau.

— Vietnamos pabėgėlių reikalams per Prisikėlimo parapijos labdaros sekciją aukoj: J. A. Zakai \$1,000, V. P. Gudačiai \$500, A. Z. Dobilai \$250, J. A. Puteriai \$250, A. Mašalėnė \$240, J. O. Kirvačiai \$200, A. D. Puteriai \$120, S. E. Čepai \$100, I. B. Jonynai \$100, O. Juodisienė \$100, E. Mačionienė \$100, A. Morkūnas \$100, K. J. Šapočkinai \$100, J. A. S. Sergaliai \$100, V. Sinkevičius \$50, J. B. Žekai \$50, S. Stankevičius \$40, S. Povilskis \$30, K. Bubliskienė \$25, V. K. Gapučiai \$25, J. Gudaivičius \$25, M. Dauksienė \$20, A. Dromantienė \$15, M. V. Valaičiai \$10.

— Parapijai aukoj J. Sergalis \$100.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Telesforą Valių, užpr. žmona, 8.30 už Sofiją Baužienę, užpr. E. A. Bočkait, 9 v. už Bronislavą, užpr. M. Pečiulienė, 9.30 už Mariją ir Joną Gylis, užpr. A. Calutkienė, 10 v. už Vincą Spudį, Magdalena, Vincą ir Leoną Gruodį, užpr. E. Gruodienė; sekmadienį 8 v. už Edvardą Stankaitį, užpr. A. J. Rakauskai, 9 v. už Meškauskų ir Gudiničių šeimų mirusius, užpr. M. S. Meškauskai, 10 v. už Adolfą Giniotį, užpr. A. Dilkus ir šeimą, 10.45 trečiatinukų intencijų, užpr. valdyba, 11.30 už parapiją, 7 v. v. už Vladą Umbrasą, užpr. Spilčak ir šeimą.

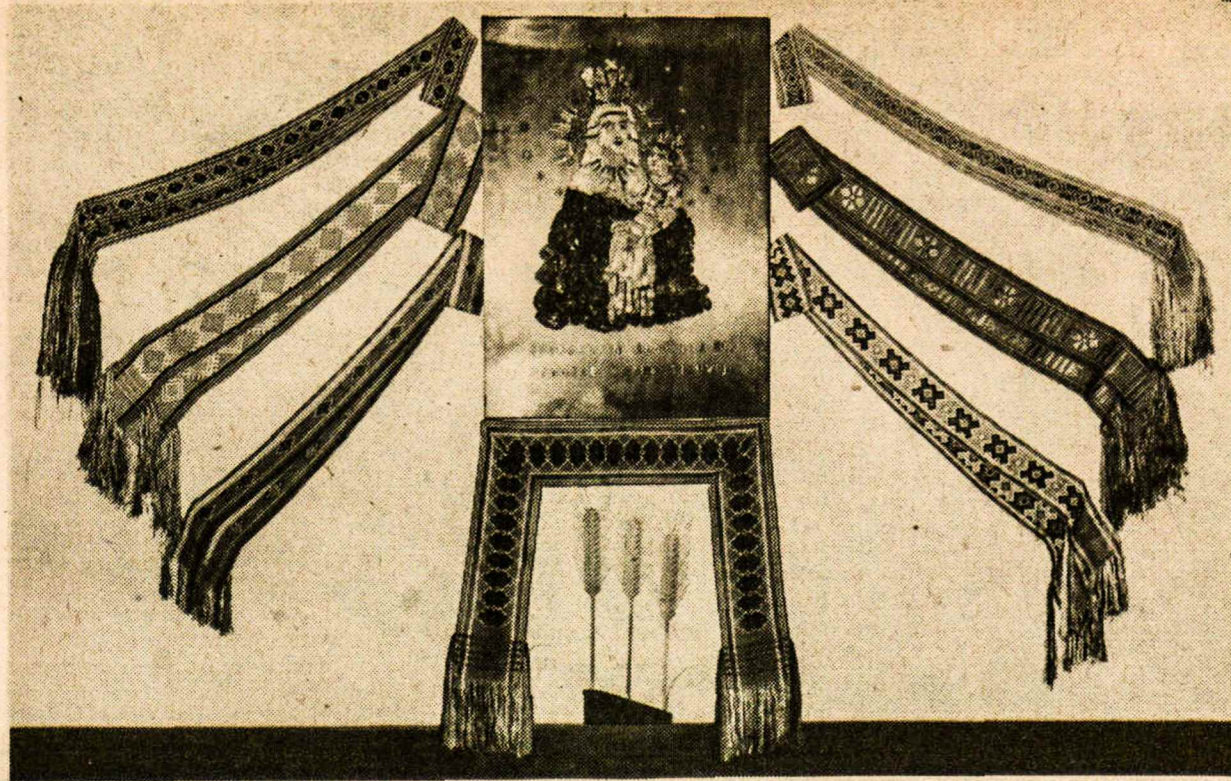
"The Toronto Star" 1979. VIII. 11 išspausdino informaciją apie Ontario anglišku laikraščiu nesidomėjimą etninių grupių veikla. Esą Daugiakultūrė Ontario Taryba paskelbė savo pranešimą, kuriame sakoma, kad ji sekusi angliškąją spaudą trejus metus ir radusi stoką žinių apie etnines grupes, išskyrus tuos laikraščius, kurie turi tam reikalui specialius korespondentus. Taipgi Ontario laikraščiuose nesą atviro rasizmo. Kaikurie mažesnieji laikraščiai ir Kvebeko problema pažūrėję angliškomis arba prancūziškomis akimis, vengdami iškelti trečiojo elemento poziciją. Daugiakultūrė Ontario Taryba rekomenduoja etninėm grupėm reikalauti ir toliau daugiau dėmesio jų veiklai iš didžiosios spaudos. Minėtos tarybos nario J. Haymano nuomone, Toronto spauda rodanti daugiau dėmesio etninių grupių veiklai nei kitų provincijos vietovių.

Kazimieras Maslioniš iš Buenos Aires, Argentinos, ir sūnus Ričardas iš Čikagos, V. Balčiūno lydimi aplankė "T2", Anapilį ir kitas lietuvių institucijas Toronte. Ta proga R. Maslioniš tėvui Kazimierui užprenumeravo "T2" į Argentiną.

Papildymas. "T2" 33-34 nr., 2 psl., įdėta nuotrauka plakato — lentos su kreipiniu ir dabartinio popiežiu. Tai iškaba, kuri buvo parūpinta Lietuvių Laisvės Lygos ir iškabinta Waterburyje, JAV-se, pagrindinėje gatvėje prie Svč. Širdies šventovės. Vietinė spauda įdėjo šią nuotrauką ir išspausdino dr. P. Vileišio pareiškimą apie Lietuvą ir kitus sovietų pavergtus kraštus.

"T2" redakcijoje lankėsi psichologas Michael Goodstadt, imigravęs Kanadon iš Britanijos. Jo tėvai yra žydų kilmės, gyvenę Šiaurii priemiestyje Gubernija. Jis jiesčio informacijų apie savo tėvų emigraciją ir Lietuvą. Redakcijoje jis gavo kun. dr. J. Prunskio brošiūrą "Lithuania" ir knygą "Lithuanians in Canada".

NAŠLĖ dieško būto — virtuvės, prausyklos ir dvykio kambarys. Pageidaujama prie lietuvių šeimos lietuvių rajone. Skambinti 621-2343, vakarais 233-3502.

Toronto tautybių savaitės metu "Vilniaus" pavidlone buvo įrengta paroda, kurioje išstatytas ir šiluvos Marijos paveikslas, papuoštas lietuviškomis juostomis

Vyrų choro "Aras" pirmoji repeticija po atostogų bus rugsėjo 4, antradienį, Prisikėlimo muzikos studijoje.

Dail. J. Račkus darbų parodos rengiamos š.m. rugsėjo 15 — spalio 20 d.d. Parry Sound, Ont., Loon Studios (Gallery), 53 Church St.; rugsėjo 25 — lapkričio 1 d.d. Mississauga, Ont., Central Library, 110 Dundas St. W. Pastarosios parodos reikalui informacijas teikia Ona Ališauskaitė tel. 279-7002. Jos dėka bus transliuojamas pokalbis su dail. J. Račkumi per kabelinės televizijos 10-tąjį kanalą rugsėjo 17, pirmadienį, 6 v.v., rugsėjo 20, ketvirtadienį, 10 v.v., rugsėjo 30, sekmadienį, 5.30 v. p.p. Minėtoji Ona Ališauskaitė dirba Mississaugos bibliotekoje ir yra televizijos bendradarbis meno srityje. Dail. J. Račkus rugpjūčio 24 d. išvyko Europon, kur aplankys Lietuvą, Lenkiją, Belgiją ir Prancūziją, atlikdamas Kanados muzėjų draugijos pavestą uždavinį dailės srityje.

Augštesnieji Lituanistiniai Kursai Toronte šiuos mokslo metus pradeda kiek vėliau: registracija rugsėjo 24-25 dienomis, pirmoji darbo diena — spalio 2. Dirbsime tose pačiose West Park Secondary patalpose, kaip ir pernai. Užskaitų kurso mokesčiai: Toronto miesto moksleiviams — nemokamai (pristatytas "letter of permission" pažymėjimą), Toronto priemiesčių mokiniais — \$20 į metus, už miestiečių mokiniais — \$236 į metus. Registruotis turi visi — nauji ir nenauji mokiniai.

Dailės paroda. Toronto skautininkų-kių ramovė rugsėjo 29-30 d.d. rengia dail. **Prano Galiliaus** meno darbų parodą Lietuvių Namuose. Dailininkas yra gimęs Lietuvoje. Po karo pasitraukė į vakarus ir 1950 m. apsigyveno Paryžiuje, Prancūzijoje, kur studijavo meną Fernand Leger ir "L'Ecole Nationale de Beaux-Arts de Paris". Dalyvavo daugelyje parodų įvairiose galerijose Paryžiuje, Vokietijoje ir Čikagoje. Šiuo metu vieši S. Amerikos žemyne, kur numatytos suruošti jo darbų parodos Čikagoje, Los Angeles ir Toronte.

VI. Pūtvio šaulių kuopa Toronte minės 25-rių metų šauliškos veiklos sukaktį. Kuopa buvo įsteigta 1954 m. liepos mėnesį. Š. m. rugsėjo 29 d. Toronte Lietuvių Namuose rengiamas minėjimas-banketas. Dalyvaus gen. konsulas Kanadai dr. J. Zmuidzinas, Simas Kudirkas, LSST garbės pirm. prof. V. Mantautas, latvių ir estų kariuonių organizacijų atstovai. Pakviesti visi šaulių sąjungos daliniai JAV ir Kanadoje.

VI. Pūtvio šaulių kuopa buvo pirmoji įsteigta tremtyje. Savo veiklai paminėti ji paruošė Romo Kalantos bareljefą, kuris bus laikomas Toronto Lietuvių Namų Gedimino pilies menėje. Minėjimo metu bareljefas bus atidengtas.

Meninę programą atliks "Gintaro" ansamblio dainininkės, vad. Giedrės Paulionienės. Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Rugsėjo 30, sekmadienį, Lietuvos Kankinių šventovėje bus laikomos iškilmingos pamaldos už žuvusius ir mirusius šaulius. 11 v. pamaldose dalyvaus šaulių kuopų ir vienetų atstovai su vėliavomis.

Ramunė Ulbaitė susisiedavo su čikagiečiu Sarūnu Valiūliu. Vestuvės numatytos gruodžio 1 dieną.

PADĖKA A+A ONA LESKAUSKIENĖ,

mūsų mylima mama, uošvė, senelė ir prosenelė mirė š.m. birželio 7 d. Toronte, sulaukusi 78 metų amžiaus. Buvo palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ontario.

Reikiame gilią padėką visiems, taip gausiai dalyvavusiems laidotuvsėse, už šv. Mišių aukas, už gregorines šv. Mišias, užprašytas Italijoje, už gėles, aukas Kanados Lietuvių Fondui, už pareikštą užuojautas žodžiu, raštu, spaudoje ir per radiją.

Nuoširdžiai dėkojame visiems Prisikėlimo parapijos kunigams, klebonui kun. Augustinui Simanavičiui už suraminantį pamokslą, Lietuvos Kankinių parapijos klebonui kun. Petriui Ažubaliui už dalyvavimą gedulingose šv. Mišiose.

Dėkojame už gražų giedojimą šventovėje ir visiems už visokeriopą pagalbą bei parodytą rūpestį mūsų visų skausmo valandose.

Dukros: Irena Morkūnienė, Ona Svarinskienė, Valentina Simanavičienė gyv. Toronte, ir **sūnūs — Napoleonas ir Jurgis, gyv. Čikagoje, bei jų visų šeimos**

Prisikėlimo parapijos valdybos sambūrio narių susirinkimas įvyko rugpjūčio 26 d. Svarstytas lėšų klausimas ir pasiūlyta "Fabijolės" mokiniais — \$20 į metus, už miestiečių mokiniais — \$236 į metus. Registruotis turi visi — nauji ir nenauji mokiniai.

"T. Ziburii" trisdešimtmetis bus paminėtas specialiu renginiu š.m. gruodžio 9, sekmadienį, Anapilio salėje. Šiuo metu laikraščio leidėjų rūpinasi kultūrine šio renginio programa.

Kanados Lietuvių Katalikų Centras pasveikino Toronto arkivyskupą, gavusį kardinolo poaustį, išreikšdamas pagėidavimą, kad jis būtų persekiojamų tautų balsu pasaulio viešumoje. Kardinolas atsiliepė savo ranka rašytu laišku: "Šv. Tėvas, kuriam mane įpareigoja specialūs ištikimybės, aiškiai pabrėžė mūsų pareigą persekiojamoms tautoms. Jūs galite tikėtis mūsų paramos ir mano balso, ginant žmogaus teises Lietuvoje, kaip ir kituose kraštuose."

Rašytojas Vytautas Tamulaitis, pasižymėjęs savo apysakomis vaikams ir laimėjęs nevieną premiją Lietuvoje, gavo \$9,250 paramą iš Canada Art Council Otavoje paruošti knygai Kanados vaikams. Kaikurie jo kūriniai yra jau seniau išversti į anglų kalbą ir išleisti: "Skrudelytės Greitūtės nuotykiai", "Laidotuvės", "Savame krašte". Autorius turi išversdinti ir kitų kūrinių, kurie dar nėra atspausdinti.

Dr. J. Urbaitis išvyksta atostogų nuo rugsėjo 1 iki 17 d. Kabinetas bus uždarytas.

Dail. J. Račkus paaukojo vieną savo paveikslų būsimai "T2" spaudos baltas loterijai. Paveiksle modernia forma vaizduojamas Kristaus Prisikėlimas. Tai VII paveikslas iš serijos "Zemė ir dangus".

KLB Winnipeg apylinkės valdyba, prisidedama prie Toronto "Gintaro" ansamblio dainininkių kelionės į Winnipegą, paaukojo \$500. Tam pat reikalinga gauta asmeninė H. Monkevičiaus auka — \$40. Ansamblio taria jiems nuoširdų acių.

Julius Kviecinskas, pagerbdamas tragiškai žuvusį savo sūnų Stasį Lietuvoje, Marijampolės mieste, paaukojo \$200.00 "T. Ziburiams". Velionis žuvo š. m. gegužės 31 d. naktį. Gerbiama aukotojauri reikiame nuoširdžią užuojautą ir dėkojame už auką, skirtą lietuviškajai spaudai paremti.

Zibutė Šilinkaitė dirba "Phillips Parkway Corporation" kaip pardavimo koordinatore. Šalia biudžetinio darbo su bendrovės vedėju, paruošia ir firmos pardavėjų. Fabrikas gamina plastikines dėzes įvairiems pramonės poreikiams. Zibutė yra baigusi Ryerson Politechnical Institute verslo administraciją. Jai nesvetimas ir visuomeninis, organizacinis darbas lietuviškoje bendruomenėje. Yra dirbusi KLB Toronto apylinkės valdyboje, taip pat mokytojauja Maironio šeštadieninėje mokykloje, veikė skautuose, šiuo metu dirba su skautais akademikais. Priklausė "Atžalyno" tautinių šokių grupei, grojo "Gintaro" orkestre, šiuo metu yra "Gintaro" oktetto narė; vienerius metus buvo Mississaugos simfoninio orkestro narė kaip smuikininkė. Zibutė kalba švaria ir be akcento lietuvių kalba.

Gauta žinia, kad Christie's Bakery (2150 Lake Shore Blvd., Etobicoke) prima naujus darbininkus. Pirmenybė duodama tiems, kurie jau yra kur nors dirbė kepyklose. Pradinis atlyginimas vyrams — \$7.00, moterims — \$6.50 į valandą.

Tautybių savaitė — Karavanas Toronte per daugelį metų išaugo į plataus masto renginį. Jo iniciatoriai — ukrainiečiai L. Kossaras ir jo žmona Zena. Pastaruoju metu kilo nepasitenkinimas renginio vadovybe ir jo tvarkymu. Dabar visa renginio tvarko speciali korporacija, sudaryta iš kelių asmenų, kuri yra privati ir neskelbia atskaitomybės. Pasigirdo balsų iš tautinių grupių, reikalaujančių viešos kontrolės, atskaitomybės ir tautinių grupių atstovų dalyvavimo reikalų tvarkyme. Šia tema parašė vedamąjį "The Toronto Star" 1979. VIII. 22, o 1979. VIII. 19 išspausdino ilgą reportažą "Tylys karas dėl Karavano".

MONTREALQUE

Seštadieninė

Lietuvių mokykla veiks ir šiemet normalia tvarka. Seimos kviečiamos registruoti savo vaikus, kad galėtų daugiau išmokti lietuvių kalbos, istorijos, geografijos bei įsisavinti lietuviškąją kultūrą.

Metinė Aušros Vartų parapijos varkarienė bus lapkričio 10 d. savoje salėje. Didžiosios loterijos bilietai jau spausdinami ir netrukus bus pradėtas jų siuntinėjimas.

Kursai suaugusiems. Norintiems išmokti prancūzų kalbos, siuvimo, dekoravimo, namų ruošos ir pan. yra specialūs kursai Service de

L'Education des Adultes tel. 273-0481.

Žinios apie asmenis. "N. Lietuvos" red. Pr. Paukštaitis, grįžęs po atostogų į darbą, staiga susirgo ir buvo išvežtas į Royal Victoria ligoninę. Joje tebėra ir dabar. Laikraštis, tvarkomas kitų asmenų, išsina normaliai. — Kun. J. Aranauskas ištisą savaitę praleido "Baltijos" stovykloje, kapelionaudamas skautams. — Kun. J. Kulbis, kapelionavęs dvi savaites skautų stovykloje Romuvoje prie Toronto, vėl darbuojasi Montrealyje. — J. Šliaučiulis perėmė AV par. spaudos kioską, kurį tvarkė a. a. B. Jurkienė.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0 %	Asmenines	12.0 %
Taupomasis s-tas	10.0 %	Nėkin. turto	11.25 %
Pensijų planas	9.5 %	Čekių kredito	14.0 %
Term. ind. 1 m.	10.5 %	Investicines nuo	12.5 %

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

All Languages Service

Vertėjai raštu ir žodžiu per 60 kalbų

Suite 1105, 67 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1J8

Tel. 361-0303

"The Globe a. Mail" 1979. VII. 21 išspausdino ilgą straipsnį apie naująją daugiakalbę televizijos stotį, kuri pradės veikti rugsėjo 3 d., 4 v.p.p., per 47 kanalą (kabelio 4). Oficialus jos pavadinimas — CFMT-TV. Ji įsikūrė buvusiuose Loblaw's pastatuose Lakeshore Boulevard. Kasdieninė šios televizijos programa prasidės 2 v.p.p., savaitgalį — 1 v.r. Lėšas sudėjo dailininkai, pirklė šėrų \$3.5 milijono. Dalį šėrininkų sudaro kabelinės televizijos bendrovės Edmontone, Winnipege, Halifaxe ir Vankuveryje. Jos suinteresuotos perduoti Toronte paruoštą programą savo miestų žiūrovams. Kitą dalį šėrininkų sudaro įvairios Toronto bendrovės ir paskiri asmenys. Didžiausią dalį šėrų (33%) turi "Dai-sons Communications Inc.", kuriai vadovauja Dan Ianuzzi. Kol kas programos bus duodamos šiomis kalbomis: italų, olandų, ispanų, graikų, filipiniečių, prancūzų, portugalų, vengrų, rusų, čekų, bulgarų, ukrainiečių, jugoslavų, vokiečių, lenkų, žydų, japonų, arabų, kiniečių. Numatoma programa ir vaikams anglų kalba.

Bronė ir Juozas Dženkaičiai iš Los Angeles atostogų proga lankėsi Sudburyje, kur seniau gyveno 15 metų, Hamilton ir kitur. E. Keršienės lydimi, aplankė "T2", kuriuos jie seniai skaito bei remia. Ta proga paliko \$20 auką.

Vienas "T2" skaitytojas Los Angeles, Kalifornijoje, yra laimėjęs "T2" spaudos baltas loterijoje dail. Petrikonio paveikslą. Jei kas iš Toronto važiotu į Los Angeles, galėtų nuvežti jį laimėtojai. Būtime labai dėkingi už paslaugą.

Venecueloje yra nemažai "T2" skaitytojų bei rėmėjų. Jie šiuo laikraščiu susidomėjo mūsų bendradarbis A. Vaisiūnienė. Henrikas Gavarskas savo gero draugo a.a. Jurgio Bieliūno atminimui atsiuntė "T2" auką \$22.00. Be to, H. Gavarskas ir anksčiau yra parėmęs "T2". Jis yra uolus "T2" skaitytojas.

TTC autobusų ir tramvajų sustojimo vietose Toronto miesto taryba su "Transtop Ltd." bendrove pernai pradėjo įrengti būdeles keleiviams, apsaugojančias juos nuo lietaus, sniego ir vėjo. Tokių pastogų buvo numatyta pastatyti 785. Jose planuota įrengti apšviestas skelbimų reklamas, kurios per 15 metų būtų davusios \$6,3 milijono pajamų. Šiam sumanymui pasipriešino Rosedale mokesčių mokėtojų organizacija, kurios nuomone, tokių apšviestųjų reklamų gyvenamuosiuose rajonuose neleidžia miesto potvarkiai. Šį klausimą dabar tiria teisinis Toronto departamentas.

• Kas lėčiausiai pažada, ištikmiausiai įvykdo (Rousseau).